

Déliháb

30
FILLÉR

Simon Gizi

IV. ÉVFOLYAM 39. SZÁM
BUDAPEST, 1930. SZEPTEMBER 27
MEGJELENIK MINDEN SZOMBATON

Rezgényi
felv.

Minden jó
ha vége jó

régi közmondás, mely
még ma is érvényes.

Hangszórója csak akkor
adja a legnagyobb telje-
sítményt ha

PHILIPS B. 443

végerősítő csodacsövet
használ.

PHILIPS

B 443 CSODACSO

IV. évfolyam

Budapest, 1930 szeptember 27 39. szám

Délibáb

30
fillér

Megjelenik minden szombaton

NYHNYH
KÖNYVTÁRASZL

Elfizetési ár: negyedévre 3 P 50 fill., félévre 7.— pengő. Egyes szám ára — pályaudvarokon is — 30 fillér. Ausztriában 60 Groschen, Csehszlovákiában 3.— korona. Jugoszláviában 6 dinár, Romániában 20 lei. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, VII. Dohány utca 12. Telefon: J. 423—39, J. 423—39.

(Byssz Róbert rajza)

Színházi kalandozás New-Yorkban

IRTA
KURUCZ JÁNOS
ZENESZERZŐ

A „Hungarian” és „Hungary” szavaktól hangos New-York színházi világa. Vállalkozók, igazgatók, színészek, írók, rendezők magyar darabokkal, szerzőkkel, előadóművészekkel foglalkoznak! Hallani róluk a Broadway nem tudom hány száz irodájában, a színházak körül és ami a legfontosabb: a legtekintélyesebb napilapok hasábjain — színházi hírek, készülődések, előzetes jelentések formájában.

A magyar írók patrónusával: *Belasco* Dáviddal, a Broadway legelőkelőbb színház-igazgatóvállalkozójával kell kezdenünk a sort, legutóbb is ő mutatta be *Molnár* „Vörös malom”-ját, most *Hatvany* Lili „Tonightor Never” darabjának előadására készülődik a legelőkelőbb színészekkel a főbb szerepekben.

Időrendben első lesz, még pedig augusztus 28-án,

Putty Lia magyar filmprimadonna premijéje a színpadon.

„Made in France” című francia bohózatban lép föl, természetesen angol nyelven. A filmszerepeihez hasonlóan démonszerében. A filmvilág várja a legkiváncsiabban a premijét, mert *Putty Lia* az első azok közül a filmszínésznők közül, akik — nem lévén sikerük a „talkie” filmmel — a színpadon öhajítják nevük csillogását föntartani...

Mary Pickford, Colleen Moore és a mi büszkeségünk: *Bánky* Vilma, férjével, *Rod la Rocque*-kal szintén fel fognak lépni egy-egy szerepben a színpadon.

Szirmai Albert európai sikerű „Alexandra” operettje „Princess Charming” néven szintén szeptember végén kerül bemutatásra a Broadway-n. Nagy sikert várnak a színházi befentesek *Szirmai* ópusától.

A címszerep eljátszásával kapcsolatban a mi Kosáry Emmynk nevét emlegetik.

Kosáryt a Schubert színházi tröszt leszerződtette hosszabb időre és most válogatnak számára szerepet... *Lehet, hogy Lehar új operettjében léptetik föl először* vagy egy látványos revüben... de lehet, hogy a „Princess Charming”-ban fog angol nyelven bemutatkozni.

Szeptemberben kerül színre *Molnár* Ferenc hagysikerű darabja, az „Egy, kettő, három...” Egészen bizonyos, hogy követni fogja a többi *Molnár*-qarab diadalmas útját.

A filmszínészek között, úgy látszik, „befutott” Paul Lucas, azaz *Lukács* Pál. A közönség szereti színjátszóképeségét, de a hangját és nagyszerű angolságát is.

A kritika a magyar John Barrymorenak titulálja,

ami a legnagyobb dícsérelt jelző amerikai előtt. Gyakran látjuk *Lugosi* Bélát, a Nemzeti Színház volt színművészet egy-egy szerepben! Ő megfordítva — a színpadról ment a beszélőfilmre. Tökéletesen beszél angolul!

Hasábszámnyit lehetne írni a koncertirodak előzetes jelentéseiben lévő magyar szerzők, előadóművészek neveiről... Hogy *Liszt*, *Dohnányi* és *Weiner* Leó, *Kodály*, *Bartók*, *Hubay*, *Zsolt* Nándor és újabban *Szántó* Tivadar, mint szerzők nevei minden filharmónikus, vonósnegyes és szólóhegedűs műsorán szerepelnek — szinte természetes az is, hogy *Szigeti* József hegedűművész az első vendége a newyorki Filharmónikusoknak. Őt követik *Rubinstein* Erna... *Lénerék*... és hosszú sora hazai művészeinknek.

A magyar részen is megindultak a színházalapítások, még mindig akad néhány jóérzésű magyar, aki segítségére siet dollárjaival a magyar színháznak.

A legerősebb alakulat — alaptöket és színészeket véve alapul — a Newyorki Operett Színház, amely szeptember 7-én fogja az „Alvinczi huszárok” című operettel a Sallo-Theatreban, a newyorki Broadway-n a magyar színházi szezonot megnyitni. *Király* Ernő a főrendezője, a lelke ennek a társulatnak, primadonnája *Fellegi* Teri és *Thury* Ilona, az amerikai magyarság kedvencei, zenei vezetője csekélységem, igazgatója *Sárossy* Mihály.

Szeptember 14-én nyit a Broadway-n, a Longacre Theatreban *Papp* István drámai társulata „Kamaraszínház” néven, *Biro* Lajos „Boszorkánytánc”-ával. Hősnője *Pogány* Bella, férfiszíntárai: *Jány* Tibor filmszínész és *Papp* István.

Szeptember elején indul útnak és Californiáig meg sem áll *Tóth* István Newyorki Magyar Színpad-a... Az „Aranyvirág” operettet adják *Kondor* Mariska primadonnával a főszerepben.

De ha New-York magyarsága megindul — Cleveland városáé sem akar elmaradni saját színháza dolgában... Szeptember közepén megnyílik a *Clevelandi* Magyar Színház *Víz* József igazgatása alatt! A „Sylvio kapitány”-t adják. (*Ha jól emlékszem, Fazekas Imrét a darab — de nem hirdetik a szerzőt.*)

Jómagam egy kicsit magyar színházasdét játszom, de már októberben Chicagóban hangversenyyem lesz s onnan utazom Californiába. Közben komponáltak is! *Most jön megjelenni egy füzet új „Ady”-dalom... magyarul és angolul.* És jövőre a programom: indulás — haza!...

S
zö

enak

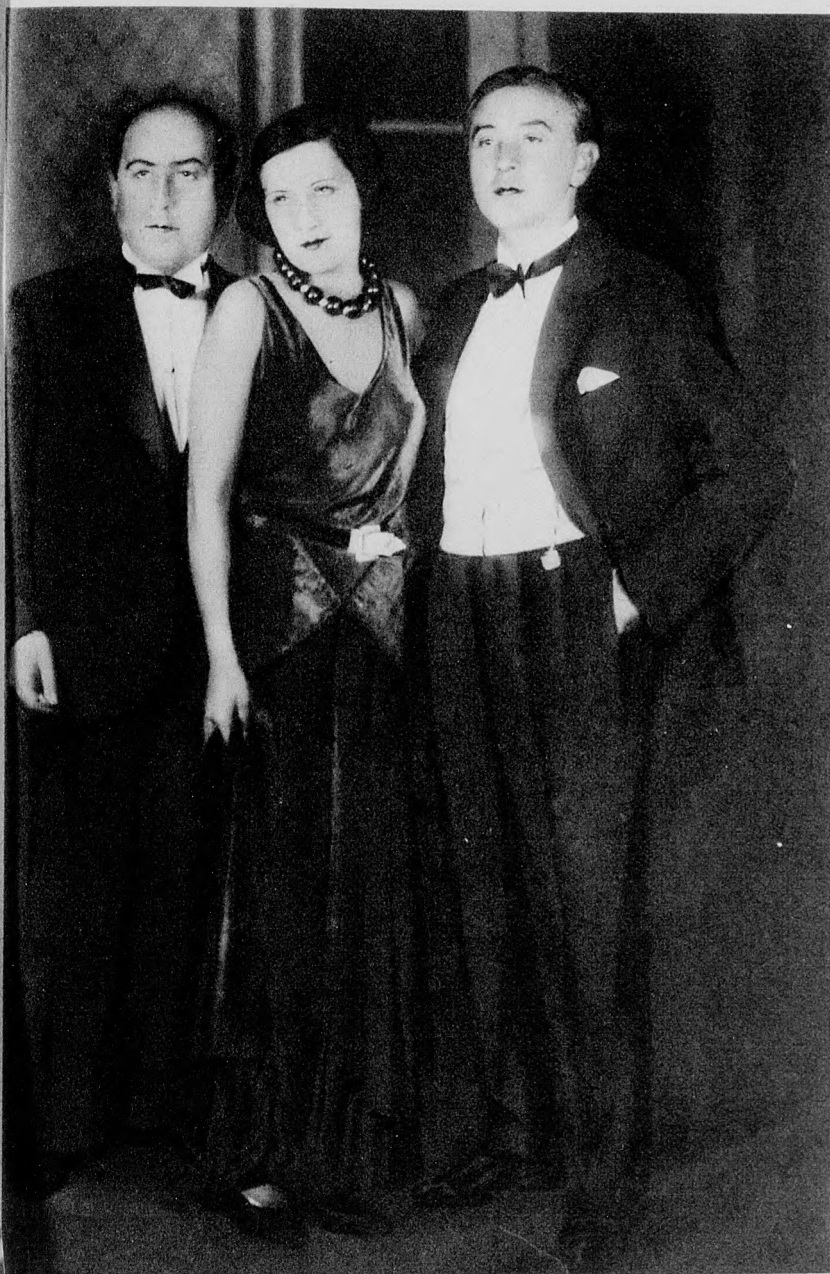
ai előtt,
Nemzeti
szerep-
ment a
ngolul l
oncert-
magyar
Hogy
Kodály,
jabban
minden
egedős
észetes
ész az
ikusok-
Léne-
nknek,
a szin-
néhány
et dol-

két és
wyorki
r 7-én
operet-
Broad-
egnyit-
ennek
Teri és
g ked-
n, igaz-

y-n, a
drámai
Biro
je Po-
r filu-

Califor-
wyorki
virág-
donna-

ndul —
i saját
őzpen
színház
vő ka-
Pazekas
szerzőt.)
ásasdít
agóbar
Califor-
lost Jon
om ...
mamom

Herezeg Géza (a szerző), Tilkos Ilona és Lengyel Vilmos
Fővárosi Operettszínház — Csodabár (Áldor felv.)

Kabos Gyula
Fővárosi Operettszínház — Csodabár
(Áldor felv.)

muzsikára táncoló elegáns párokat. A nézők maguk is részt vehetnek a táncban, sőt leülhetnek a bár-asztalok közé és egész este közvetlenül keveredhetnek, érintkezhetnek a tulajdonképpeni darab szereplőivel, akik mint igazi bárvendégek szövik és élik a cselekményt, amely pedig röviden a következő:

Wunder úr (*Kabos*), a bár tulajdonosa elsőrendű attrakciókkal nyitja meg a mulatóhelyét és maga konferálja be a számokat. Ezek között a főszár Harry (*Delly Ferenc*), aki Inez nevű partnerével (*Fejes Teri*) lép fel. A táncos pár késve érkezik és megtudjuk, hogy az elegáns bár-táncos hitelbe vásárolt kocsi egy ügyefogyott autógünyöktől (*Radó*), aki a pénze után jött el a bárba. Harry értékes valódi gyöngy-sort kínál zálogba, majd eladásra a direktornak, akinek gyanus az üzlet, mert az ékszer Érdy gyáros feleségén (*Tilkos Ilona*) látta. Ez a hölgy a bártáncossal flörtöl, mialatt férje (*Zátony*) társával, Ferrinivel (*Lengyel Vilmos*) együtt az anyagi összeomlástól retteg. Különböző körülmények összejátszása folytán az aszszony abban a hitben van, hogy férje a gyöngy-sort, amelyet végső mentésül neki átadott, tovább ajándékozta és keserű csalódottságában enged a vér és a színpadi jövő csábításának: megszökik a bártáncossal, aki az ékszer közben a direktornál szerencsésen elcsúszott.

A második rész mástól évvel később

játszódik, természetesen ismét a Csodabárban, amelynek főzpublikuma időközben karriért csinált — föl- vagy lefele. A bankigazgatók regresszálták magukat s az egyikhez nagystílusú metressznek szegődött a kis Inez. Az autógünyök az artista-szakmára ment át és most ő szerzi Wunder úrnak az attrakciókat, többek közt egy „szenziós” délszláv díszölt (*Somogyi Nusi*). Az első felvonás főszereplője (*Gárdonyi*) tönkrement és újságíróvá „züllött”. Csak a szép szöke művész, akit *Szokolay* Olly személyesített, maradt meg a jöpenző vendégek bájos mulattatójának. Ezen az estén új partnerrel érkezik meg a mult esztendő meglépett Gigoló-hőse, Harry. Az új nő nem más, mint a tavalyi bankárné.

Hol kacaglató, hol izgalmasan drámai jelenetek során a házastársak közt tisztázódik a mult. Kiderül, hogy a gyöngy-sort Harry tulajdonította el s a megbocsátó férj mindenképpen méltó a megtévedt asszony odaadó szerelmére.

A Csodabár pesti előadása *Szabócs Ernő* leleményes rendezésében kiválóan sikerült. Minden egyes szereplő (a már felsoroltakhoz még *Latabár Árpád*, *Mészáros Polett*, *Pártos Gusztáv* és *D'Arrigo Kornél* neveit kell hozzátenni) tehetségének maximumával van a helyén. Az egész komplikált gépezet pompásan pereg, egyetlen hatás-alkalom sem marad kiaknázatlan. A nagy siker minden tekintetben megérdemelt.

Lányi Viktor.

Mészáros Polett és Radó Sándor
Fővárosi Operettszínház — Csodabár
(Áldor felv.)

Delly Ferenc és Titkos Ilona

Hortli Sándor és Szokolay Ully

Smoggi Nuszi és D'Arrigó Kornél
Fővárosi Operett Színház — Csoda bár

Lengyel Vilmos és Fejes Teri
(Aldor felv.)

Megcáfolok egy rágalmat

IRTA FORRO DAL

A Csodabárban tudvalevően fordított világ van. A nézők kerültek a színpadra és a színészek a nézőtérre játszanak. A színpadon izlésesen díszített kis asztalok várják a Csodabár vendégeit, akik a fizető közönség soraiból kerülnek ki. A főpróba intim közönségét azonban sehogy sem lehetett a színpadra felcsalogatni. Mindenki a nézőtéri helyekhez ragaszkodott. Szabolcs Ernő főrendező erre lelkes beszédet intézett az egybegyűltekhez és úgy invitálta őket, hogy fáradjanak fel a színpadra, különben nem lesz helyes képük arról, milyen eleven, színes keretben fog folyni az előadás. Nem tudtam ellenállni Szabolcs barátom kérésének és letelepedtem a jobb 1. számú asztal mellé. Mögöttem Herczeg Géza ült, a darab szerzője és Sebestyén Dezső, a színház igazgatója. Kénytelen vagyok azonban elárulni, hogy nem kaviáros zsemlyét tartottak a kezükben, hanem cezurát és lázasan jegyezték, hogy a közönség hol nevet, hol jó és hol rossz a játék tempója. Igen rossz bárvendégek voltak. Nem rendeltek semmit. Én viszont többször rendeltem, de nekem sem hoztak semmit. Megmondtam Pártos Gusztinak, hogyha a kiszolgálás továbbra is ilyen lesz, akkor majd intézkedem, hogy új főpincért hozzanak a lokálba. Bosszuságomat azonban csakhamar feledtette Szokolay Olly, aki mint virágáruslány gyönyörű rózsaszálat tett az asztalomra és még egy nagyon szép dalt is énekelt hozzá. Kezdtém kibékülni a lokállal. Egyszerre azután legnagyobb elképedésemre sárga és kék reflektorokat kezdtek rám vetíteni. Nagyon megijedtem, mert láttam, hogy a cselekmény központjába kerültem, viszont fogalmam sem volt, hogy mit is fogok most mondani? Igen szégyeltem magam a földszinten ülő kollégák előtt és már éppen a mögöttem ülő szerzőhöz akartam fordulni, hogy sügjön, amikor a mellettem levő asztalra pillantva, Titkos Ilonát pillantottam meg, aki Zátony kíséretében érkezett meg. Mondhatom, sokkal figyelme-
sebben szolgálták ki, mint engem.

Bezzeg nekik azonnal hoztak pezsgót, Két üveggel is. Titkos nyájasan át is köszönt hozzám, kedvesen felemelte a poharát és üdvözölt, de én csak az előttem levő üres kis feketekávé csészét emelhettem meg lovagiasan.

És most el kell árulnom egy titkot. Olyan közel ültem Titkoshoz, hogy még a leghalkabban suttogott szavát is megérthettem. Előre kell ugyanis bocsátanom, hogy a darab úgy van írva, hogy hosszabb szünetek vannak, amikor a színpadi instrukció szerint Titkos halkan diskurál partnerével, mert közben a cselekmény a színház másik részében folyik. Kiváncsi voltam, hogy mit beszél Titkos? Milyen megjegyzésekkel kíséri az előadást? És most el kell szögezmem azt a rendkívül érdekes és jellemző tényt, hogy *Titkos mindvégig röglőzött szerepet mondott*. Például a hangos jelenetükben ezt kellett mondania partnerének: Engem megesal a férjem! Amikor pedig halkan suttoztak, ilyeneket mondott: Igen, igen, akármit beszél, megesal a férjem. Hűtlen hozzám... Ne is beszéljen... mi asszonyok értünk ehhez...

És mikor Deli Ferenc mint zsigoló egy nővel flörtölt, Titkos féltékenyen nézett rá és ilyeneket mormolt: ez igen... ez más... ez érdekes ember. Táncolni fogok vele!

És ez így ment mindvégig.

Mindebben pedig az a nevezetes, hogy egy régi rágalom dől meg. Mert azt szokták mondani, hogy a színpadon halkan diskuráló színészek és színésznők mindenféle haszontalanságot fecsegnek össze. Hát ez nem igaz. *A vérbeli művész ilyenkor is doppingolja magát*. Belelovalja magát szerepe hangulatába. És valóban, jól megfigyelhettem a művésznő arcjátékát, láttam, hogy mennyire él benne a szerep, milyen komolyan átszenvedi lelkileg a szerelem és féltékenység kímáit.

Az első felvonás végén elkiáltják, hogy záróra. Erre hozzám rohant Pártos Guszti két más pincér társaságában és rám szólt: fizetni! Pedig semmit sem fogyasztottam. Ugy lát-szik, mégis csak jó főpincér!

Sziklay József Rettős élete

Idegenül hangzott eleinte, mikor a Stúdióban bekonferálták vagy mozi-ban levetítették a következő mondatot:

Irta dr. Józsa... Új név, bizalmatlanok voltak iránta. Ma már népszerű, jól ismerik — a nevet,

de viselőjét még nem látta senki sem.

A színház és a film világában találgatták, hogy ki lehet? Talán kezdő, aki most próbálkozik az ismeretlenség homályából kiemelkedni?

Nem! A Sunny Syde friss, pattogószellemes duettje és a Kék angyal melabús tangója gyakorlott, tehetséges kézre vall — állapították meg mindentudó színházi rókák.

Biztosan álnév — gondolták, — de kinek az álnéve? Ismert írókat, újságírókat és zeneszerzőket gyanítottak, azonban a szerzőséget nem vállalta senki.

Józsa dr. kiléte kérdés maradt.

Erre a kérdésre felel most a *Déli*báb munkatársa, aki a múlt hét valamelyik délelőttjén éppen akkor járt fent a Stúdió egyik hivatali helyiségében, mikor Sziklay József, a Városi Színház népszerű táncos-komikusa nyitott be az ajtón.

— A multkor itt felejtettem a kézirataimat — mondotta. A rádió alkalmazottja így felelt:

— Igen, tudom, a művész úr kéziratait betettem egy borítékba. *Rá is írtam, hogy dr. Józsa.* Itt lesz valahol...

Á, végre egy nyom — gondoltuk. — Természetesen azonnal vallatóra fogtuk Sziklay Józsefet, az „Első tavasz” vídám, táncos, jókedvű Bobját.

— Ismeri Józsa dr.-t?

— Igen.

— Ki az?

— Én vagyok magam, ez az írói álnévem.

— És miért titkolta eddig kilétét?

— Azért írtam álnév alatt — felelte, — mert meg akartam mutatni,

hogy vagyok olyan szerző, mint színész. *Ma már Józsa néven megrendelésre dolgozom a filmre.*

— Engedje meg, hogy gratuláljunk — mondottuk, — de árulja el azt is, hogy hová.

— A Foxékhoz!

Ha lesz időm, egy operettet is írok.

— Miről? És mi lesz a címe?

Sziklay József

— A címét még nem tudom, a témája pedig titok, *de teljesen egyedül, minden társszerző nélkül csinálom.*

— S mikor kezdett el írni? — kérdeztük.

Mindig író szerettem volna lenni

és színész lettem. *Álnév alatt azonban állandóan írogattam.* Azt remélem, hogy nemsokára mint író is beérkezem.

— És akkor majd a színházat abbahagyja?

— Azt nem lehet abbahagyni vérbeli színésznek, én pedig úgy érzem, az vagyok. Most is sietek a próbára, mert elkésem. Isten velem.

Boldogan, mosolyogva elrohant.

Iphigenia Taurisban

Goethe Iphigeniája más, mint Euripidésé. Ő nem a zord istenek önkényesen megenyhült haragját teszi a dráma mozgató erejének, hanem az emberi megérzést, a szív érzését.

Az Trója ellen induló Agamemnon, hogy jó szelet kapjon hajóira, feláldozza leányát, Iphigeniát (Szabó Margit). Artemis azonban elragadja a leányt az áldozati oltárról és elviszi Taurisba, ahol Thoas király (Lehotay Árpád) vendégszeretettel fogadja

Szabó Margit

Nemzeti Színház — Iphigenia Taurisban (Áldor felv.)

s a szent templom papnőjévé teszi. A király szívében lassan szerelem gyűl Agamemnon leánya iránt. Kedvében jár: az ősi szkiták kegyetlen törvényét, hogy minden partjukra vetődött idegent meg kell ölni, Iphigenia keresére felfüggeszti. De amikor Iphigenia visszautasítja felajánlott szerelmét, ismét visszaállítja a király a véres áldozatokat. És akkor két ifjút fognak el az örök: Orestest (Abonyi Géza) és Pyladest

(Forgács Antal). A testvérek, Orestes és Iphigenia, egymásra ismernek. A király parancsára hát testvér a testvérnek kellene vérént ontani. Végül Iphigenia tisztá, emberi könyörgésére megenyhül Thoas s útjára engedí foglyait.

A klasszikus téma Goethe mély költészetében szimbólummá magasztosul. A rendezés ezt az elvonatkoztatott s mégis élő, a költészetben „valóságot nyerő” gondolat-motívumot hangsúlyozza. Szabó Margit Iphigeniája néhol megroppan a súlyos feladat alatt. Kétség-telenül vannak mégis pillanatai, amikor tisztán csengőn és szuggesztíven zendíti meg Tantalus ivadéknak kínjait. Abonyi Géza eszközeiben nem volt klasszikus, szinte naturalista stílusban játszott. Forgács Antal lendülete hamis volt. Lehotay Árpád, Thoas külső és belső rajzában, szerepének végletekbe csapó határai között mindig átmenetet tudott teremteni s mindig úgy, hogy a költő hű interpretátora maradt.

A fordítás Babits Mihály művészi munkája.

A Goethe-darab után Plautus vigjátéka,

A ház
bemut
ezer es
ma is
Ebből
van
akik G
az élt
Antal
annya
musba
repek

Ma
Gyula
ra két
házat
Antal
haszn
távol
nio (G
az új
rabsz
ségére
betop
Marul
híteti
tekek
ahol
fivorr
amiko
az
Ákos)
velt
azza
elő,
soncz
vette
tal
persze
fintas
mert
hagyj
reces
szik a
lán, a
ezer e
happy
boldo
békét
Enn
van
amen
Gye
lan fig
bőbő
komé
szere
turát
József
klassz
retére
jában
de cze
Juhás
Heves
teljese
A d
sosan,

A házi kísérlet került bemutatásra. A kétezer esztendőös komédia ma is frissen hatott. Ebben nagy érdeme van a színészeknek, akik *Gyergyai Istvánnal* az élükön s *Forgács Antal* kivételével mindannyian pompás ritmusban játszották szerepeiket.

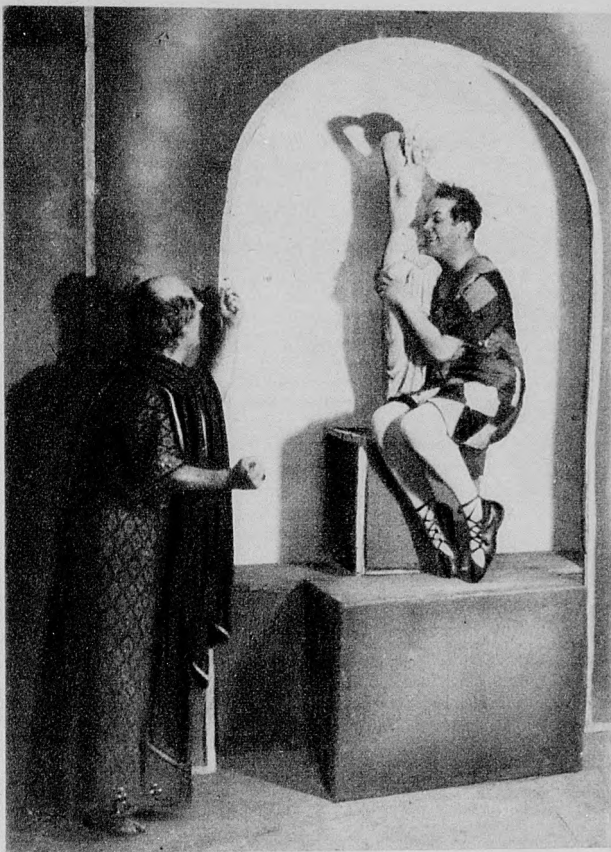
Marullus (*Bartos Gyula*) hosszú hónapokra kénytelen elhagyni házát. Fia (*Forgács Antal*) dorbézolásra használja fel apja távollétét. Ebben *Tranio (Gyergyai István)*, az ügyes, de szemtelen rabszolga van segítségére. De váratlan betoppán az öreg Marullus és *Tranio* elhítteti vele, hogy kísértek lepték el házát, ahol elzárkóztak a tivornyázó fiatalok s amikor *Misargyrides*, az uzorás (*Onody Ákos*) holmi kölesönbevetelt pénzeket követel, azzal a mesével áll elő, hogy *Simo (Losonczy Zoltán)* házát vette meg azon a fiatal Marullus. Végül persze minden családfintaság kitudódik s mert *Tranio*t sem hagyja el ügyessége, szerencsésen megmenekszik az ütlegektől. Aztán, mert nyilván kétezer év előtt is volt happy-and, mindenki boldog lesz és megbékélt.

Ennyi az egész, de annyi vidám multság van ebben az egyfelvonásos darabban, amennyi sok ötfelvonásos vígjátékban sincs.

Gyergyai István *Tranio*ja kedvesen arcátlan figura. *Bartos Gyula*, aki maszkjában is bohócszerű volt, sok s őszinte tapsot kapott komédiázásáért. *M. Iványi Irén* *Scapha* szerepében mély humorú, művészi karikatúrát adott. Külön kell megemlékezni *Juhász József*ről, aki fiatal színész létére olyan klasszikus alakítást nyújtott, ami dícséretére válnék sok nagy színésznek is. Valójában csak pillanatokig volt a színpadon, de ezeket a pillanatokat nem lehet elfeledni. *Juhász József* nagy művész. Reméljük, *Hevesi Sándor* gondos keze alatt rövidesen leljesen ki fogja bontani magát.

A díszleteket *Upor Tibor* tervezte. Stílusosan, színesen.

U. Gy.

Bartos Gyula és Gyergyai István
Nemzeti Színház — A házi kísérlet (Áldor felv.)

=====

Egy magyar jazzkarmester sikere. *Vágó József*, az ismert magyar jazzkarmester, aki a múlt héten a Rádius mozgóban egy

Vágó József

hőstagú jazz-zenekezzel *Faust* és más operakal jazzátírásban dirigált, olyan sikert ért el, hogy a berlini Sűdfilm társaság hangosfilmekhez jazzkarmesternek

akarja szerződtetni, úgyhogy a fiatal magyar karmester rövidesen Berlinbe kerül.

Két színházigazgató harca két miniszterért

Erdekes ügyben dönt legközelebb a Végbírószék egyik helyiségében összeülő válszított bíróság. A panaszos Upor József, az Új Színház igazgatója, a „Vádított” Heltai Jenő, a Belvárosi Színház igazgatója. A pereskedés oka két fiatal színész, Lontay István és Várady Lajos, az Új Színház volt, a Belvárosi Színház jelenlegi tagjai, akiket Upor József vissza-követel magának.

Heltai Jenő

A nem mindennapi eset négy szereplőjét most megismerhetjük lapunk hasábjain, mintegy főpróbát tartva a tárgyalásból. Elsőnek átadjuk a szót a főmagánvádlónak, Upor Józsefnek, aki a következőkben adja elő panaszát: — Lontay Istvánnak és Várady Lajosnak opétiós szerződésük volt és miután ezt a szerződést én nem mondtam fel, természetesen erre a szezonra is a tagjaim maradtak folytatólagosan. Ők maguk is az Új Színház tagjainak tartották magukat, mindaddig, amíg Heltai Jenő, a Belvárosi Színház igazgatója nem kínál fel nekik szerződést, amely havi ötven-hatvan pengővel jobb volt, mint az eddigi. Ezért a kis összegért hajlandók voltak átevezni a másik színházba és ezzel a ténykedésükkel teljesen kimerítették a szerződésüket.

Lontay István

Nyugodtan várom a bíróság ítéletét, mert sohasem volt olyan biztos perem, mint ez. A szerződésben megállapított pénzügyi kötelezettségem is meg fogják ítélni nekem, amelyet az utolsó krajcárig könyörtelesen be fogok hajtani a Belvárosi Színház új tagjaim. Kezdem már unni, hogyha mi felfedezünk valakit és azt kiképezzük, míhelyt használható anyag válik belőle, más direktorok jönnek és etesábilják. Így volt ez a multban is Lengyel Vilmosmal, Keteti Lászlóval és Justh Gyulával is.

Lontay István egyébként nem csinált kitérőt, mert bár tehetséges színész, még tapasztalatlan, akivel sok baja lesz olyan rendezőnek, aki sztárokhöz van szokva.

Upor József után Heltai Jenő elsőrendű vádlott a következőket mondja:

— Augusztusban felkeresett engem Lontay

István és Várady Lajos azzal, hogy le szeretnék szerződni színházamban. Örömmel fogadtam őket, mert mindkettőjüket tehetséges színészeknek tartom. Miután tudtam, hogy Upor József a két színésznek több havi gázsival tartozik, feljogosítottam magam arra, hogy akceptáljam őket.

Upor József

Igy letti tag nálam Várady Lajos, akit egyenesen Ráday Imre helyére szemeltem ki és Lontay István. A pert én nyerem meg.

A két színházigazgató harcának egyik „tárgya”, Lontay István így nyilatkozik:

— Őszintén bevallva, nagyon sajnálom, hogy el kellett jönnöm az Új Színházról, amelynek felfedeztetésemet köszönbelem. Soha el nem múló hálával tartozom Upor Józsefnek, aki mint kispesti senkit felfedezett és bemutatott a pesti közönségnek. Heltai Jenő száz százalékkal több fizetést ajánlott fel nekünk, ekkor felkerestük Upor Józsefet és elmondtuk neki a dolgot. Kijelentettük neki, ha ő is megadja ezt az összeget, nála maradunk. Upor azonban kijelentette, hogy nem tudja megfizetni a kért összeget. Ezek után nem tehetünk mást, minthogy le-szerződöttünk a Belvárosi Színházhoz, mert utóvégre a megélhetésünkre is kell gondolni.

Várady Lajos mindenben megerősíti

Lontay István előbbi nyilatkozatát és a következőkkel egészíti ki:

— Való igaz, hogy Upor Józsefhez opétiós szerződés kötött minket, azonban május tizenhatodikától július elsejéig járó fizetésünkkel nem adta ki, csak azután, amikor már szerződöttünk a Belvárosi Színházhoz. Miután tehát ő sem tartotta be a megállapodást, mi is szabadon rendelkezhetünk magunkkal.

A Délbáb felhívja a bíróság figyelmét az ellentmondó vallomásokra, valamint arra, hogy végeredményben mindenkinek igaz van. Upornak azért, mert egy valóban fennálló szerződésre hivatkozik, Heltai Jenőnek azért, mert ő egy be nem tartott szerződésre apellál, végül a két fiatal színésznek azért, mert száz százalékkal több fizetést Visszaautasítani ma még egy színházigazgató kedvéért sem lehet.

Várady Lajos

A het, amely már 30 év óta folyik

Szigetszentmiklóson egy kis vad-szőlővel befuttatott házban lakik Liszt Ferencnek, a világhírű magyar zeneszerzőnek unokaöccse, Liszt Károly, aki pörben áll a magyar állammal, a Liszt-hagyatékért.

A kapu fölött egy kis tábla van:

Liszt Károly kádármester, Binder-meister.

Bent az udvar végében kis műhelyben, alacsony háromlábú széken ülve dolgozgat Liszt bácsi. Mikor belépünk hozzá, abbahagyja a munkát s bevezet bennünket a lakószobába.

Liszt bácsi soroksári származású s ezt mingyárt észre lehet venni a beszédén, amikor belekezd a nagy pör keletkezésének az elbeszélésébe.

— Liszt Ferenc apja és az én nagyapám testvérek voltak. Az apám lehat unokatestvére volt Liszt Ferencnek. Kétszáz évre visszamenőleg bebizonyítottuk a család származását. Az iratok bent vannak a hatodik kerületnél. Abban nincs is semmi hiba, a jogunkat elismerik a hagyatékra, csak éppen egy fillért sem adnak a milliókat érő Liszt-relikviákból, amelyeket a Nemzeti Múzeum őriz.

— Miért nem kérték a részüket az örökségből Liszt Ferenc halálakor?

— Azért, mert apám egy szélütött, tehetetlen ember volt, én pedig tizenhárom éves gyerek. A külföldi vagyont Wagner Cosimáék örökölték. Liszt Ferencnek Magyarországon nem volt más vagyona, mint a Nemzeti Múzeumban, a megőrzés végett átadott aranykoszorúk és egyéb disztárgyak. Ezeket a tárgyakat akkor adta át nagybátyám a múzeumnak, amikor Majláth országbíró megyittoklásakor kitudódott, hogy a gyilkosok őt is ki akarták rabolni.

Ezerkilencszázegyben kértük először a részünket az örökségből. Akkor közjegyzőileg megállapították, hogy minket illetnek a Liszt-relikviák. A múzeum mégsem adta ki a tárgyakat. Tudom jól, hogy ezeknek az emlékeknek a múzeumban a helyük, hiszen magam is könnyes szemmel szoktam nézegetni az emlékeket, amikor bemelegyek a múzeumba, hogy lássam nagy-

bátyám dicsőségének beszédes tanult. Nem akarom én ezeket elvinni onnan, de kártalanítsanak valamivel, mert nagy szükségben élünk. A kilencszázás években adtuk be a pört, megnyertük a törvényszéken és a táblánál is. A kuriánál felsőbb utasításra elrendelték, hogy egyezkedjünk. Gróf Zichy Jenő kultuszminiszter magához hívalott és azt mondta, hogy ne pörösködjünk, megkapjuk az örökségből a részünket. Az ügy húzódott, kitért a háború és mi nem kaptunk semmit.

— Ismerte Liszt Ferencet?

— Ismertem.

Amikor Budapestre jött, akkor mindig meglátogattál bennünket Soroksáron. Edesapámnak minden alkalommal hozott hús aranyat. Nekem két aranyat adott. Egyszer az apámmal Budapesten a Hal téren lévő lakásán meglátogattuk Liszt Ferencet. Akkor a nagybátyám a fejemre tette a kezét és így szólt az apámhoz: „Édes öcsém, add ide hozzam ezt a fiút, majd én kioskoláztatom”. Az apám azt felelte, hogy egyetlen fia vagyok s szeretném, ha az ő mesterségét folytatom. Hej, ha tudná a bácsi, hogy mi így nyomorgunk, nem lenne nyugovása a sírjában — fejezi be a beszédét szomorúan Liszt bácsi.

— Most hogy áll a pör?

— Nem tudom, ügyvéd csinálja. Szeretném, ha nem kellene pörösködni és az arany holmi a múzeumban maradna. Jó hazafi vagyok én, nem akarom a dolgokat elköttyavetyélni, hiszen jártak már nálam külföldi régiség-hiéndák, akik pénzt ígértek a jogomért és mondták, hogy mindent előre kifizetnek. Akkor már inkább ne kapjunk semmit, én el nem veszem a múzeumból a hagyatékot. Rongyos a ruhám, éhezünk, de mégsem leszek rossz hazafi. Fölmelegyek majd a kultuszminiszter úrhoz, hátha megsajnál és segít rajtunk, hiszen jogos igazunk van. Vig György.

Liszt Károly

A szent láng

— Ismét Somerset Maugham?
— Előkelő és finom író. Megérdemli, hogy minél gyakrabban szerepeljen a magyar színpadon. Szívesebben látjuk, mint népszerű kollégáját, Edgar Wallacet, aki csak az izgalmat jelenti, az irodalmat kevésbé.

— Maugham darabjai irodalmi védjeggyel vannak ellátva?

— Határozottan fel lehet fedezni minden művében egy magasabb törekvést. Emlékezzen vissza az „Eső” fojtó problémájára. „A levél” lebilincselő eseményeire vagy akár a nálunk nem játszott „Viktória” érdes szatirájára. Csak olyan ember ír effajta darabot, akinek van mondanivalója.

— A szent lángban mi a mondanivalója?

— A Vígszínház új darabjának eseményét néhány mondatban lehet regisztrálni. Hőse Moritz, a háború bátor repülője, aki szerencsésen végigküzdötte a nagy harcot. Békében szörnyű szerencsétlenség

érte. Lezuhant és gerinctörést szenvedett. Évek óta mozdulatlanul, bénán ül szép felesége mellett. Stella, a fiatal asszony egy darabig a szentek mártíriumával vergődik mellette, de egyszerre lángra lobban benne a szenvedély. Beleszeret Moritz öccsére, Colinba. A szerelemnek gyümölcse mutatkozik. A férj egyszerre mintegy ösztönszerűen megéri, hogy imádott feleségével valami történt. Nyugtalan lesz és ideges. Apolonője bekíséri a szobájába, az orvosa eláztatja, a felesége elbűcsúzik tőle. Reggelre holtan találják a szobájában.

— Miben halt meg?

— Hiszen éppen ez a probléma. Az orvos már állítja is ki a halotti bizonyítványt, amely igazolja, hogy a beteg szívszélhűzésben szenvedett ki, amikor Moritz apolonője, aki szerelmes volt a szimpatikus páciensbe, borzalmas váddal lepi meg a gyászoló családot. Azt állítja, hogy a repülő meggyilkolták. Valósággal perrendszerű bizonyítékokat sorol fel és Stellát gyanúsítja a gyilkossággal. Az asszony kétségbeesetten védekezik, de a látszat ellene szól. Ekkor egy váratlan fordulattal minden kiderül és az ápolónő kijelenti, hogy nem teszi meg a feljelentést. Szerény hapiend.

— És ki gyilkolta meg ezt a szegény embert?

— A londoni bemutató előtt a színház megkérte a kritikusokat, hogy ne árulják el a közönségnek a titkot. A kritikusok dízskrétan is viselkedtek. Hasonló tartalmú kérelmet intézett a Vígszínház is a kritikusokhoz. Miért pletykázzunk éppen mi? Nézzék meg a darabot, megtudják, hogy ki ölte meg Moritzot?

→ Erdemes megnézni?

— Feltétlen. Jó író jó munkáját látják, jó előadásban. A darab problémája nem új. „Szabad-e megölni a gyógyíthatatlan beteget?”

— Hiszen a „Takáts Alice”-ban is erről van szó!

— És még egy-két tucat jó és rossz színdarabban. Maugham nem mond ítéletet ebben a kérdésben. Még csak véleményt sem nyilvánít. Óvatos ember. Csupán beállítja a tételt, egy kicsit szubjektíven megvilágítja, aztán felteszi a kérdést „Mi a becses vélekedésük?” A közönség föltétlen igennel felel.

— Miért?

— Mert a gyógyíthatatlan beteg szimpatikus férfi. Az első felvonás pepceselő részletezéseiből megtudjuk, hogy a legnagyobb lelki szenvedések várnak rá a közel jövőben. Mindenki úgy érzi, hogy ennek az

Makay Margit és Pécsi Blanka
Vígszínház — A szent láng (Áldor felv.)

Beregi Oszkár, Makay Margit, Jávor Pál, Varsányi Irén, Vértess Lajos
 Vigaszínház — A szent láng (Pál fotó)

edett.
 szép
 y egy
 gódik
 benne
 csébe,
 mutat
 szlön-
 gével
 leges,
 rvosá
 ggelre

orvos
 ányt,
 üdés-
 onóje,
 nsbe,
 szoló
 meg-
 onyi-
 ja a
 etten
 ekkor
 derül
 meg

gény
 inház
 utják
 usok
 ahmü
 liku-
 mi?
 gy ki

tják,
 n új-
 be-
 erről

rossz
 eletei
 sem
 lilitja
 gyilá-
 eceses
 ennel

szim-
 eselő
 gna-
 el já
 k az

Törzs Jenő és Pécsi Blanka
Vígshínház — A szent láng (Paál fotó)

embernek jobb meghalni, mint élni. A publikum egyenesen dühös az apólonőre, mert mindenáron boncoltatni akar és gyilkost kiabál. A nagy tömeg így gondolkodik: „Isten nyugtassa, jobb neki, hogy meghalt, megszabadult a szenvedéseitől.” Ez az oka annak, hogy ezt az idegekre menő drámát lecsillapodva és megnyugodva — valósággal jó érzéssel — hagyja ott a nézőtér.

— Detektívdrámaszerű?

— Nem illene ezzel megsérteni a szerzőt. Sokkal nobilisabb munka. Ennek ellenére, eltekintve az első felvonás eseménytelenségétől, végig forponpon tartja a nézőt.

— Jól játsszák?

— Szabályos, rendez vígshínházi előadás és ezzel a legnagyobb dicséretet mondtuk. Még a legkülönb szakember sem veszi észre, hogy nyolc próbára adták elő. Harsányi Zsolt fordítása briliáns munka.

— Ki rendezte?

— Hegedűs Tibor. Különben, Vörös Pál ezúttal is olyan angol szobát teremtett a nézőtérre, hogy bármelyik londoni színpad megköszönné.

— A szereplők?

— Varsányi Irén cáfolta meg fellépésével azokat a híreket, hogy megválnak a Víghínházról. Ne is hagyják elmenni, amíg ilyen szerepeket látnak a számára. Az utolsó jelenetben, amikor könnyezve és összetörve elsuklott a hangja és megremegett a fájdalomban, a nézőtérben egyszerre száz és száz asszony emelte a szeméhez a zsebkendőjét, a meghatottság és a megillető dicsőítő lobogóját. Makay Margit megjelenésében és játékában egyaránt remek. Drámai kitörései meglepték azokat,

akik legutóbbi szerepei után azt hitték, hogy ez a sokoldalú finom színész csak nevelteni tud. Pécsi Blanka, aki Reinhardt-nál játszotta az apóloné nehéz szerepét, kulturált művészetének legszebb alakítását nyújtotta. Különö volt!

— A férfiak?

— Beregi Oszkár akkor kapott tapsot, amikor bejött a színpadra. Törzs amikor kiment. Mind a kettő egyszerű volt. Törzs ideges remegése, a felejthetetlen sakkjátéka, keserű búcsúzása ragyogóan rajzoltak meg az érdekes figurát. Beregi a második és harmadik felvonásban lenyűgözően játszott. Zengő hangja a régi fényvel ragyog.

— A többiek?

— Még két férfiszereplő van: Jávör és Vörös. Ezúttal nem tetszettek. Igaz, hogy a szerepük is nagyon passzív. Spakot nem lehet belőle csinálni. Ők nem is iparkodtak.

— Van még valami kifogása?

— Van. A közönség a premiéren és a második előadásán, amikor már leeresztették a vasfüggőnyt, a második felvonás után a helyén maradt és eszeveszletten tapsolt. Órával a kezembem mértem: öt percig. Az inspekciós rendezőnek erre nem kegyeskedett a vasajtót megnyitvatni és a szereplőkkel megköszöntetni a ritka ovációt.

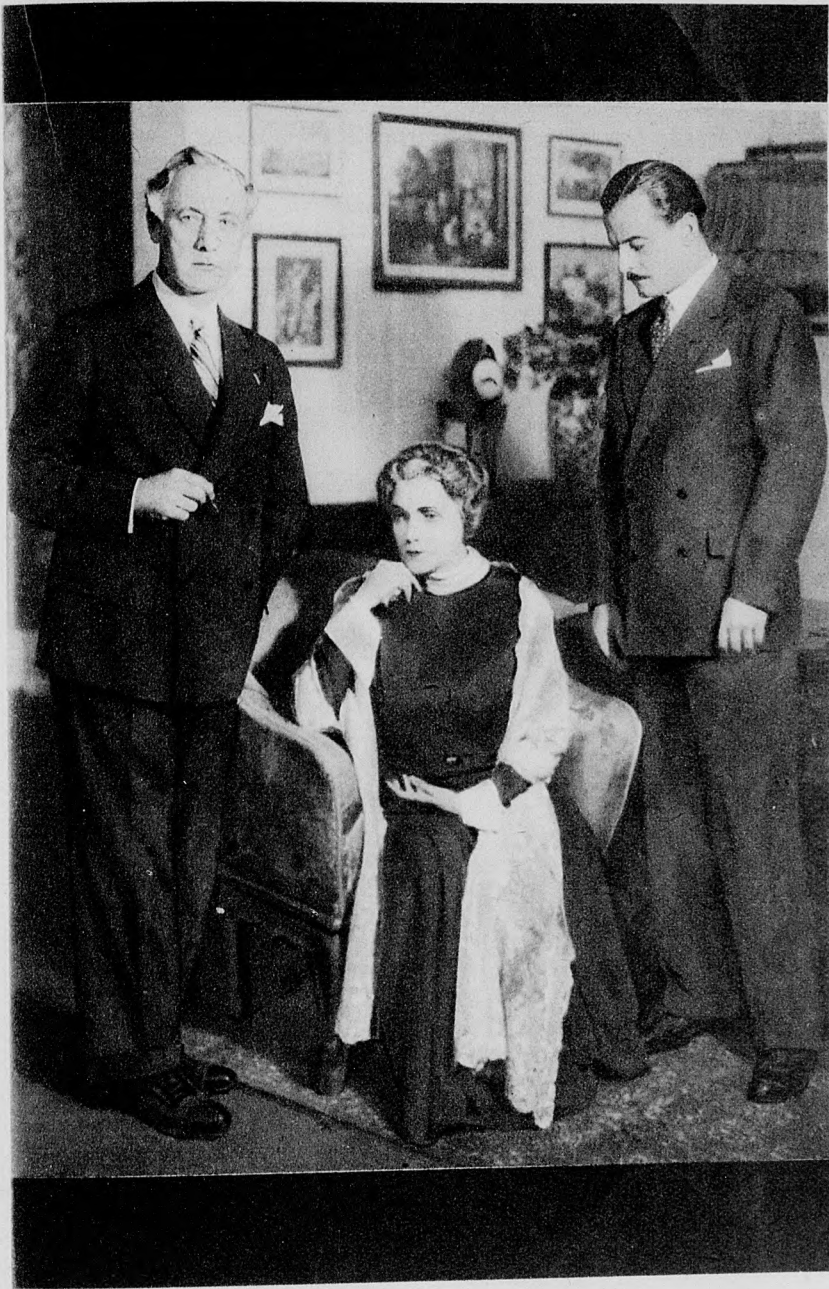
— Miért nem jöttek ki a vastapsra?

— Állítólag, mert a Víghínházban nem szokás. Lehet, hogy „A koldus operája” alatt leszoktak róla, mert régebben bizony a szereplők ott is megjelentek a vasfüggöny előtt. Örülni kell, ha a közönség meg van elégedve és látni akarja az előadás szereplőit. Néhány vasfüggöny előtti megjelenés — ha már a publikum egyszer követeli — csak fokozta volna azt az őszinte sikert, amit Somerset Maugham darabja a budapesti bemutatón aratott.

Stella Adorján.

Jávör Pál és Makay Margit
Vígshínház — A szent láng (Paál fotó)

Beregi Oszkár, Varsányi Irén és Jávor Pál
Vigszínház — A szent láng (Paál fotó)

Miért lett öngyilkos FARAGÓ ÖDÖN

Ismerik Faragó Ödönt? Mosolygós arcú, kedves ember és amellet jó színész. Évekig volt a kassa-pozsonyi színtársulat igazgatója. Férje volt Biller Irénnek. Gazdag ember, aki ha néhanapján fellátogatott Pestre, a riporterek megrohanták intervjúért.

Aztán?

Pestre jött — végleg. Elszegényedett. *Elvált Biller Iréntől.* És — bejutott az Andrássy úti Színházba — főrendezőnek.

De az élete már nem volt olyan napfényes, derűs, mint régen. Minden megváltozott. Valaha, ha bement a kassai Schalk-ház éttermébe, mindenki körülrajongta, becézte a nagypotentát

Faragó Ödön (Sohár felv.)

direktort. Lesték az óhajait, esdették a parancsait.

Pesten magányosan ült a kávéházban, itt már nem keresték a kegyeit, itt ő csak egy színész volt a sok közül.

Május 15-én megházasodott. Feleségül vett egy fiatal, csinos lányt, tanítványát, akinek egy fillér hozománya sem volt.

Rá három nappal, május 18-án Faragó megkapta Wertheimer Elemér igazgató levelét, amelyből azt olvashatta, hogy nincs többé szükség rá.

Nem újították meg a szerződését.

Csak ennyi történt.

*

Azóta Faragó Ödön a legreménytelenebb kétségbeesésben élt. Nem volt szerződése és hiába kilincsett, minden ajtó bezáródott előtte. A múlt héten elutazott Kassára. Valami követelése volt ott, azért utazott le, hogy a neki járó pénzt behajtsa.

Szombaton este, amikor hazaérkezett, csüggedten jelentette be a feleségének:

— *Nem kaptam pénzt, csak ígéretet.*

*

Csendesen vacsorázott a feleségével. Hirtelen a homlokához kapott:

— Jucikám... ma volt a húzás, nincs egy estlap a háznál?

Mosolygott.

— Megnézem, hátha nyert a számom?! A 30109-es...

Ez volt a sorsjegye. A 30109-es... A kabbalás száma. Oh, mióta ápolgatta magában a reménységet, hogy a számát kihúzzák. És akkor megszűnik a tőprengés, nem kínozza többé gond, ismét napfényes lesz az élete, mint egykor volt...

És nézte a húzás eredményét az esti lapban.

— *Oh Istenem* — elhalványodott az arca és az újság kihullott a kezéből.

Kiderült, hogy a 30108-as számú sorsjegy nyert negyvenezer pengőt. *Egy, egyellenezet számmal kisebb, mint az ő sorsjegye.* Nem a kilences szám nyert negyvenezer pengőt, hanem a nyolcas.

És, hogy a fájdalom még pokolibb legyen: tavaly Faragó nem kapta meg a sorsjegyét és *kénytelenésgből a 30108-as számmal vásárolta meg.* Az idén viszont visszatért a régi számához. Eggyel többhöz. Ha marad a tavalyi számnál, most negyvenezer pengő boldog tulajdonosa lenne.

*

A sorsnak ezt a tragikus játékát már nem bírta Faragó. A sok pech után még ezt is... Nem...

Bevette a luminált...

(K. A.)

Amíg egy újságíróból filmrendező lesz

Párizs, szeptember hó.

A francia főváros magyarjai között most nem beszélnek másról, mint arról a karrierről, amelyet egy fiatal magyar rendező: Ormos László futott meg, akít

a Paramount európai exoziturája rendezőnek szerződöttetett.

Pesten minden bizonnyal jól ismerik a csinos, jómegjelenésű fiatalembert, aki esztendőkönn keresztül ott újságíróskodott. Különböben régi újságíró-familiából származik. Édesapja, Ormos Ede, ma is a magyar publicisztika egyik erőssége.

Néhány esztendővel ezelőtt Ormos az újságírást felcserelelte régi szerelmével: a színpadi rendezéssel. A Víg-színház segédrendezői közé került és Hegedüs Tibor mellett ő rendezte azokat az irodalmi értékű színműveket, amelyek a Budapesti Színészszövetség ciklusában kerültek a publikum elé.

Víg-színházi szereplése után Ormos László hirtelen eltűnt Budapestről. Pesti ismerősei hónapokon keresztül nem kaptak róla hírt, míg végre

a Nobile expedició felkutatására indult másik expedició felszerelési állomásáról érkezett tőle értesítés.

Az egyik legnagyobb angliai újság-vállalatot képviselte a fiatal magyar újságíró és rendező az expedícióban, amelynek munkájáról nagy feltűnést keltő cikkeiben számolt be az európai világlapok hasábjain.

Az expedíció több mint egy esztendő munka után visszatért a kontinensre és Ormos László is hazajött családja látogatására. Itt érte a hír, hogy a Paramount magyarnyelvű beszélőfilmek készítését kezdette meg Párizsban. Mikor pedig Hegedüs Tibor, a magyar filmek rendezője értesült róla, hogy régi, kitűnő munkatársa idehaza van, azonnal érintkezést keresett vele és felajánlotta neki, hogy kiviszi magával Párizsba. Így került Ormos László a Paramounthoz.

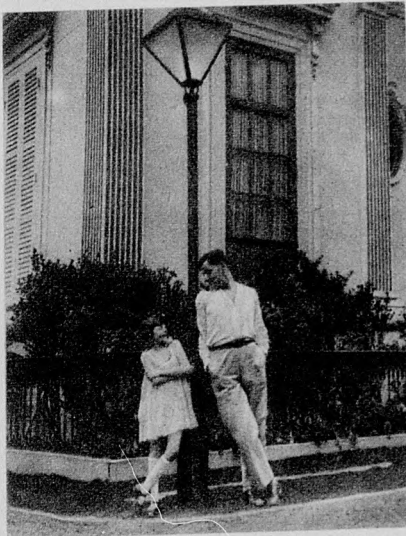
A magyar filmek felvételei közben a Paramount Franciaországba érkezett vezetői igen nagy meglepéssel nyi-

latkoztak a rendezők munkájáról. A dicséret elsősorban Hegedüs Tibort illette, de mindtöbbet beszéltek munkatársáról; Ormos Lászlóról is, aki nagy hozzáértésével és tehetségével hamarosan nélkülözhetelenné nőtte ki magát. Így azután, mikor a magyar filmek forgatásával elkészültek — Ormost leszerződöttették.

Az első megbízás, amelyet kapott és amelyet szép eredménnyel már be is fejezett — egy spanyolnyelvű, kisebb-terjedelmű beszélőfilm volt. Amikor a felvételek megkezdődtek, az egyik férfifőszereplő, akinek a szerepet már kiosztották, hirtelen megbetegedett és jelentékeny idővesztés lett volna másik színészt keresni helyébe. A rendező, Ormos László vállalkozott arra, hogy beugrik a távollévő helyett s

bravúros ügyességgel el is játszotta az idegennyelvű szerepet.

A spanyol film felvételeinek befejeztével az eddig készült magyar filmek felülvizsgálatával bízták meg a fiatal magyar rendezőt. Ormos most átnézi az itt készült magyar filmeket.

Ormos László és a magyar filmek egyik kis főszereplője, Szombathelyi Blanka

A Dreyfus-ügy

A szerzők, J. Rehfish és W. Herzog „történelmi színdarabnak” jelölték darabjukat, amely a hírhedté vált Dreyfus-pörnek drámai anyagát dolgozza fel színpadra. Ez a megjelölés sok. Színpadi riport csupán. Ennél nem több, de ennek az új, mondjuk, műfajnak löktetése, friss, életből tépett élevesége olyan hajtóerő, amely valószínűtlenül nagy sikerek felé viheti ezt az újságdramát, különösen azért is, mert kitűnő előadásban nyújtja az Új Színház a „XIX. századvégi” embertelen históriát.

A Dreyfus-ügy propaganda darab. Ebből a szempontból kétségtelenül hatásos. Ez az etikai értéke. Művészi értékéről azonban alig lehet szó.

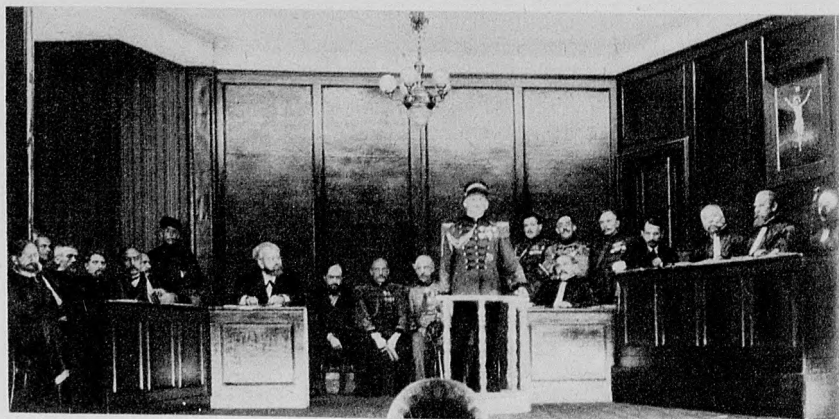
De háborzongatóan érdekes s minden fázisában leköti a figyelmet. Nincs jelenete, amely ne lenne tele drámai feszültséggel. Persze, ezt a belső drámaiságot nem a színpad, hanem az élet teremtí meg azzal, hogy megteremtette, amikor Párizsban a valóság minden kegyetlenségével lejátszatta. Tudjuk, hogy itt ez a szó *Ördögsziget*, nem az író fantáziájának játéka, hanem borzalmas valóság és rettenetes szörnyűség. Dreyfusné könnye, a testvér, Mathieu heroikus

küzdelme, Picquart alezredes mártíriumot vállaló férfiasága, az élet s nem a színdarab valósága. És ma, a memoarok irodalmának korszakában, amikor a publikum éppen ezeket az életes, reális hangsúlyokat keresi, itt a „megjelenésig” elevenen kapja. Ez is egyik oka a Dreyfus-ügy berlini és bécsi óriási sikerének.

Meggyőződésünk, hogy az *Új Színház*nak is nagy sikere lesz ezzel a darabbal, pedig fényes kiállításával most a mozi konkurál vele. Alkalmom arra, hogy bebizonyosodjék az élő színdarab ereje a holt képjátékkal szemben.

Rehfish és *Herzog* darabja a Dreyfus-pör egész menetét magába foglalja. Első képe: Walsin-Esterházy őrnagy lakásán tartott bankett. Az őrnagy (*Balassa János*) tisztartásaival ünnepléti magát. A hadbírósg felmentette Walsin-Esterházyt az ellene emelt kémkedési vád alól s ezzel tulajdonképpen Dreyfust újból elítélték. Henry ezredes (*Benkő Bálint*) azonban tudja, hogy az őrnagy nem érdemli meg ezt az ünneplést, hiszen ő, az ezredes, hamisította azt a levelet, amelynek alapján Dreyfust elítélték.

A második kép Picquart alezredes (*Toronyi L. Imre*) lakásán játszódik, ahol Blanche Monnier (*Molnár Aranka*) keresi fel az al-

Törvényszéki tárgyalás az Új Színház „Dreyfus-ügy” című darabjában (Áldor felv.)

Toronyi Imre és Molnár Aranka
Új Színház — A Dreyfus-ügy (Áldor felv.)

ezredest, akihez szerelem fűzi. Beszélgetésükből kiderül, hogy Blanche asszony nevében hamisított táviratot küldtek Tuniszba, hogy Picquart-t belekeverjék egy hazafüggés pörbe és kompromittálják. Az alvezredes, akit Mathieu Dreyfus (*Bazsay* Lajos) és Dreyfusné (*Hollós* Ilona) is felkért arra, hogy segítsen az ártatlanul elítélt Alfred Dreyfust rehabilitálni, most nyíltan, Blanche előtt tisztázza Dreyfus ártatlanságát. Az asszony úgy határoz, hogy Emile Zolára bízva az ügyet és nyilvánosságra hozza az igazságot. Alig állapodnak meg ebben, amikor letartóztatják Picquart alvezredest.

Jean Jaurès (*Bánózi* Dezső) a parlamentben nagy interpellációra készül a Dreyfus-ügyben. Az ülésteremben tombol a vihar. Blanche itt találkozik Zolával (*Bárony* Aladár), akit felkér, hogy vegye át a bizonyítékokat és publikálja azokat. Zola vállalkozik erre a súlyos feladatra. Megkéri Clemenceaut (*Baróti* József), hogy a *L'Aurore* másnapki számában ő írassa a vezéreiket. Így jelenik meg az azóta világhírűvé lett vádirat, a *J'accuse!*

A negyedik kép Zola tárgyalását viszi színpadra. Az esküdtszék előtt folyik a vádló cikkért az eljárás. Zola védői, Labori (*Baló* Elemér) és Clemenceau hasztalan vonulatajk fel a mentő tanuk egész seregét, a vezérkar tisztjei sorra megtagadják a

Halmi Irén, Tarján Gyula és Benkő Bálint
Uj Színház — A Dreyfus-ügy (Áldor felv.)

Toronyi Imre és Hollós Ilona
Uj Színház — A Dreyfus-ügy (Áldor felv.)

tanuvallomást s ha világos is lesz Zola és így Dreyfus ártatlansága, az elfogult bíróság, az ügyész (*Gonda* József) hamis szövegírása nyomán elítéli az igazság védőjét, Zolát.

Ugy tűnik, a Dreyfus-per, ez a szörnyű justizmord örökre el van temetve és az igazi bűnös, Walsin-Esterházy büntetlenül és szabadon élheti világát.

Az idő azonban lassan, de biztos kézzel bogozza ki az igazságot.

Esterházyról kiderül, hogy közben számos szélhámossgot követett el és most menekülni kénytelen. Bücsúzól beismeri a vezérkar megdöbben vezetői előtt, hogy mindazt, amivel Dreyfust vádolták, ő követte el. Henry ezredes is bevallja hamisításait. A vezérkar kénytelen letartóztatni az ezredest, aki azonban, mielőtt átlépné börtöne küszöbét, öngyilkos lesz. Lázong az ucca és a vezérkar kudarcra elkerülhetetlen. Csak egy segítség lenne, ha Picquart-t sikerülne hallgatásra bírni. Ezzel örökre eltemetnék a Dreyfus-ügy revízióját. Picquart még mindig börtönben van. De Pellieux tábornok (*Boray* Lajos) áthozatja a katonai börtönből a rabot. Elmondja neki a tábornok, hogy kiderült az igazság: Dreyfus ártatlan. De ennek mégsem szabad nyilvánosságra kerülnie. A vezérkar tekintélye, az államraison, a haza kívánja ezt. Picquart-

nák
igaz
ver u
relmé
megé
világ
szaba
küldé

Az
megh
A
az U
A sz
ben
lást
akir
hang
a leg
nész.
férfi
Bárs
vott
ban,
est
Aran
moru
kelle
Baló
Józs

Uj Sz

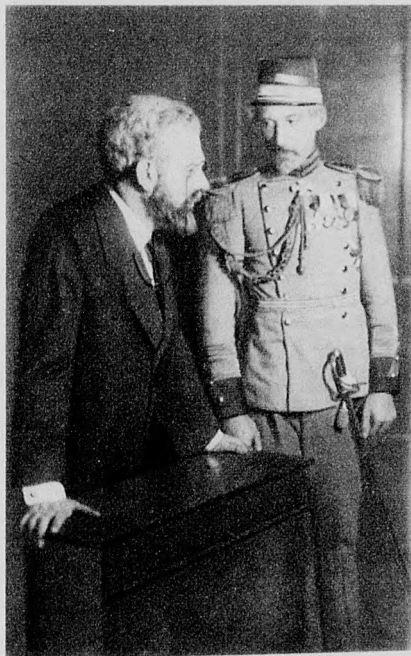
nak föbe kell lőnie magát, mert tud az igazságról. Az alezredes már nyúl is a revolver után, amikor megjelenik Blanche és szerelmével visszarántja az életbe. Az asszony megérteti vele, hogy tőle várja az egész világ a Dreyfus-ügy tisztázását, neki nem szabad meghalnia, neki élnie kell, hogy küldetését befejezze.

Az Uj Színház kiegyensúlyozott, meglepően jó előadásban hozza ki *A Dreyfus-ügy*-et. Ilyen előadást az Uj Színházban még nem láttunk. A szereplők valamennyien, helyesebben nagy többségükben kitűnő alakítást nyújtottak. *Toronji L. Imre*, akiről már többször megírtuk s most is hangsúlyozzuk, művészi képességével a legnagyobb feladatokra hivatott színész, Picquart alakját mélyről, az igazi férfi lelkének legmélyéről vetíti elénk. *Bársony Aladár* Zolaja hű portréja volt a nagy irónak, Nemesak maszkban, de inkább s főként lélekben. Az est sikeréből a szépbeszédű *Molnár Aranka*, *Hollós Ilona* halkságával, szomorú gesztusaival *Boray Lajos*, a kellemes orgánumu *Sipos*, *Bacsay*, *Baló Elemér*, *Czobor Imre*, *Baróti József*, *Bánóczy Dezső*, *Sugár Magda*

Benkő Batinl, Ross Jenő, Horváth László, Balassa János, Sugár Magda, Bókay Ferenc és Czobor Imre

Uj Színház — *A Dreyfus-ügy* (Áldor felv.)

Bársony Aladár és Bondi István
Uj Színház — *A Dreyfus-ügy* (Áldor felv.)

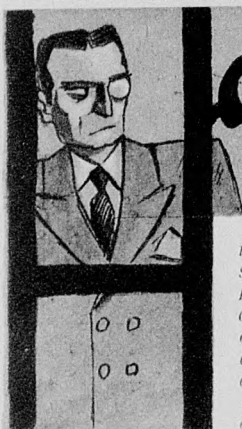
vették ki részüket. *Balassa János* nem tetszett mindenhol. A jó igyekezet, amelyet *Bérczy Ernő* rendezése fogott össze, az apróbb szereplőknel is megéreződött. Az első felvonás első képeinek túlélezett rendezésbeni „zsidózása” azonban az egyébként őszinte elismerésünk mellett sem tetszett. Inkább visszatetszett. *Upor Tibor* díszletei a kis színpadot felnagyították. Kifogástalanok voltak.

Kosztolányi Dezső fordítása persze, hibátlan.

Ujházy György.

A megoldás

— Azt szeretném tudni, fiacskám — mondja *Kabos Gyula* fiának a tanítója, — hogy mibe kerül egy öltöny elkészítése, hogyha nekem három méter kell egy szövetből, amelynek métere huszonhárom pengő. A csináltatása pedig negyven pengő.
— Ne törje a fejét, tanító úr — válaszolja gyorsan *Kabos Pista*, — hanem vásárolja meg készen.

találja maga közt?

magá, mint régi színházi ember, nem találja csodálatosnak, hogy a szezon kezdetén a régi szokástól eltérően „nagy ágyúval” jön ki?

Még a Nemzeit

Színház is részt vesz ebben a sietésben és már erősen készül Csathó Kálmán új darabjának bemutatására. Bizony soha ilyen előszézon nem volt, mint az idén, amelynek az a magyarázata, hogy direktoraink mindent elkövetnek a jó start érdekében, amely sohasem volt olyan életbevágóan fontos, mint most. A szerzők egyike sem tiltakozik a korai premiér ellen, mondván, hogy mindegy, mert nincs főszezon és nincs előszézon.

Csak egy szerző van Pesten, aki egyenesen megkövelette és csak úgy volt hajlandó átengedni bemutatásra darabját, ha annak premiérje október elején lesz. Ez az író nem kisebb ember, mint Molnár Ferenc, aki pedig azelőtt mindig ragaszkodott a szezon közepéhez.

Hogy most mégis megváltoztatta elhatározását, annak az a titka, hogy új darabját, „A jó fűndér”-t egész sereg külföldi színház vásárolta meg már erre a szezonra. Mivel pedig Molnár Ferenc darabjának első bemutatóját mindig Pesten tartja meg,

szükség volt a túlkorai terminusra, nehogy a késői premiér miatt másutt ne lehessen bemutatni a legújabb Molnár-darabot,

amelynek premiérje különben néhány hét múlva a Vigaszínházban lesz.

Következő történelünk hőse egy vidéki nagy napilap munkatársa, aki felrándult Pestre friss szenzációkért. Az egyik színházban összetalálkozott egy fiatal pesti kollégájával, akinek elmondotta, hogy mi járóban van itt és kérte, hogyha tud valami érdekes színházi hírt, akkor mondja el neki.

A kolléga rövid ideig gondolkodott, majd

nagy titokban megsúgta neki, hogy ő nemrégiben két hatalmas pofont adott egy fiatal, de ismert nevű írónak, aki ezért nem is provokálta őt.

A vidéki újságírónak felcsillant a szeme és alighogy visszaérkezett városába, rögtön megírta az esetet, természetesen jól kiszínezve, mint szenzációt. Talán sohasem derült volna ki a dolog, ha nem volna a pesti újságírónak egy klubja, ahová minden vidéki lap is jár. Valakinek véletlenül a kezébe akadt a szenzációt közlő vidéki lap egyik száma és ez a valaki nem volt más, mint az állítólag inzultált író maga. Nem akart hinn a szemeinek és miután háromszor elolvasta, jött rá, hogy a cikk minden kétséget kizáróan róla szól. Az író ugyanis ebből az újságból értesült afférvéről, mert a két posztról eddig nem tudott semmit, sőt az inzultálót sem ismerte. Azonnal adta ügyvédjének a dolgot és megindult az eljárás, amelynek során kiderült, hogy a pesti újságíró beugratta vidéki kollégáját, már csak azért is, hogy az ő neve szerepelhessen, mint botrányhőse. A bíróság néhány száz pengőre ítélte a cikk íróját, aki viszont most az informálóját perelte be.

Per szag volt különben a múlt héten a Fővárosi Operettszínházban. Még a nyáron történt, hogy Brodszky Miklós

megállapodást kötött Sebestyén Dezső igazgatóval arra, hogy személyesen fel lép a Wunder-bar-ban, ahol egy zenekart fog vezényelni. Ugyanakkor a színház viszont arra kötelezte magát,

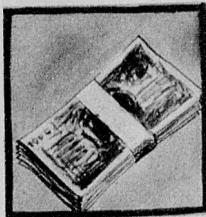

hogy három betétszámot csináltat az operetthez Brodszky Miklóssal. Így is történt. Közben megérkezett a Wunder-bar szövegírója: Herczeg Géza, aki úgy a maga, mint a zeneszerző, Kalscher nevében tiltakozását fejezte ki a belétszámok ellen. Brodszky persze írásbeli szerződésére hivatkozott, Herczeg pedig arra, hogy végeredményben elsősorban ő rendelkezik az operettel. Végre is a fiatal magyar zeneszerző kénytelen volt belemenni abba, hogy a

számait ugyan menni fognak, de sehol sem tüntetik fel őt azok szerzőjének.

De ez még semmi. Amennyiben a számoknak sikere lesz és azok megjelennek gramofonlemezen és kottában, ott sem jog szerepelni a neve, sőt még honoráriumot sem kérhet érte. A számok hangszereléséért járó háromszáz pengőt is neki kell kifizetni. Joggal kérdezheti ezek után, hogy Brodszky mért ment bele ilyen súlyos feltételekbe, amikor ellenértékképpen a szerepléséért, a dirigálásért és a számokért összesen esti ötven pengőt kap? Pusztán és kizáróan csak azért, mert hálás Sebestyénéknek, hogy ők hozták ki első darabját, a „Szökik az asszony”-t a Budai Színházban.

Ha már a Fővárosi Operettszínház szóba került, el kell árulnom magának,

hogy mért jár mostanában olyan sűrűn Pestre Zsoldos Andor, volt pesti újságíró barátunk, aki jelenleg az egyik német filmgyár művészeti igazgatója. A Fővárosi Operettszínház és Zsoldos Andor ugyanis szoros kapcsolatban vannak egymással. Kémeink jelentése szerint

Zsoldos Andor anyagilag érdekelve van Sebestyén Dezső színházában.

Zsoldos persze nagyon titkolja a dolgot, amelynek jó indító oka az, hogy rövidesen mint szerző jog bemutatkozni a színházban a Herczeg Ferenc regényéből dramalizált operettjével: a „Rákóczi induló”-val. Ugy látjuk, hogy ebben még maga, aki híres rosszmájúságáról, sem talál semmi összeférhetelenséget, csak egyedül Zsoldos, aki szinte túlzottan szerény ember.

Azért vannak még jó külföldi szerződések is. Feleky Kamillt hívta meg most a bécsi Johann Strauss Theater egy angol operett táncainak betanítására.

A színház igazgatósága ezért ingyen lakást, ellátást és ezen felül tekintélyes összeget ajánlott fel a Király Színház fiatal tagjának.

Feleky megkérte Lázár Ödön igazgatót,

hogy engedje őt el néhány hétre Bécsbe, amelyről azonban a direktor hallani sem akart.

A fiatal művész erre a szerződésnek egyik pontjára hivatkozott, amely szerint joga van „pendlizni”.

Bécs ugyan egy kicsit távoli pendlítő hely, de Lázár a végén mégis engedett, nem is annyira a szerződés miatt, hanem azért, mert nagyon szereti Feleky Kamillt.

A Király Színház vezetősége egyébként már javában tőri a fejét, hogy mi legyen a soron következő újdonság. Eddig úgy volt, hogy Békeffy István és Lajtai Lajos „Okos mama” című operettjét mutatják be Fedák Sárival a főszerepben.

Fedák azonban nem akar egymás után két darab-

ban fellépni.

és ezért valószínűen Szilágyi László és Szántó Tivadár „Gróf Róméó” című operettje fogja megelőzni a Fedák-

darabot. Amint halljuk, az új Szilágyi-operett női főszerepét valószínűen Alpár Gitta fogja játszani, akivel már napok óta folynak ezirányban a tárgyalások.

Simándy Bélának, akinek novelláit lapunk hasábjain is olvashatta, verseskötele jelent meg „Gyónás” címmel.

Steinhardt Géza, a népszerű és közkedvelt komikus írója, kicsiny színháza „Steinhardt-színpad” néven nyit meg októberben az „Astor” mozgó helyén, természetesen újonnan átalakítva. Steinhardt az utóbbi hat havi magysikerű vendégszereplése alkalmával azt tapasztalta, hogy a közönség féltése visszalért a Steinhardt által kreált békebeli zsánerhez és ezt a zsáner modern stílussal kombinálva akarja megvalósítani. Steinhardt művészszemélyzetét olyan elmésen állították össze, hogy nem csupán tréfákat, bohózatokat, magánszámokat, hanem egyfelvonásos operetteket, sőt humoros operaparádiákat is elő fognak adni. Steinhardt mellett közreműködnek: Haraszli Mici, Dalmádi Erzsébet, Somlár Stefi, Kerékjártó Olga, Kmochné, Faragó Sári, Szeghalmi Erzsébet, Kassai Eta, Tamás Benő, Szirmai Vilmos, Sziklai Jóska, Fekete Pali, Andai Béla, Sereghy Andor, Kafka Gyula, Horváth Béla, Sebő Miklós és Huber Sándor, mint zenei vezető.

A filmszínházak igazgatói azzal a kéréssel fordultak a filmköleszökhöz, hogy a filmbemutatókat egyszer és mindenkorra szüntessék be. Kérésüket azzal okolták meg, hogy a bemutatók közönségének legnagyobb részét hivatalan egyének teszik ki, akik már jó előre csak rongják a film híret. A filmköleszökhök teljesítik a kérést.

Látjuk az arcán, hogy elszomorodott ezen az utolsó híren, tehát megvizsgálatni igyekezünk kissé ezzel a viccel:

Sebestyén Dezső, a Fővárosi Operett-színház igazgatója a minap egy este jelen volt az egyik fiatal operettművésznőnk is, aki minden áron fel szeretett volna lépni a „Csodabár”-ban, de nem sikerült neki szerepet kapni.

Vasora után a lársaság tagjai lársasjátékot ajánlottak, de mindegyik másfélét.

— Te mit szeretnél játszani? — kérdezte a művésznőtől Sebestyén Dezső.

— Csoda-bárkócbát — volt a gyors felelet.

Lea Seidl bécsi operettszínésznő

ujj

Ég tanák ember alig wood máris 'Tel karri hova Au el eg időre

iskola külföld linbe filmé szere retek neser tesen tájék Holly házal szere

Vo amelt linbe sereg talma

Er löre riérje beszo addig Bela Ebbó püpo olya masz kapt

Éz lés f kiad ugya ideg nek Paul sett tud. perfo Mosi sorsz veze mag jutol

Új magyar tehetség tűnt fel Hollywoodban

Egy csinos fiatalember konferál mostanában egy amerikai filmen. *A fiatal ember magyar.* Auer Jánosnak hívják, alig pár évvel ezelőtt ment ki Hollywoodba és mint mondani szokás, ott máris „befutott”.

Tehát megint egy magyar, aki karriért csinált — Hollywoodban. Ez hova-tovább már természetessé válik.

Auer Jánosnak a karrierjét így meséli el egy színész barátja, aki most rövid időre Pestre érkezett.

— Auer János itt elvégezte a színiskolát, *de az első pillanattól kezdve a külföld felé orientálódott.* Kiment Berlinbe, ahol egy kis kóstolót vett a filméletből. Berlinből, miután itt megszerezte a filmhez szükséges alapismerteket, *nekivágott Amerikának.* Egyenesen Hollywoodba ment. Természetesen nem volt még szerződése, csak tájékozódott és próbálkozott. Amint Hollywoodban szokás, ő is elkezdett házalni a tudományával és leste a jó-szerencsét.

Volt egy remek fényképgyűjteménye, amelyet önmagáról készíttellett még Berlinben. Ez a fényképgyűjtemény egy sereg rendkívül jól sikerült maszkot tartalmazott.

Erre a gyűjteményre alapította egyelőre Auer János egész hollywoodi karrierjét. És érdekes, hogy amíg Auer beszélőfilmen keresett elhelyezkedést, addig *színpadon kapott elhelyezkedést.* Belasco szerződtette egy színdarabhoz. Ebben a színdarabban Auernek egy púpos férfit kellett játszania, pontosan olyan maszkban, amelyhez hasonló maszkja már volt neki. Ezen az alapon kapta is a szerződést.

Ez volt az első lépés az érvényesülés felé. A második lépés már sokkal kiadósabb volt. Az *Universal-stúdió* ugyanis ebben az időben tért át az idegennyelvű hangosfilmekre. Ezeknek a munkálatoknak a főmenedzsere Paul Kohner volt. Paul Kohner *keresett olyan embert, aki németül különösen tud.* Auer Jánost ajánlották neki, aki perfektül beszél és ír német nyelven. Most aztán könnyű volt Auernak a sorsa, mert a német szinkronizálásokat vezetőjét természetesen reá bízták. *A magyar Auer János tehát, mint német jutott érvényesüléshez.* Később kiderült,

hogy magyar ember s csak természetes, hogy ezekután a magyar nyelvű szinkronizálások is az ő fenhatósága alá kerültek.

Tudni kell azt, hogy Auer *angolul is igen jól tud,* így tehát három nyelv birtokában, csinos alakkal, nagy szorgalommal érthető, hogy *rövid idő alatt népszerű ember lett a gyárnál.* Most a helyzet a következő. *Auer Jánosnak Paul Kohner mellett vezető szerepe van a gyárnál.* Az összes szinkronizálásokat almenedzsere, aki irányítja a felvételeket s természetesen játszik is a filmekben.

Auer János és Lucy Doraine a hollywoodi filmstúdióban

A kik először jönnek Pestre

A szeptember, amely minden őszi rekvizitumával együtt ránk köszöntött, természetesen nemcsak a színházi szezon megindulását jelenti. A rivaldák lámpájának felgyulásával egyidejűen megtelnek a koncertpódiumok is és a zenére éhes pesti közönség kedvére elszórakozhat, ha ugyan van vagy lesz neki miből...

Az idei hangversenyszézonban számos olyan művésszel találkozunk majd a Zeneakadémia és Vigadó frontján.

akik még egyáltalán nem voltak Pesten.

Igy mingyárt elsősorban kell megemlíteni a nagyszerű bécsi énekest: Tauber Richardot, akinek érkezése a néket kell, hogy legjobban érdekelje, lévén Tauber úr híres Don Juan. Tauber népszerűségét a bécsi Opera színpada és a rengeteg gramofonlemez mellett legújabbban a hangosfilm is kolportálja.

Budapesti vendégszereplésével kapcsolatban különben a *Délibáb* bécsi munkatársa megintervjúvolta a kitűnő énekest, aki a következőket mondotta:

— Higyje el kérem őszintén drukkolok, amikor első pesti fellépésemre gondolok — mondotta nosolyogva, — ott arra, magukfelé könnyen kivégzik a művészembereket. Ha Galli Curci esztére gondolok, egyenesen libabőrös lesz a hátam. Remélem azonban, én nem fogok ilyen kellemetlen impressziókkal távozni Pestről. Bizom a gyönyörű pesti nőkben — no és természetesen magamban...

Tauber Richardon kívül Pesten üdvözölhetjük majd Frederic Lamondot is, akit különben hívei „Beethoven

páának” hívnak. Frederic Lamondot tartják e pillanatban ugyanis a leghivatottabb Beethoven interpretátornak. A nagyszerű tehetségű zongoraművész már nem fiatal ember, — Liszt tanítványa volt, — de azért ujjai nyomán változatlan erővel csengenek fel a halhatatlan melódiák.

A komoly muzsika hívei a Wolfsthal-Hindemith-Feuermann vonóstriót is üdvözölhetik majd nálunk. Feuermann nem kell már bemutatni a pestieknek, úgyszintén a modern muzsika egyik legfőbb reprezentánsát: Hindemithet sem. Nevüket jól ismeri egész Európa. Pestre jön még Rosenthal Móric is, aki egyszer ugyan már járt nálunk — hús esztendővel ezelőtt. A nagyszerű muzsikus a bécsi iskola patriarchája.

De nemcsak öregek — jönnek fiatalok is, akiket még nem ismerünk. Igy Amadeo Baldovino, a 13 esztendő csodagyereke, aki ma a kontinens egyik legkiválóbb cellistája. És hamarosan a pesti nők kedvence lesz Claudio Arrau, aki igen szép fiú. Edwin Fischer a „zongora Capablancájának” nevezte el a fiatal zongoraművészt, akit — ahol eddig még csak szerepelt — tenyerükön hordoztak az asszonyok.

Híres emberekben szóval nem lesz hiány. Eljönnek Thibaud és Cortot urak, ezúttal triójuk harmadik tagja: Casals Pablo nélkül. Szónaestet fognak adni. A nagy német hegedűs: Georg Kulenkamp is bemutatkozik Budapestnek. Eppen, úgy Arthur Shattuck amerikai zongoraművész is. Híres ember Alessandro Valente is. Ő is eljön a szezon folyamán egy estére Budapestre.

Aránylag igen kevés, eddig még nálunk ismeretlen híres énekesnő jön az elkövetkező hónapokban Pestre. Nem is tudunk így gyorsan többet mondani kettőnél. Az egyik Toli dal Monte, aki Galli Curci egyetlen riválisa volt — most már rivális nélkül maradt. A másik: Sigríd Onegin, a Metropolitan Opera legjobb alténekesnője.

HOFFER PONGRÁC

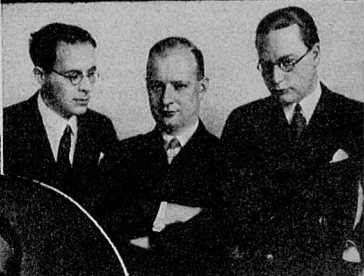
képesített szücsmester

BUDAPEST, IV. KERÜLET, ESKÜ UT 6 SZÁM.
(Klotild-palota) Telefon: A. 377-62.

Eredeti párisi szörmemodellek. Bundák készen és mérték szerint. Kedvező fizetési feltételek!

THIBAUD ÉS
CORTOT

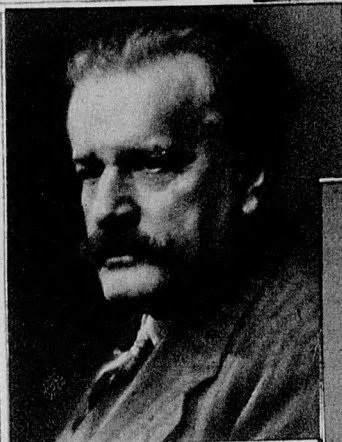
WOLFSTHAL - HINDEMIETH -
FEUERMANN

TAUBER
RICHARD

FREDERIC
LAMOND

MORITZ ROSENTHAL

AMADEO BALDOWINO

ondot
hiva-
r. A
ivész
antt-
mán
el a

sthal-
ot is
euer-
ni a
mu-
sát :
meri
nthal
járt
előtt.
skola

nek
ünk.
endős
gyik
osan
udio
scher
ne-
akit

yok.
lesz
Cortot
gia :
fog-
dús :
kozik
thur
z is.
e is.
egy

még
jön
stre.
bbet
dal
álisa
ma-
etro-
nője.

Az én hetem

IRJA
KARDOS ISTVÁN

Péntek

19

Vilhelmina

Van nekünk egy színészünk, akinek nevét érthető okokból természetesen nem árulom el és aki arról híres, hogy kisebb-nagyobb kölcsönökért igen sűrű egymásutánban fordul barátaihoz, pályatársaihoz.

A szobanforgó színész most ünnepségre készül. Színészi pályájának tizesztendő jubileumát akarja megünnepelni. 1920 szeptemberében lépett fel először, 1930 szeptemberében jubilál. Hogy az ünnepséget fényesebbé tegyék, rendezőbizottság alakult, gyűjtőívvvel járkal az ismerősök között és a gyűjtőíven gyűjt a kollégának, akinek a sors megengedte, hogy ha nem is a legragyogóbb viszonyok között, de mégis eltöltön tizesztendőt az úgynevezett világot jelentő deszkákon.

A színházak környékén minden színész aláírta a gyűjtőívet, még hozzá igen tekintélyes összeg erejéig. Egy nagy hiba volt csak, hogy a pénz átadása helyett a megjegyzés rovatba mindegyik odaírta:

„Kvitt.”

Szombat

20

Euszták

A színész — tisztelet a kivételnek — minden hibáját, hogy úgy mondjam, ki tudja beszélni. Ha a színésznek valamit mondanak, hogy miért ilyen, hogy miért olyan, holott odarendelték, miért nem áll a balsarokban, holott ott kellene állania, miért nincs világos ruhában, ami stílusos volna vagy miért nincs sötét ruhában, holott a rendező úgy rendelkezett, miért nem mondja ezt a szót hangosabban, amikor a jelenet úgy kívánja, vagy miért nem mondja halkabban, mikor a rendező ráparancsol, ő mindenre tud valami kifogást mondani, amellyel cselekedetét indokolja.

Ülök a Magyar Színház nézőterén Földes Imre, a Világ könyvelője című

darab próbáján. Halad a próba, dolgoznak a színészek, dolgozik a rendező. Egyszerre csak a rendező fölkiált az egyik színésznek:

— Szörnyűség az kérem, hogy milyen görbén áll maga!

A színész már kész a válasszal:

— A pisai torony is görbe, mégis letszik.

Vasárnap

21

Máté

Kabos Gyula, a „Csoda bá.” Wunder bácsija meséli a darabban, hogy éppen a következő műsort állította össze a Csoda bár részére, amikor egy külföldi artistától a következő sürgönyt kapta:

— Szerződés lehetséges, nagyszerű számom van. Kacska, liba és csirke idomítások.

Wunder bácsi azonban nem köt elhamarkodott szerződéseket és ezért bizony jó ideig megvárakoztatta a jelentkező artistát. Végül azután úgy döntött, hogy mégis jó volna a jelentkezőt az új műsorra leszerződtetni.

Elküldötte tehát szerződtető táviratát az artistának és ma kapott rá ugyancsak távirati úton választ.

„Késő... A számot megeltem...”

Hétfő

22

Móric

A Belvárosi Színház legközelebbi új darabjában egy fiatal színész is szerepet kapott. Alighogy a szerepkönyvet átvette, máris jelentkezett az igazgatói irodában kihallgatásra. Nagy zavarral lépett a szobába, amint mondani szokás, kerülgette a tárgyat, mint a macska a forró kását, csúrt-csavart, látszott rajta, hogy nehezen tudja megmondani a direktornak az igazságot. *Heltai Jenő*nek azonban jó a szeme, tudja, hogy a színész mit akar, ismeri a színészlelket és így mingyárt kitalálta, hogy a fiatal színészt hol nyomja a bakancs.

— Azért jött ide, hogy visszaadja a szerepet. Kicsinek találja?

A színész kipirultan bólint.
— *Egyszóval nincs megelégedve?*

A színész ráemeli tekintetét a dírektorra és halkán válaszol:

— Hogy volnék megelégedve —
egy szóval?

Kedd
23

Tekla

A titkos drámaíró megjelenik Törzs Jenőék lakásán, hóna alatt az elmaradhatatlan kézirat-csomóval, amelyről már kilométer távolságból leírí, hogy ez a titkos drámaíró legújabb drámája, valószínűen történelmi drámája nyolc felvonásban, tizenkét képből vagy a jobbik esetben: hét felvonásban és tíz képből.

A drámaíró alázatosan köszön, Törzs Jenő az elítélt letargiájával fogadja az ajánlatot, amely szerint a drámaíró most le fog ülni és felolvassa drámáját. Törzsné Forrai Rózsi és Törzs Jenő mindenre elszántan leülnek hát az asztalhoz és kezdik hallgatni a drámát, amely a veronált és a leg- raffináltabb altatószereket is meg- szégyenítő erővel ringatja álomba hallgatóit.

Forrai Róza halkán odasúgja férjének.

— Jenő, az isten szerelméért kapd ki a kezéből és *dobd a tűzbe.*

Törzs halkán visszaszól:

— Nem lehet, mert a *tűz is — elalszik.*

Szerda
24

Mária

Szalpin ebben az esztendőben is ellátogat Budapestre mint az előbbi években. A világhírű nagy művész már elküldötte ajánlatát budapesti ügynökének. Az ajánlat- tal egyidejűen — régi szokása szerint — elküldte azokat a kívánságait, amelyeknek betartására jobban vigyáz, mint a szerződés többi részére. Budapesti szerződötési esetére ezeket kéri:

„... *Hálószobám ablaka nem nézhet ház falára...*”

„... *Tölem sem jobbra, sem balra nem lakhatik senki...*”

„... *Villamos vagy egyéb sínen járó jármű nem mehet az ablakom előtt...*”

„... *Megérkezésem délelőttjén látni akarom a színház színpadát, ahol játsszani fogok és a nézőteret. Látnom kell a díszleteket, meg kell ismerkednem a*

rendezővel, ügyelővel és természetesen — szereplőtársaimmal.”

„... *Egyszer szeretnék színházba menni, mint néző. Operettszínházba. A jegyet kérem jó előre lefoglalni.*”

Csütörtök
25
Gellért

A **Vígyszínház** társalgójában az emberi műveltségéről beszélgetnek a színészek, akiknek nagyrésze nyáron át utazgatni szokott szerte a világra. Az egész társalgás alatt mindenkinek van valami kis története, amellyel bizonyítani igyekeznek, hogy ez vagy az a nemzet a legműveltebb a föld kerekén.

És megszólal Gárdonyi Lajos:

— Ez mind semmi. Jól tudjátok, hogy én a nyáron Londonban voltam és természetesen átrándultam Dublinba is.

— Nos, és? — érdeklődnek a többiek.

— Dublinban, mondhatom nektek, a világon a legintelligensebbek az emberek.

— Miért volnának éppen ott a legintelligensebbek? — özönlik a kérdések tömege Gárdonyi felé.

— Mert ha ott egy csecsemő megszületik — folytatja Gárdonyi, — azonnal — *ír.*

A „Kétfejű ember“ című pályázatunk megfajtói

Lapunk 37. számában közölt „Kétfejű ember“ című pályázatunk megfajtója a következő: Clara Bow filmszínésznő és Keresztes Lajos birkózóbajnok. A megfajtók között nagy jutalmakat a következőképpen osztottuk ki.

Egy százgramos 800-as ezüsttomb: Palotásy Kornél póstatisztviselő, Balassagyarmat. *Egy darab arany:* Csernay Jánosné, Bpest, V. Bálvány uca 12. *Egy-egy svajci nikkel óra:* 1. Kornis Béla karmester, Bpest, I. Hadnagy u. 5; 2. Antal Lőrinc önkéntes, Kaposvár; 3. Erdélyi Rezső, Bpest, VIII. József krt. 46; 4. Hodos István, Bpest, VIII. Baross u. 90; 5. Horváth Ferenc, Balatonfüred; 6. Ifj. Panka Károly, Bpest, I. Greguss u. 7. *Egy-egy ötvösművészeti ékszer:* 1. Pacséry Lajosné, Pestszentlőrinc; 2. Pintér Aranka, Bpest; 3. Goldstein Ibolya, Bpest; 4. Horváth Irén, Bpest; 5. Lasztovicska Rózsi, Balatonfüred; 6. Nemethi Katalin, Bpest; 7. Szűcs Agnes, Győr; 8. Krámmner Manci, Bpest; 9. Szakolezay Vilma, Bpest; 10. Sahnai Tóth Gizli, Bpest; 11. Rulf Ida, Bpest; 12. Rényi Kati és Manci, Bpest; 13. Erdélyi Gizella, Bpest; 14. Hasek József, Bpest; 15. Kristóffy Imre, Bpest; 16. Háglig József, Bpest; 17. Weöres István, Szarvas; 18. Neuman Imre, Bpest; 19. Szentgyörgyi Zoltán, Kispeszt; 20. Szűcs András, Cegléd; 21. Markovits Leo, Békéscsaba; 22. Albrecht Béla, Berettyóújfaló.

Ezek a megfajtókön kívül mindazok a pályázók, akik a közölt feltételeket betartották, könyvjutalomban részesültek.

Színházi morzsák

Bicsérdista stílus a színpadon

Felkerestük a Mestert, hogy nyilatkozzék arról a stílusról, amelyet a színpadon akar meghonosítani.

— A modern színpadon — kezdte fejtegetéseit a vegetáriánusok koronázatlan királya — mellőzni kell azoknak a daraboknak színrehozatalát, amelyekben *húsból* és *vérből* való alakok szerepelnek. Helyet kell szorítani a növényi életnek...

— De ki vállalkozik ilyen darabok megírására? — kérdeztük reménytelenül.

— Majd csak akad néhány tőkfejű...

— És melyik szezon volna legalkalmasabb az ilyen bicsérdista drámák előadására?

— Az uborkaszезон.

Megnyugtattuk a Mestert, hogy nyáron eddig is elég zöltséget láttunk a színpadon.

— A gyümölcsök közt melyiknek szánt ön a színpadon legkisebb szerepet?

— A dinnyének.

— Hogyan?

— Úgy, hogy az egész felvonás alatt hallgatni fog a fűben.

— Nemzetiben az *Egy pohár víz* című darabban miféle változtatásokat kíván?

— *Egy pohár tej* legyen a címe. Bár ahogyan én a pesti tejkereskedőket ismerem, a cím csak ötven percentben fog megfelelni a valóságnak.

— De mi lesz a darabbal, ha a közönség közben elalszik?

— *Egy pohár aludttej*.

— Úgy hallottuk, önben egy író veszett el.

— Tévedés — jelentette ki a Mester, — bennem sohase veszett el az író. Én az *író*t annak rendje és módja szerint feldolgozom...

Ijedten léptünk hátra.

Bicsérdy mosolygott:

— Főleg a humoristát.

— Miért?

— Mert a világon ma az a legsavanyúbb író.

Szerzők iskolája

Párizsban most vizsgáznak azok a növendékek, akik annakidején beiratkoztak a színpadi írók iskolájába. Ha ez az iskola itt, Pesten nyílt volna meg, akkor a vizsgán feladott kérdésekre a pesti növendékek kellő tájékozottsággal így feleltek volna:

Kérdés: A mai gazdasági viszonyok mellett mit kereshet egy közepes színpadi író, ha dolgozni akar?

Felelet: Témát.

Kérdés: Általában, mit szokott bevenni ma egy szerző esténként?

Felelet: Idegesillapító porokat.

Kérdés: Ki helyez súlyt a szerző legújabb benyújtott darabjára?

Felelet: A színházi szolga, aki a levélnyomót helyezi rá a darabra az íróasztalra.

Kérdés: Miért tetszik a közönségnek az olyan színdarab, amelyikben a főhős a végén megnősül? Milyen öröm tölti el ilyenkor a közönség szívét?

Felelet: A legnagyobb öröm. A *káröröm*.

Kérdés: Modern daraboknál miért mellőzik a sülylesztőt?

Felelet: Mert azoknál mélyebbre már semmi sem sülyledhet.

Kérdés: Politikai drámáknál, ahol képviselők is szerepelnek, mire kell ügyelni a színpadi tervezőnek?

Felelet: Csak a *kijárára*.

Kérdés: Színházi dramaturgok közt vannak analfabéták?

Felelet: Csak félanalfabéták vannak. Ilni tudnak, de *olvasni* nem.

DYMI.

Szerepváltozás

IRTA * KOZMA BÉLA *

A kuleslyukra tapasztotta fülét és hallgatózott. Hízott attól, amit bentől hallott. Szeptember óta volt Ilonka a színháznál, mint a kórus rosszulfizetett, de természetadta bájakkal jól ellátott tagja; de ez volt az első eset, hogy a direktorát ilyen nyíltan és határozottan hallotta szembeszállni a primadonnával. A primadonnát mindenki gyűlölte a színháznál szeszélyei és idegeskedései miatt, az igazgatótól a rendezőn keresztül az ügyelőig és öltöztetőnőtől a tűzoltóig. Am annak ellenére, hogy a publikum által ünnepeelt diva a kulisszák mögött ilyen nagy népszerűtlenségnek „örvendett”, mindenki kereste a kegyeit, mert senki nem merte vállalni a felelősséget annak következményeiért, hogy kihozza a művésznőt a sodrából és a színházra zúdítsa haragját.

A száguldó fürgeteg, amely mindent elpusztít, ami útjába kerül, langyos tavaszi fuvallat volt önagsága idegeinek tombolásához képest. Annál szokatlanabb volt, hogy most a direktor szembe mert helyezkedni vele, holmi toalettyű miatt, amelyből a primadonna kabínkérdést csinált. Az elfojtott keserűség, ami a szezon elejétől rétegződött a direktor epéjében és májában, most mind kiröbbant:

— Nem, Hella, ezt én nem tűröm tovább — hallotta Ilonka a kuleslyukon keresztül igazgatójának érces hangját. — Vagy én vagyok a direktor és akkor az lesz, amit én jónak látok és anyagiilag kivihetőnek tartok, vagy ha maga akar dirigálni, nyisson magának külön színházat.

Ilonka azt várta, hogy most bútorok receségése és ablakesőrömpölés fogja megadni a választ, helyett azonban váratlanul kinyílt az ajtó; alig volt annyi ideje, hogy félreugorhatott. Szerencse, mert alighanem elgázolta volna a kirobogó primadonna, aki csak a fo-

lyosón kapta vissza a hangját. Pipacs-vörösrre gyúlt arccal kiálltotta vissza az igazgatói iroda felé:

— Vegyék tudomásul, hogy levonom a konzekvenciákat. Többet nem játszom ebben a színházban. Itt a szerep!

Ezzel odavágta a szerepet, ő pedig sarkon fordult és lesietett a lépcsőkön. A szerepkönyv éppen Ilonka lábai elé esett. Lehajolt érte és fölvette. A kezében méregette: vasos köteg volt ez, súlya lehetett tán a százszorosa is annak, amit ő nagynéha a rendezői kegy jóvoltából kapott. Nagy szerep, főszerep, primadonnaszerep... Álmai netovábbja! Ezért gürcölt, koplalt, rongyoskodott, várt és túrt hosszú hónapokon keresztül, hogy a sok néma és párszavas szerep után végre a kezébe kaphassa ezt, az igazit, aminek lejátszására hívatottnak érezte magát.

És most végre itt van a kezében. A soron következő újdonság primadonnaszerepe, kedves szentimentális prózával, paritúrája pedig telve egy fiatal zenei tehetség zsenijének ihlettlő szárnyaló megnyilatkozásaival.

— Mi ez? — kérdezte az igazgató, kilépve az irodáján Ilonkától és rámutatott a szerepkönyvre.

— Hella nagysága szerepe — felelte remegő hangon a kis kóristalány. — A földhöz vágta és elment.

A lépcsőkön lélekszakadva rohant fel a rendező:

— Az Istenért, dirikém, mit csinált? Hella itt hagyott bennünket és kijelentette, hogy soha többet a színház tájára sem jön.

Az igazgató vállat vont, de most már ő maga is megdöbbsent kissé attól, amit tett.

— Megmondtam neki a véleményemet. Utóvégre is, már éppen elég pénzbe került nekem az ő szeszélyeskedése. Lehetetlen volt ezt tovább tűrni.

— De most, éppen most, egy nappal a premiér előtt! — sópáncodott a rendező. — Most mit csinálunk?

— Ossza valaki másra a szerepet.

— De kire? Hiszen erre az egy szerepre épül jóformán az egész darab. Ennek megjátszásától függ a siker.

— Más is el tudja játszani.

— Igen, de ki fogja betanulni ezt egy nap alatt? És a nehéz, szinte operai követelményeket lámasztó partitúrát...

A direktor megvakarta a fületővét. Szó ami szó, ez valóban rendkívül kényes helyzet volt s szinte megoldhatatlannak látszott a probléma. Most, a bemutató előtt egy nappal, csakugyan: hol vegyenek színésznőt, aki nemcsak minden tekintetben alkalmas erre a szerepre, de aki be is tudja azt tanulni és van benne bátorság, kiállani a rivalda elé.

— Nem, kizárt dolog ilyen rövid idő alatt új szereplőt betanítani — fűzte előbbi szavaihoz a rendező.

— Mit csináljunk? — töprengett az igazgató.

— Nincs más mód, el kell halasztanunk a premiért, legalább tíz nappal — vélekedett amaz.

— Lehetetlenség, a sajtóban már beharangoztuk és a reklám hatása alatt az első három előadás jegyei elővételben kellek el. Mostani darabunk megbukott, az előzőeket sem vehetjük elő, nem vonzanak publikumot. Elhalasztásról tehát szó sem lehet — nagyobb nyomték kedvéért heves elhárítómozdulattal tett kezével a direktor.

— Ki tud itt segíteni? — tört föl a tanácsstalanság kétségbeesése a rendezőből.

— Én!... — szólalt meg egy hang a hátuk mögött. Ilonka, a kis kóristalány állt ott, remegő kezeiben még mindig ott szorongatva a szerepet.

Az igazgató és a rendező meghökkenve nézték a bájos kis arcoeskát, amely most az izgalom rózsapírjában égett.

— Hogyan képzelsz te segíteni? — hangzott a csodálkozó kérdés.

— Kérem, én tudom az egész szerepet.

— Miféle szerepet?

Ilonka kezében megzizzentek a szerepkönyv összegyűrt lapjai.

— Ezt. Amit a Hella művész nő visszadobott.

— Micsoda? Te tudod a „Kékszemű lány“ címszerepét?

— Igenis, kérem. A prózát is, végig. — No és a partitúra?

Ilonka bátran vetette fel szőszí kis fejét:

Tessék próbát tenni!

A direktor meghökkenve nézett erre az elszánt, nyilttekintetű lányra. És a nyitott ajtón kiszólt:

— Dezső, a karmester azonnal jöjjön a partitúrával fel a zongoraszobába!

És szinte toltá, tuszkolta a lányt. A karmester pillanatok alatt előtermett.

— Parancsol, igazgató úr?

— Gyorsan, gyorsan! Próbálja csak ki ezt a lányt.

Most már egyáltalán nem értelt semmit a derék dirigens. Ő is fel volt kavarva teljesen, akár a direktor.

— No, ne trémázzon, gyerünk! Ússe föl azt kottát a belépőnél.

A karmester agyában kezdett derengeni:

— Talán ő? — kérdezte csalódottan és a lányra nézett. — Hogy gondol ilyet, direktor úr, ezt a nehéz partitúrát?...

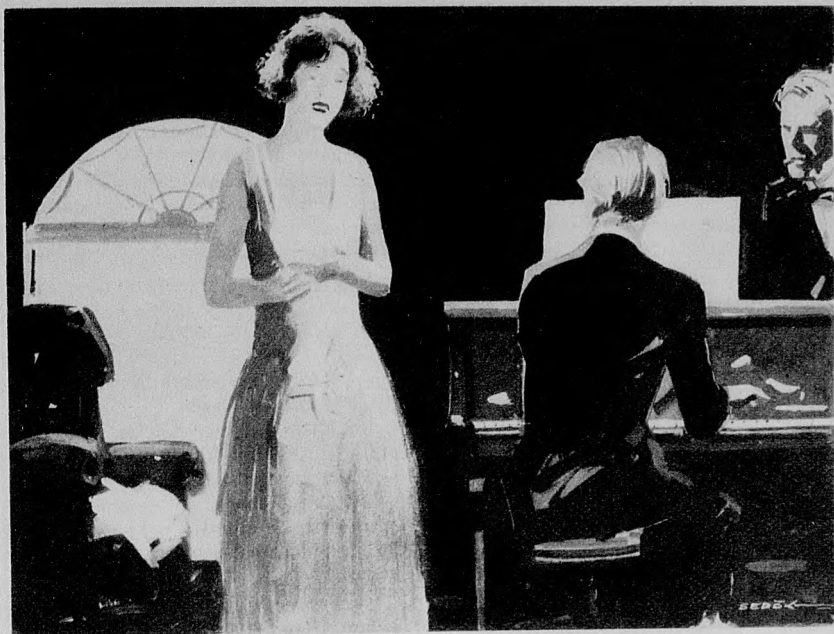
— No, csak próbálja!

A karmester a zongorához ült és belécsapott a billentyűkbe. Ilonka megvárta a beintést — ó Istenem, milyen régen várta már szegény! — és rákezdte a „Kékszemű lány“ belépőjét. Az első taktusok kissé bizonytalanul, remegőn csendültek meg, de belemelegetett. A végén már egészen jól ment.

A karmester várakozásteljesen nézett az igazgatóra.

— Tovább, tovább! Vegye a nagy áriát a második felvonásból!

A karmester odalapozott. A nagy szerelmi kettős első része volt az, valcertempó, felve cukros romantikával. Ilonka belefogott. Most már nem trémázott, benne volt a lendületben, a hangja, mint ezüstlengetyű csengett, csilingelt, csupa derű, mámoros boldogság rezgett a hangjában. Egy tak-

Az első taktusok kissé bizonytalanul csendültek meg

tust el nem vették, egy hangot el nem hibázott. A befejező trilla meg egyenesen meglepte a két rutinos színházi embert. Összenéztek.

— Egészen ügyes — állapította meg a karmester. A direktor nem szólt semmit. De boldogra gyúlt arcán olvasható volt a vélemény. Csak a szemével intett:

— Tovább!

Most került a sor a fináléra, amely melodramából ivelt át valami mélabús, szlávosan lány melódiába, hogy aztán a végén szenvedélyes, vad lendülettel feltörjön, mint egy panaszos, nagy sikoly.

Hlonka elkezdte. Már a parlandó monotonása alól kicsillant hangjának erős drámaisága. Nem volt ez az a bágyadt, erőtlenségre felkészült, amit a primadonna művelt, lihegő, élettelen hang. Így, bársonyos melegséggel kúszott elő a dallam a lány ajkáról. A direktor rákönyökölt a zongorára és szeméit le nem véve a leányról, hallgatta. Hlonka lehúnyta szeméit, nem

vett tudomást semmiről, egész szívével, ábrándos lelkével benne élt ebben a dalban. A melódiák úgy patakzottak ajkáról, mintha minden hangjegy egy-egy élő, jajduló könnyeseppé vált volna. Zengett, jajdult az ének, mintha minden emberi fájdalom ebben a pár taktusban sűrűsödött volna össze, az érzelmek ismeretlen mélységei sötétlettek a hangjában, zuhogott, mint valami aranyzuhatag, hogy a szenvedélyek valóságos orkánjává fergetegesdedjék.

Nem is az a kis száj, de az egész leány, az egész törekeny, filigrán lény zengett, énekelt, ő maga volt a Hang, a testetöltött Melódia. Szárnyalt az ének, feljebb, egyre feljebb és mintha neki magának is szárnyai nőttek volna, repült, libegett és hímálózva ringott a dal szárnyán, valami egészen irreális magasságok felé...

...„Repülj, te bánatsólyom,

Repülj, te bús madár...!”

És az ária, mintha maga lett volna a bánat madara, amely e tündér va-

részletára eleven Zenévé változott, kiterjesztett, sötét szárnyaival ott csattogott, keringelt a magasban, hogy lecsapjon a szívekre vad, marcangoló fájdalommal...

Most, legfelül, még egyszer megragygott a hang, mint valami soksíki prizma, égő szikrákat hányt és minden színnek benneragyogtak ebben a szikrázásban... Azután feketén, viaszszálanul zuhant alá... Lent, egészen lent még egyszer felcsapott a szikrázás, az érzések tüzeinek sötétrehangolt színpompás árnyalatgazdagságával, azután csönd lett... Vége a dalnak...

Az igazgató még mindig ott áll, a zongorára nehezedve, szinte összenőtt vele és nézte kipirult arccal a leányt, aki enyhe rózsákkal az arcán pihegett. A karmester is még teljesen a hatása alatt állt annak a csodás revelációnak, amivel ennek az igénytelen, szürke kis verébnek az éneklése hatott.

— No kapi — fordult a kottát összeszacapó karmesterhez, — ma nem ebédelünk! Gyerünk a színpadra!

— Nem marad el a premiér? — kérdezte tágranyílt szemekkel a rendező, akivel az öltözőfolyosón találkoztak. Már éppen indult hazafelé.

— De nem ám! — kiáltotta sugárzó arccal a direktor. — Holnap este bemutató, még pedig ezzel a kisleánnyal!

És felvirradt a holnap, pedig már azt hitte Ilonka, hogy sohasem fog megvirradni. Álmatlanul virrasztotta át az éjszakát, akárcsak akkor, mikor a színiiskolai vizsgaelőadás után a direktor színházához szerződtette. Nem is reggelizett, rohant a főpróbára. A foájában már gyülekeztek, ott hullámzott a főpróba közönsége: színházi befentesek, habitűk és újságírók.

A sajtó! Holnap az ő nevével lesznek tele az újságok, ötlött az eszébe Ilonkának. Boldogan sietett be az öltözőbe. Nem föl, a harmadik emeletre, ahol eddig a többi görlyársnőivel együtt öltözni szokott és ahol annyi gúnyos csipkeföldést kellett elszenvednie kolleganőitől nagyratörő álmái miatt, amelyek most im mégis valóra váltak. A földszinti öltözőfolyosóra kanyarodott, a primadonnaöltöző felé.

Még a régi névjegy volt az ajtón, úgy látszik a szolgálak még nem tudják a változást, Benyitott. Nagy rendetlenség, dobozok szerte az asztalon, ezek még a régi primadonna holmijai. Az övé, neki még nincs; ma a kadrobot fogja használni. Az igazgató kerestetett megfelelő kosztümöket a számára. Kitétte táskáját az asztalra, előszedte a festékeket, hozzákészült az öltöztéshez.

Nyílik az ajtó. Megfordul: a küszöbön ott áll esipőre tett kézzel Hella, a primadonna és felháborodottan nézi végig.

— Nem takarodsz ki innen, te taknyos! Kiált rá élesen.

Ilonka már éppen felelni akart neki, amikor a primadonna mögött felűnik a titkár hosszú figurája.

— Hagyja csak művésznő, majd én elintézem — mondja neki és ezzel belép, gondosan becsukva maga mögött az ajtót.

— Kisasszony — kezdi a tágranyílt szemű Ilonka előtt, — a direktor üzenetét hozom, aki há'ija és köszönete kifejezésekképpen itt küld magának ötven pengőt, amiért olyan áldozatkész volt és hajlandó lett volna a szerepbe beugrani. Hála Istennek azonban, sikerült a tegnap felmerült ellentéteket áthidalni és így... kérnem kell, szíveskedjék visszafaradni az öltözőjébe.

Ilonka megtántorodott. Meg kellett fogóznia az asztalba, hogy el ne essék. Már nem is látta a titkárt, sem az öltözőt, csak azt érezte, hogy valaki valami összehajtott papíresomót beleerőszakol a kezébe... A pénzt... Ezzel kárpótolták az elrabolt illuzióért... Lerogyott és a nyári zápor hirtelen támadt erejével tört ki belőle a keserves sírás...

A folyosón megszólaltak a csengők: az első csengetés. Kivülről behallatszott a primadonna hangja; az ajtó előtt vidáman tréfálkozott valakivel...

Ilonka összeszedte minden erejét. Megtörölte szemét, összecusukta a kis táskáját és még egy utolsó pillantást vetve a nagy álló tükörbe, csöndesen megindult kifelé. Vissza, a közös görlyöltözőbe...

Mu
türelm
követk
mind
Ha a
lyes a
fítsa a
lenül
a par
a ma
hogy

Az
kíroz
jajon
harm
ugrál
térjen
részle
munk
sziné

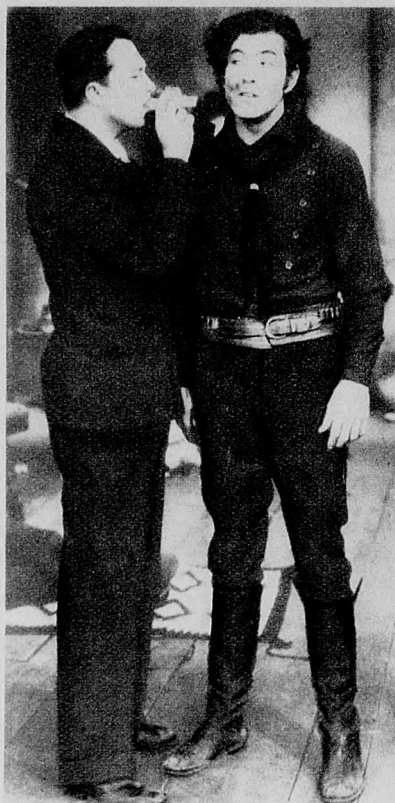
tönkr
kérdé
győző

lesz
szebb

Oldj
nyen
sítő
fájd
meg
eltúr

Kap

King Vidor rendező is ért a maszkírozáshoz. John MacBrown színész arcára egy kis bádogfujtató segítségével varázsolja a szerephez szükséges koromfoltokat

glicerin, de viszont a gép előtt nem köpködhetett, kénytelen volt tehát a glicerin-csöppeket nyugodtan lenyelni... És még nem is mutathatta, hogy a glicerin nem kellemes ital...

Gyakran nincs kéznél a maszkírozómester és ilyenkor a rendező lép a helyére. A filmrendezők közül King Vidor ért a legjobban a maszkírozáshoz. Valamikor, pályájának kezdetén hónapokon keresztül egy filmgyár maszkírozója volt és azóta is szívesen foglalkozik maszkok készítésével. Az ő találmánya, hogy a színész arcára nem kézzel kenik a por-és koromfoltokat, hanem egy kis fujtató segítségével. Ugyancsak egy kis fecskendővel készíti el a vérfoltokat is. Ha

valamelyik filmjében verekedési jelenet fordul elő és verekedés közben a szereplőknek véres, zúzott arcra van szükségük, akkor Vidor rögtön munkába lép és az amatőr maszkírozó kis bádog-szerkezeteinek segítségével azonnal vért varázsol a szereplők arcára.

*

George Westmore, a legnépszerűbb és legkiválóbb maszkírozómester, valóságos művész a szakmájában. Ujjai alatt húsz perc alatt szinte elvarázsolódnak a színészek. Olyan maszkokat készít, hogy az illetőkre talán még saját édesanyja sem ismerne rá, ha találkozna vele. Westmore húsz esztendeje dolgozik és ezalatt nem egy történelmi alak maszkját kellett elkészítenie a filmszínészek számára.

Nemrégiben Greta Garbo fiatal partnerét, Gavin Gordont kellett megöregíteni. A huszonöt éves fiatalembert hetvenöt éves aggastyánná kellett varázsolnia. Száz ráncot, szarkalábat festett

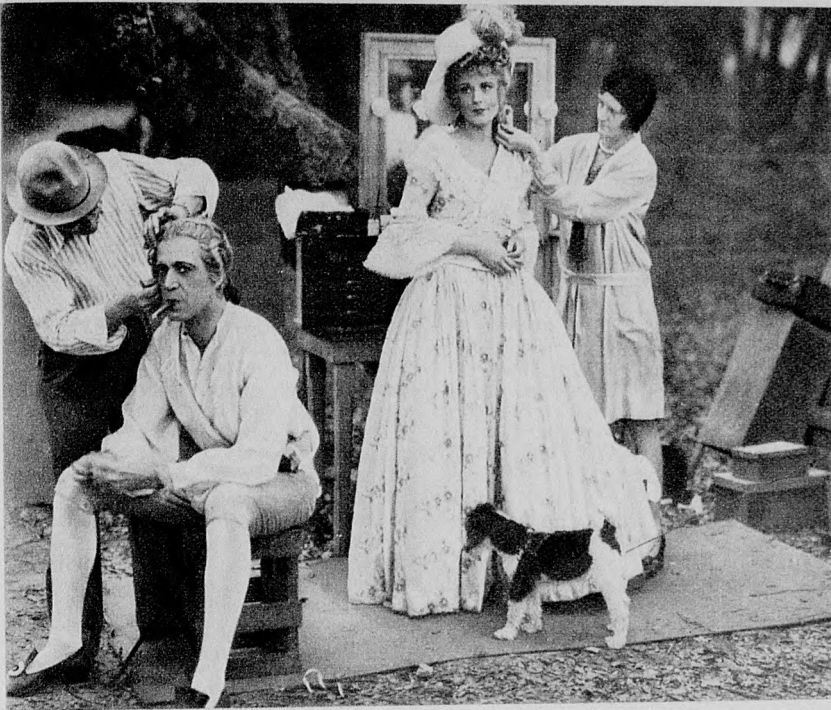
George Westmore, a leghíresebb maszkírozómester nehéz feladat előtt állt, amikor Gavin Gordon fiatal filmszínészt ölvén évvel meg kellett öregíteni. Közel fétórán keresztül festette arcára és nyakára a ráncokat (Fotó M—G—M)

Robert

nagy nyakán pillájá elkészült, nézett, jutni.

gok ki aztán, — Mi a tükör kellem

Nem demas... „studió távolított lemosni és má pontos munkát minde melikő nőket.

Robert Montgomery filmszínészen utolsó „ecselvonásait“ végzi a filmgyár makeup-mestere. Helen Johnson filmszínésznő már felvételre várja partnerét (Fotó M—G—M)

nagy lürelemmel a színész arcára és nyakára. Haját, szemöldökét és szempilláját megfehéřítette. Amikor a maszk elkészült és Gavin Gordon a tükörbe nézett, pillanatokig nem tudott szóhoz jutni.

— Most legalább tudom, hogyan fogok kinézni öltén év mulva — mondta aztán, amikor az ámulatból felocsudott.

— Mintha egy idegen arc meredne rám a tükörből és mondhatom, ez nem valami kellemes érzést kell az emberben...

Nemcsak a maszkírózás, hanem a demaszkírózás is nagy munkát ad a „studió varázslójának“. A maszkot elávoitítani a színész arcáról, a festéket lemosni, anélkül, hogy nyoma maradjon és másnap ugyanazt a maszkot ismét pontosan elkészíteni... Mindez nagy munkát és szakértelmet igényel. Emellett minden maszkírózó-mester állandóan kozmetikai tanácsokkal látja el a színésznőket. Megtanítja őket arra, hogyan

essék ki arcukat, ha társaságba vagy az uccára mennek. Milyen pudert, krémet használnak, miképpen essék ajkukat és szemöldöküket...

Mert a makeup, a „szedd magad rendbe“ napról-napra mind fontosabb szerepet játszik az amerikai nők életében.

Mit használjon

minden gondos anya csecsemőjénél kipállás vagy kisebzés ellen? A régen és kitűnően bevált Krompecher-féle Baby-hintőport, mert kellemes illatú, hygienikus gyermekgyógyhintőpor. Gyógyít, szárít, puhít, hűsít. Igen olcsó és kiadós, egy doboz ára 60 fillér és minden gyógyszerárban, drogeriában és illatszertárban kapható. Vásárlásnál ragaszkodjunk a Krompecher-gyártmányhoz!

A csecsemő helyes gondozása és táplálása című tanácsadókönyvecskét, mely fiatal anyáknak nélkülözhetetlen, ingyen kűldi a Krompecher Tápszergár magyarországi főraktára Budapest, V. kerület, Zrínyi uccá 3.

Uj* FILMC* SILLAGOK

* CSILLAGÁSZ: HAVAS ZSIGMOND *

Maureen O'Sullivan. Amerikai filmszínésznő. Ir szülőktől származik, akik még a háború előtt vándoroltak ki Amerikába. Maureen egyetlen gyermek volt és így szülei minden kívánságát teljesítették. Amikor azonban a temperamentumos kislány egy napon azzal a kéréssel állt szülei elé, hogy írassák be őt valamelyik balettiskolába, szülei nagyon megharagudtak rá. Sok sírás és még több álmatlan éjszaka után végül beleegyeztek abba, hogy a kislány egyelőre énekleckéket vegyen. Maureen szorgalmasan tanult, de a táncról sohasem mondott le. Amikor hangja kicsiszolódott, újra megismételte szülei előtt azt a kívánságát, hogy balettet akar tanulni. Most már nem ellenkeztek a szülők és Maureen kívánsága teljesült. Ebben az időben már jótékonyági ünnepélyeken, baráti körökben fel is lépett és mindenütt nagy sikert aratott. Később egy losangelesi házibálon Frank Borzage, a neves filmrendező felfedezte a kis ír leány nagyszerű tehetségét és beajánlotta őt John MacCormick] filmvállalkozóhoz, aki szintén ír származású és ezért szívesen alkalmazta a

„Song o My Heart” című filmben. Maureen O'Sullivan 1912-ben született, haja világosbarna, szeme szürke, 164 cm. magas és 51 kiló. A „Just Imagine” című film főszerepére most szerződöttette le az egyik filmvállalat.

Laura Lee. Amerikai filmszínésznő, New-Yorkban vaudevillekben, kabarékban lépett fel és szép sikereket aratott. Egyike volt azoknak a bájos fiatal színésznőknek, akik 18—25 éves korukig színpadon szerepelnek, majd férjhez mennek. Laura Lee azonban sohasem álmódott férjéről és arról sem álmódzott, hogy valaha híres filmszínésznő lesz Hollywoodban. Egy este, miután előadta számát a kabaréban, egy úr kereste fel öltözőjében. A látogató filmszerződéssel kínálta meg őt. Az ismeretlen úr, mint utólag kiderült, egyike volt a leghíresebb filmproducereknek. Laura Lee napokig habozott, mert attól félt, hogy a filmmel megbukik. Biztos állása volt a kabaréban, a publikum szerette őt és a biztosan nem mérte feláldozni a bizonytalanért. Amikor a filmvállalkozó harmadszor kereste fel, már éves szerződést kívánt fel neki. Laura ezt az ajánlatot örömmel elfogadta és ma már öt éves szerződés köti

Maureen
O'Sullivan

Laura
Lee

Brig
Hor

az é
haja
Bro
vard

B
nész
Uj
tehe
szer
még
hog
son,
„Ab
repe
Bru
fiat
ják
csak
fogr
szem
Film
stra

R
190.
apja
tője
falu
teler
nél.
Ren
négy
fejez
lesz.
taná
lődő
denh
ének
tume
beiro

Brigitte
Horney

az egyik nagy filmgyárhoz. Laure Lee haja szőke, szeme fekete. Címe: Warner Brothers-Studio, 5842, Sunset Boulevard, Hollywood, California.

Brigitte Horney. Német filmszínésznő, most tűnt fel a film égboltján. Új csillag. Ilka Grunningsnek volt tehetséges növendéke, majd Reinhardt szerződtette le egyik színházához, de még mielőtt alkalma lett volna arra, hogy a színpadon jelentős sikert arasson, máris elhódította őt a film. Az „Abschied” című filmben kapott szerepet. A film gyártási igazgatója, Bruno Duday nagy jövőt jósol a fiatal leánynak. Igazi tehetségnek tartják és azt hiszik, hogy a filmjei nemcsak erkölcsi, hanem anyagi sikert is fognak aratni. Brigitte Horney haja, szeme sötétbarna. Címe: Universum Film A.-G., Berlin S. W. 68, Kochstrasse 6/8.

Renate Müller. Német filmszínésznő. 1905-ben, Münchenben született. Édesapja egy nagy müncheni lap főszerkesztője volt. Renate Müller nyáron egy kis faluban élt, ahol az iskolát is látogatta, télen pedig Münchenben lakott szüleinél. Később Danzigba költöztek, ahol Renate a gimnáziumot végezte el. Tizen-négy éves korában azt a kívánságát fejezte ki apja előtt, hogy újságíróvá lesz. Apja ellenezte ezt a tervet és ének-tanárt fogadott melléje, aki szépen fejlődő hangját képezte ki. Már-már mindenki beleyugodott abba, hogy opera-énekesnő lesz, amikor a temperamentumos lány rávette szüleit arra, hogy beírassák egy berlini színésziskolába.

Egy évi tanulás után már szerződést is kapott. A film számára Reinhold Schünzel fedezte fel, néhány nagyjében már szerepelt is, de Renate Müllert ezek a szerepek nem elégitették ki, drámai szerepeket akart játszani és ezért visszatért a színpadra. Néhány hónapi színpadi szereplés után az Ufa-filmgyár szerződtette; Emil Jannings partnere lesz egy filmben. A filmszínésznőnek szép jövőt jósolnak. Címe: Universum Film A.-G., Berlin S. W. 68, Kochstrasse 6/8

Ne bántsuk egymást!

Pelőji után szabadon.

Megy a szubrett autóban,
Pedálon a lába,
Nagy az autó, de nagyobb
A boldogtalansága!...

Voronofftól visszatért
Ifijan és szépen...
Mint húsz évvel ezelőtt
Ama régi képen...

Szó: „Megjöttem dirikém!”
S fel a vén róka,
Sajnos, sok az eszkimó
Míg kevés a jóka!...

Konkurrensed léptelme
Fel az egész fronton...
S szó a szubrett bőszen mosl,
Kül vágjak én kontyon?...

Elkeseredésében
Mi lehetik tőle?...
Nagyot ül az ifjabb
Konkurrens fejére!...

RTÉNT?

Billie Dove

somb pedig visszaadta. A válási botrányok is napirenden vannak. Lila Lee James *Kirkwodtól*, Colleen Moore John MacCormick gépgyárostól, Betty Compson pedig James Cruze filmrendezőjétől válik. Tom Mix is kénytelen a bíróság előtt megjelenni. A filmcowboy-nak első házasságából származó leánya nemrégiben férjhez ment, mire az erélyes apa megvonta leányától a 250 dolláros havi apanaszt. A leány emiatt indított pert Tom ellen.

Még mindig

azt találgatják az emberek Amerikában, hogy miben hall meg Lon Chaney, az ismert jellemszínész. Ujabban azt beszélük, hogy egy newyorki orvos már júniusban megmondta, hogy Lon Chaneynek gégetuberkulózisa van. Az orvos tudta, hogy a színész menthetetlen és megnyugtatólag mégis egy kurát ajánlott neki. Nem sokkal később Lon Chaney, mivel nagy fájdalmai voltak, egy losangelesi szanatóriumba vonult, ahol egy neves gégespeciálista megoperálta. Hogy a vérmérgezés az operáció következtében következett-e be, azt nem tudták megállapítani.

Öngyilkos akart lenni

— mondták az emberek, amikor Charlie Chaplin hetekkel ezelőtt vörös véraláfutásos csíkokkal tarkított nyakkal jelent meg a társaságban. — Fel akarta magát akasztani!... Ezt a hirt senki sem hitte el, mert Chaplinnek semmi oka sincs az öngyilkosságra.

Nemsokára kiderült, hogy hogyan került a vörös csík a nyakára. Új filmjének egyik jelenete egy boxringben játszódik le. Chaplinnek meg kell küzdenie Hank Mannel, a neves komikus-sal. Chaplin, a szerep szerint, a mérkőzés elején a jelzőharang kötelének végét saját nyakába hurkolja, hogy ha a boxolásnál baj történe, le tudja esengetni a mérkőzést. A próbákon minden sikerült, felvételek közben azonban egy kis baj történt. Chaplin túlgyorsan rántotta meg a kötelet és a hurok megszorult a nyakán. Fulladozni kezdett és mire elvágták a kötelet, már majdnem megfulladt. Ennek a balesetnek a nyomát hordta heteken keresztül a nyakán.

Ötvenezer dollárt ígért

egy fogpépgyár Buster Keatonnak arra az esetre, ha a cég plakátján bemutatja, hogy mégis tud nevelni. A szerződést megkötötték, de Buster Keaton az utolsó pillanatban mégis visszalépett. Ugy látszik, nem akarja, hogy az emberek mosolyogni lássák.

Billie Dove,

a szép filmszínésznő elvált férjétől, Irving Villattól, aki — állítólag — durván bánt vele és vendégei előtt többször inzultálta is. A bíróság megengedte, hogy Billie ismét felvehesse leánykori nevét, a Lillian Bohny nevet. A filmszínésznő egyébként ismét menyasszony. Howard Hughes, egy ismert milliomas jegyezte el.

Zukor Adolf leánya

válík férjétől, Arthur Löwtől. Löw a válás miatt Párizsba utazott.

Egy amerikai távirat

szerint Mary Pickford legközelebbi partnere Maurice Chevallier lesz. A film címe „Kiki”. A rendezést Sam Taylor vállalta magára.

ODOL

*Egészséges fogak
üde lehelet*

titka

Long Lance, az indián filmamamorózó

Hollywood, 1930 szeptember.

Amerikában nem szokatlanok az indián filmszínészek, akik törzsfőnöki tollakkal a fejükön, csatabárdal a kezükben harcolnak a cowboyok ellen, az azonban még nem történt meg, hogy egy rezbőrű mint amorózó, hősszerelmes és filmideál jelenjék meg a mozivászonon. A fehérbőrű filmszínészekon kívül eddig talán egyedül Sessue Hayakawa japán filmszínész volt népszerű Amerikában, most azonban minden eddigi „színes” népszerűséget túlszárnyal Long Lance, egy indián színész sikere, aki legutóbb már mint partner szerepelt egy filmben és természetesen elegáns európai ruhában játszott.

Long Lance nagyon emlékeztet Victor Mac Laglenre — bronzban. Rendkívül magas és energikus, szimpatikus arcú fiatalember, aki ma már a leg híresebb filmszínésznek társaságában látható. Autója és villája van Hollywoodban.

Long Lance harmincegy évvel ezelőtt született Montanában. Az apja és anyja még sátor alatt élt, de a fiút már megbabonázta a civilizáció. Nem akart hozzátartozói között maradni és ezért hétéves korában beállt *Buffalo Bill* cirkuszába. Életmódja egyszerre megváltozott. Pórnin kellett lovagolnia és nagyon büszke volt, ha a cirkusz publikuma mutatványait megtapsolta. Évek múlva egyszer Gainesvilleben, a Mississippinél mellett láboroztak. Ez a kisváros nagyon szép volt és a cirkusz nagy sikert aratott.

Long Lance azon-

ban nem sokáig örülhetett a sikernek mert egy este makrancos lóra került, amely levetelte őt. A fiú olyan szerencsétlenül esett a földre, hogy karja két helyen eltört. Súlyos beteg lett és amikor a cirkusz néhány nap múlva felszedte sátorfáját, a kis Longot hátra kellett hagyniok. A kisváros polgármestere vette házába és az indián fiú ezen a napon került először valódi házba. Minden bütört megbámult. Megcsodálta az ágyat, a tollpárnákat, a háziasszony sleppes ruháját, a házigazda fehér mellényét és szép aranyóráját.

Ettől kezdve minden vágya az volt, hogy egyszer ő is ilyen házban lakhasson. Amikor visszament a cirkuszhoz, első dolga volt, hogy olyan ruhát és mellényt szerzett magának, amilyent a polgármesteren látott. Az évek gyorsan multak és a kis indián fiúból nagy fiú lett. Ebben az időben elhagyta a cirkuszt és filmstatiszta lett. Heti húszdolláros fizetést kapott. Nagyon jól érezte magát a filmgyárban, csak egyetlen dolog bántotta: nem tudott

írni és olvasni. Anyyniszor vágyott arra, hogy az újságot el tudja olvasni, hogy amikor egyszer valaki azt a tanácsot adta neki, hogy iratkozzék be egy indián-iskolába, azonnal elment és tanulni kezdett. A felnőtt férfi gyorsan elsajátította az írás és olvasás mesterségét és amikor kikerült a pennsylvaniai iskolából, beiratkozott a katonai akadémiára.

Az akadémián már ismert ember volt, mert minden sportmérkőzésen elvitte az első díjat. Amikor a világháborúba az Egyesült-Államok is beavatkoztak, Long Lance katona lett.

Long Lance, az indián filmamamorózó

Long Lance portréja. Festette Alexander Viktória hercegnő, a volt német eszászárné unokahuga

Európába került és a tűzvonalban olyan kítűnően megállta a helyét, hogy egy sereg kítűntetést kapott.

A háború után visszakerült Amerikába, ahol a „feketelábú indiánok” törzse főnökévé választotta, Long Lance azonban nem fogadta el a magas méltóságot, hanem felesapott riporternek. Két éven keresztül írta az izgalmas rendőri tudósításokat, míg egy napon meguntta ezt a mesterséget és archeológus lett. Nemsokára megjelent a „Long Lance” című könyve, amely mindenütt nagy feltűnést keltett.

1929-ben fedezték fel a film számára és egész Amerikában nagy feltűnést keltett, amikor a „Néma ellenfél” című filmben raosztották a férfi főszerepet. A felvételeket az egyik kaliforniai sivatagban készítették el és a filmező társaság tizennégy hónapon keresztül élt az elhagyatott vidéken. Long Lance azóta beérkezett. Elérte

mindazt, amiről valamikor ábrándozott, sőt még többet, mert a gainesvillei polgármester mellényén kívül már régen megszerezte kis villáját és pompás autóját is.

Long Lance-nak jelenleg az a legfontosabb dolga, hogy rövidesen meg-nősüljön. Természetesen fehér nőt akar feleségül venni és nemsokára — állítólag — egy ismert filmszínésznőt akar eljegyezni. Sokat beszélnek arról a botrányról, amelynek hőse nemrégiben Long Lance és egy híres vöröshajú filmszínész volt. A filmszínész — a pletykák szerint — Long Lance menyasszonya volt, de amikor az indián megtudta, hogy a vöröshajú *vamp* megcsalja őt, botrányos körülmények között szakított vele. Ez a botrány azonban nem járt semmiféle komoly következménnyel. Apja biztosan másképpen szerzett volna elégtételt magának és valószínűen kezében maradt volna a hűtlen vöröshajú filmszínész scalpja. Long Lance azonban, aki nemcsak filmamőröz, hanem kultúr-ember is, hamar vigasztalódott és most új menyasszony után néz...

Long Lance törzsfőnöki díszben

Amin az egész világ nevet

A gyöngé virágszál

Műkedvelő halászat...

— Hans — egy igazi szardíniás dobozt fogtam ki!...

— Ne ordíts... Psz!... hátha van egy szardínia is benne...

(Jugend)

Vallomás a strandon

Férj: Hordja el magát innen szemtelen nőcsábász! Figyelmeztetem, hogy ezt a gyenge védetelen nőt én fogom megoltalmazni!

(Fliegende Blätter)

Cipőkereskedésben

A mintaorvos

— Milyen számú cipőt óhajtl uraságod?

— Negyvennyolcast!

— Negyvennyolcast???

Miért? hiszen uraságodnak negyvennégyes cipő kell!

— Az igaz! De én mindig négy számmal nagyobbat veszek, mert gyakran utazom villamoson.

(Tits-Bits)

— Ismerek egy orvost, mondhatom óriási praxisa van. Annak ellenére, hogy sohasem fogad el a betegeitől pénzt, minden nap gazdagabb lesz!

— Csodálatos! És hogyan lehetséges ez?

— Egyszerűen! A számlát mindig az örökösök fizetik!

(Musketen)

— Egyszer megérintetem egy lánynak a kezét. Ez a lány egyetlen egy szavával boldoggá tett volna egész életemre

— mégis igent mondott.

(Vie Parisienne)

A

A h
ték
töme
egy
parl
az e
„öl”
lato
nek
sely
felh
Es i
játé
rölé
fekv
Par
vidé
hal

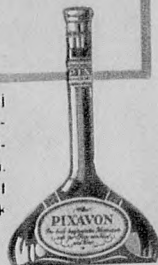

A sportoló asszony

A hét nagy sporteseménye, a vegyes kellősjáték a bajnokok részvételével, tartja lekötve a tömeget. Micsoda izgalom, midőn a mester egyik híres labdáját üli, mialatt fiatal, fürge partnere bátran védi a hálónál a játékot. Már az el:ő menet után közvellen közelből látjuk „öl”. Milyen simulékonyak tagjai, milyen csodálatos arcjáték, milyen élénk csillogása a szemnek! De legszebb mégis a haja; puha mint a selyem, csillogó, dus firtókkal. Erős kis kezével felhevülten kismilja homlokából halántéka mögé. És ime: az előbb még össze volt kuszálva a játék gyors mozdulataitól, a szaladástól és ug-rálástól s most egyszerre visszanyerte a helyes lekvést, gyönyörű esését, a „csábító vonalat”. Partnere bókol mond neki, ő mosolyog. S a vidám beszélgetésből csak egy-két löredéket hallunk: „... nagyon egyszerű, rendszeres apo-lás Pixavonnal”.

A szép Pixavon-haj most elérhető Pixavon-Shampooval is — teljesen szódánélkül. Egy csomag elég két mosásra és ára csak 36 Jüler.

PIXAVON

A Pixavon-Shampooon jobb, mint közönséges hajmosószer! A Pixavon-Shampooon elsőrangú hajápolószer! A Pixavon-Shampooonban ugyanazok az anyagok vannak mint a folyékony Pixavonban!

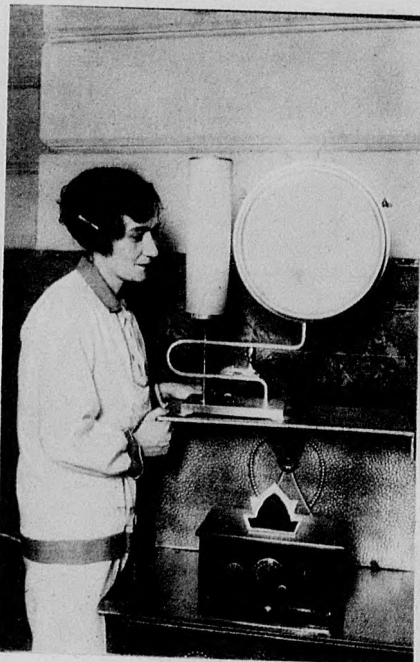

az 54. és 55-ik oldalathoszon. Következik legújabb rádióhíreink elmondása.

Az osztrák RAVAG minden alkalmat megragad, hogy minél változatosabb műsort nyújtson előfizetőinek.

A bécsi rádiótársaság megállapodást kötött a jövő szezonra a római és a milánói rádióállomásokkal,

ahonnan rendszeresen fogja közvetíteni az operaelőadásokat. Más.

Modern hangszóró a neonesóves áttótlámpával kombinálva a newyorki rádiókiállításon

Október nyolcadikán játsszák le Bécsben a Középeurópai Kupa-mérkőzések elődöntőjét a Ferencváros és a Rapid futbalcsapatai.

Ezt az egész Európában nagy figyelemmel kísért meccset a budapesti rádió is közvetíteni fogja.

Itt említtük meg, hogy az MLSz. tiltakozását jelezte ki amiatt, hogy a Németországban e héten lejátszandó német-magyar nemzetközi futballmeccset a pesti rádió közvetítse. Érthetetlen az MLSz. eljárása, amellyel lehetetlenné teszi ezt a közvetítést, ami nem itthon, hanem külföldi pályán játszódik le, tehát semmi anyagi kárt nem okoz nekik. Ha a válogatott csapatunk olyan jó volna, mint amilyen konzervatívok a Magyar Labdarúgó Szövetség igen tisztelt tagjai, akkor győzelmet győzelemre aratnának, amit az MLSz. vezetőségéről nem lehet elmondani. Más.

Norvégiában az adóállomások négy magántársaság kezében vannak. A norvég kormány most elhatározta, hogy állami kezelésbe veszi az összes norvégiai adókat.

A műsor összeállítás ügyét a posta, a sajtó és a lapkiadók delegáltjaiból alakított bizottság fogja végezni.

A tervezet már az országgyűlés előtt van és valószínűleg január eslejétől kezdve megindul az új élet a norvég adóknál a sajtó irányítása mellett. Más.

Sok eredménytelen kísérletezés után úgy látszik most végre valóban sikerült feltalálni olyan készüléket, amely a rádióvételt zavarlatanra teszi. A feltaláló, az olasz Riccardo Bruni találmányát bemutatta az olasz rádiótársaságnak, amely

a legkedvezőtlenebb időjárási viszonyok mellett is tökéletes vételt produkált.

A feltaláló tizennyolc éves, most végezte el a gimnáziumot. Ami tehát öreg mérnököknek és tudósoknak nem sikerült, azt feltalálta a fiatal mérnök. Más.

EMILE GABORIAU híres regénye:

A bűn forгатagában

Ára bérmentve 1 pengő 10 fillér. Megrendelhető a „DÉLIBÁB” kiadóhivatalában, Budapest, VII. kerület, Dohány uca 12. sz.

A helyszíni közvetlések hatását sokszor nagyon lerontja az eseményeket konferáló öltetszegény bemondásai. Az osztrák rádiótársaság most elhatározta, hogy

a közeljövőben helyszíni közvetítést fog adni konferencieier nélkül.

A mikrofont ki fogják vinni a Práterbe és végigviszik minden nevezetesebb helyen anélkül, hogy a speaker egy szóval is illusztrálná a helyszíni előadást. Más. Érdekes zenekari

hangversenyt ad október közepén a budapesti Studió, amelynek mikrofonja előtt Ketelbey, a „Perzsa vásár” szerzője fogja szerzői estjét tartani.

Ketelbey valamennyi művét maga fogja dirigálni a mikrofon előtt. Más.

A budapesti rádió még ebben az évben több helyszíni közvetítést ad.

Szüreti mulatság, kukoricafosztás és parasztlakodalom fog megszólalni a pesti mikrofon előtt.

Ezeket a közvetléseket valószínűleg néhány német állomás is át fogja venni. Más.

Nemcsak Magyarországon félnek a kiscgazdák a rádiótól, hanem úgy látszik Amerikában is. Az egyik kis amerikai város memorandumot nyújtott át Hoovernek, az Egyesült-Államok elnökének, amelyben

azt kérték, hogy néhány hétig Amerika területén szüntessék be a rádiózást.

Fürsca kérésüket azzal magyarázzák meg, hogy a rádió az oka az amerikai nagy szárazságnak. Nálunk éppen az ellenkezőjétől félnek a vidék egyes helyein. Szerencse, hogy nem élünk a középkorban, mert akkor valószínűleg máglyát raknának az antennákból. Más.

Mai rádióhíreink elmondását befejeztük. A viszontlátásra a jövő héten ugyanitt.

Viléz Anikó, Mariska és Veruska rádióon hallgatják édesapjuk, Vitéz Miklós előadását

Társaság és Divat

A bárónő délutáni teáján

— Drágáim, ha nincs ellene kifogástok, ma a művészet berkeibe vezetlek benneteket.

— Mi pedig szívesen követünk oda — hangzik az egyhangú felelet.

— Nos hát, itt a poétikusnak nevezhető pletyka, melynek azt a címet lehetne adni, hogy: A fiatalság diadala.

— Az mindég szimpatikus és logikus, ha a fiatalság diadalmaskodik.

— A történet pedig röviden a következő: A világhírű és nagyon-nagyon gazdag művészbe, aki bizony túl van első, sőt ha szigorúan vesszük, második ifjúságán is, beleszeretett ifjú, de

szegény, ellenben arisztokrata származású leánynövendéke.

— Amint ez már így van, mióta öreg mesterek és ifjú leánytanítványok vannak.

— Ugy van. Csakhogy az ilyen szerelmek rendszerint viharosak, tragikusak és komplikáltak szoktak lenni. Ebben az esetben azonban esodálatos módon minden nyárspolgárian simán indult. A művész nem tekintette akadálynak a leány szegénységét, a leány és családja nem tekintette akadálynak a művész korát. Mindenki annak rendje és módja szerint készült a biztos házasságra. Csakhogy a mesternek volt egy másik tanítványa is. Egy fiatal, daliás férfi. Neve ezidőszerint még ismeretlen, vagyona semmi. Illetve minden vagyona a fiatalsága. S a szerelmes szegény leány egy szép napon meggondolta a dolgot. Rájött, hogy a világhírnél és vagyonnál többet ér a fiatalság. S a mester nobilisan visszalépett. A lakodalmi készülődés nem veszett kárba, mert a két fiatal tanítvány rövidesen megesküdött.

— Bájos kis történet, amilyen csak művészberek között eshetik meg.

— Most pedig hallgassátok meg a hét második érdekes eseményét, amely már kevésbé bájos és kevésbé művészi.

— Változatosság az élet fűszere.

— A pénzmágnás felesége egyik leghíresebb pesti szörmeszalón útján olyan cobolybundát rendelt magának,

Megnagyobbított szörneházamban megkezdtem új szörneházamban bemutatását és árusítását. Minőségben még jobbat, árban még olcsóbbat nyújtok ebben az idényben.

Bodnár József szües, megnagyobbított új szörmeszalónja.
Nádor uccsa 5 szám.

Gummi

urisnya, haskötők, sérvkötők, betegápolási és higiénikus cikkek

Westely és Társa utóda Nagy Károly Frigyes, Budapest IV. Apponyi tér 1/a. Árjegyzék ingyen. Tel. Aut. 833-26

NŐI KALAPOT

a legszebbet,
a legolcsóbban

FRIEDMANN-NÁL

vásárolhat

VII. KER., KIRÁLY UCCA 8
(udvarban)

amilyen még kicsiny országunkban alig akadt. Ami nem is csoda, tekintettel arra, hogy a bunda ára meghaladja a kétszáz ezer pengőt. A kis feketeszemű színész viszont szintén szemet vetett a bundára, melynek párját megrendelte volna, ha a cég hajlandó lett volna a rendelést felvenni. De nem merete ezt megtenni egyrészt az anyagi kockázat miatt, másrészt pedig azért, mert nem akarta előkelő megrendelőjének modelljét másodpéldányban is meghozatni. Ilyesmire nagyon kényesek a hölgyek.

— És joggal. Kétszáz ezer pengőért igazán igényt tarthatnak a kizárólagosság jogára is.

— De a kis művész nő más véleményen volt. Ő most már csak azért is igényt tartott a fejedelmi prémre s ha az eredeti modellt meg nem kaphatta, egy másik cég által meghozatta legalább a prémnyagot s kívülről egészen egyszerű, igénytelen posztófelöltőt bélelteti ki vele. Beavatottak már tudják, hogy a télen két cobolykreáció fogja izgalomba hozni a pesti mondain hölgyvilágot. Az egyik a pénzmagánás feleségének a bundája, a másik a kis színész nő kabátjának a — bélése.

— Kíváncsi vagyok melyik hölgy fog jobban sápadozni. Addig is, Isten veletek drágáim.

Kézpénzért vásárolják a nemes prémekeket

HEVES SZÜCS

Rákóczi út 78 és Király uca 51 szörmeszalonjai. Ezért legolcsóbbak védjegyes bundái, ezért vásárol minden hölgy bundát ezekben a szörmeszalonokban

Az 1930-31 prémidény új modeljeit

BRUCK SZÜCS

új megnagyobbított szörmeszalonja, VI. Vilmos eszászár út 54 szám alatt, occasioáron bemutatja és árusítja közvetlenül régi üzlet mellett

2 szempont bundavásárlásnál:

1. Jól öltözött, állandó vagyontárgy a minőségzőrme.
2. Csak megbízható képesített szűcsnél vásároljunk szörmeárút. Ezért keressük fel bundavásárlás előtt Vitéz Lászlófi szűcsöt József körút 35.

Táborként mint kém BADEN POWEL KÉMKEDÉSEI

Ezen könyvben nemesek érdekesítő olvasmányok találhatók, hanem érdekes rajzok is, melyek jellemzik egy angol tábornok furfangosságát. Ára bérmentve 1 pengő 20 fillér. Megrendelhető a „Délbáb” kiadóhivatallában, Budapest, V11, Dohány uca 12

A férfiak
csodálják,
a nők irigyelik
pompás,
leányos
arcbőréért ...

Minden nő megszerezze fél és megörzítselel magának egyszerű módon a hamvas, fiatalos és bársonyos tapintású arcot

Az üde, friss arc legbiztosabb jele a fiataliságnak. Egy nő lehet 18 vagy 40 éves, sőt idősebb, de ha megörzi arcának hamvaságát, leányos finomságát, úgy mindig fiatal marad.

A titok egyszerű és mégis érdekes:

Tiszta arcbőr; a porusok megszabadítandók a napközben reáradott tisztatlanságtól. Gondosan eltávolítandó minden este a püder, festék. E célból oly szappan választandó, amely zsíros és száraz bőrnek egyaránt alkalmas és különleges bőrpuhító, tengerentúli pálmalejából készül.

Az alább leírt módon kezelve az arcot, már a következő napon meglepetéssel fogja észlelni, mennyire javult a teintje és hosszabb használat után pompás arcbőrré tesz azt.

Szabály:

Mossa meg este gyengéden a *Leton*-szappan krémszerű habjával arcbőreit. Hagyja rajta a habot 15—20 másodpercig. Ezután bőven öblítse le arcát meleg vízzel, utána közvetlenül *Hidegiz-zel*. Ha szükségesnek találja, még egy lehetőségi krémet. Ennyi az egész! Reggelre kelve friss, üde, bársonyos arc fog a tükörből visszamosolyogni.

Ezt az eredményt kizárólag a *Leton*-szappannal érheti el, melynek készítésénél tekintettel voltak az arcbőr különleges érzékenységre.

Kezdje el a fenti módszer alkalmazását még ma a *Leton*-szappannal és annak eredményét kellemes meglepéssel fogja finoman illatos, kemény, kiadós, az utolsó maradékaig használható.

A *Leton*-szappan, mely finoman illatos, kemény, kiadós, az utolsó maradékaig használható. Kapható drogériákban, gyógyszerárakban és illatszerezseknél.

1 darab *Leton*-szappan ára 96 fillér, érdekes használati utasítással. Ha valahol nem volna, forduljon a Hunnia gyógyszerárhoz.

Budapest, Erzsébet körút 56.

Vidékre 4 drb. vételével utánveteles portómentes küldés.

Sport és szépség

A fiatalság titkát már a legrégebb idők óta kutatják és ennek megoldását már az ókorban is az észszerű és céltudatos testápolásban vélték megtalálni.

Talán csak a régi rómaiak idejében volt olyan fejlett testkultusz, mint napjainkban, amikor a megváltozott életviszonyok a nők teljes szabadságát hozták magukkal.

Ha női szépségről beszélünk, elsősorban nem szabályos, szép arcra, hanem arányos, plasztikus testre gondolunk. Az átlagos nőtípus minden időben megfelel a kor szépségideáljának. Kétségtelen tehát, hogy minden nőben van egy bizonyos öntudatlan korrigálási ösztön, mellyel esetleges testi fogyatékoságait igyekeznek megjavítani. Mert melyik nő nem akar szép és még szebb lenni?!

Az amerikai dolgozó nő már régen fölismerete a sport szükségességét és áldásos hatását, hiszen a sport tulajdonképpen a test felszabadulása egyrészt a túltengő szellemi munkával szemben — mely előbb utóbb dekadenciára vezet, — másrészt sikeresen ellensúlyozza a fárasztó fizikai munka tetet romboló hatását.

Természetesen a sportszenvedély túlzásának is megvan a maga veszedelme. Egyes sportágak mértéktelen és egyoldalú művelése bizonyos izomsportok aránytalan megerősödését eredményezi és megbontja a női test lágy vonalainak harmóniáját. Minden nőnek más és más sportrendszerre van szük-

sége, aszerint, amint azt testalkata megkívánja. Van akinek csipője, mellkasa, lába, esetleg hibás testtartása szorul korrigálásra, tehát szükségszerűen kell a sportágakat megválasztania, hogy mindig más és más izomsportot dolgoztasson.

Föltétlenül ragaszkodnia kell azonban minden nőnek a sport azon fajtáihoz, melyek nem teszik szögletessé és férfissá természetes vonalait, hanem növelik elaszticitását és graciózitását. Ilyenek a tenisz, úszás, vívás, tánc és torna.

A tenisz nagymértékben fokozza a test rugékonyságát és különösen a kar, mellkas, csipő izmait erősíti és fejleszti. Az úszás nagymértékben elősegíti a test összes szerveinek működését és a szervezetre frissítőleg hat. A légvételek gyorsabbak és mélyebbek lesznek, a tüdő alaposan szellőződik. *Kozmetikailag az úszás elsőrendű fontosságú sportág, amit mi sem bizonyít jobban, minthogy az úszónők általában tökéletes testalkattal és fejlett fizikummal rendelkeznek.*

A vívás, tánc és torna megegyeznek abban, hogy a test rugalmasságát és graciózitását fokozzák, elősegítik a lélekzést és vérkeringést, élénkítik az anyagcserét és így a szépség leghatásosabb támogatói. Különösen áll ez a most annyira divó ritmikus tornára (Dalcrose, stb.), mely a mozdulatok plasztikusságával fokozza a megjelenés varázsát.

A helyesen megválasztott és mértéktelenesen üzőtt sportolás tehát hozzásegíti hölgyeinket a divatos alak elnyeréséhez, anélkül, hogy csökkentené a női lélek egyéni sajátosságait.

Dr. Heks Imre.

* *Rovatvezelőnk kozmetikai kérdésekben jeleltbéllyezett és megcímzett választórlétek beküldése ellenében készséggel ad lenélben részletes feleltágotást.*

Vendéglősök! JÉGSZEKRÉNY

helyszúke miatt 45 pengőért s úrgősen eladó.

A szekrény magassága:

1.50, szélessége: 1.10.

Dohány ueca 12, portásnál

*A modern nő varázspere a
Coty rouge és Poudre!
Fülaky Irén*

Az összes Coty gyártmányok minden szaküzletben ismét!

Coty powder, kis doboz P 2.40, az összes rougeok, Compactok, L'Origan, Emeraude, Paris, Chypre, L'Aimant parfümök kis és nagy üvegekben

Magyar központ:

MIHÁLY OTTÓ, GYÓGYÁRUNAGYKERESKEDÉS
Budapest, VI, Podmaniczky uccá 43 — Telefon: Teréz 122-44

Böngészés egy régi lexikonban*

Böngészni egy régi lexikonban — *bizarr multság!* Csak így látja az ember szemtől-szembe, mik is azok az *örömök*, amelyeket apáink nem érhetnek meg! Így láthatjuk szemtől-szembe a haladásnak azokat az állomásait, amelyeket egy emberöltő alatt befutottunk. Nézzük hát meg közelebbről ezt a múlt század végén kiadott lexikont, *találomra forgassunk csak a lapok között.*

Itt van mingyárt legelsőnek a pesti uccák száguldó réme és mindamellett minden ember álma: az *autó*. Vajjon mit mond erről a régi lexikon? Ezt mondja:

— *Autó, így hívják Spanyolországban azokat a drámai színjátékokat, amelyek*

az istenségek történetét tárgyalták.

Később a vallásos színdaraboknak lett ez a neve...

Több semmi. Nézzük a *mozit*, talán itt többet találunk. *Mozi címszó alatt semmi sincs.* Talán a *Kinónál* van valami. Tényleg ott ezt találjuk:

— *Kino (kino gumi) igen fontos extractum, amelyet különböző exotikus fajták nedvéből nyerünk.*

Hol volt még akkor a beszélőfilm? Nyissunk talán rá a *sportoldalra*. Ott ezt találjuk:

— Sport —

főleg Angliában divik.

Ott így neveznek minden játékot, szórakozást, örömet, amely a szabadban történik. Ilyen a *vadászat, halászat, lövészverseny, úszás, csónakázás, testgyakorlás, vívás, amely a test mozgásával van összekötve.* Az előszeretettel hasonló szórakozások iránt szorosan összefügg az angol nemzeti karakterrel...

Így volt ez egykoron.

A teniszről vagy a futballról egy szó sincs.

Hogy a *profi*król és az *amatőr*okról ne is beszéljünk. Hogy azonban egy szóval se állíthassuk azt, mintha ez a lexikon öreg volna, még a — *charleston* is megtaláljuk benne. Igen ám, csak-hogy imígyen:

— *Charleston — jelentős város Észak-Amerikában. Dél-Karolina legfontosabb kikötője... És — Charleston — város az északamerikai Kelet-Virginia-ban.*

A *tango* vagy a *shym*i egyáltalán nem található — még csak mint város sem. A *foxot* megtaláljuk, de nem mint — *trotto*, hanem mint

— *Charles James Fox, nagy angol államferfiú és pártvezér, született 1749 január 24-én. — George Fox, a Queker szekta megalapítója, született 1664-ben. — Henry Eduard Fox, angol író és William Johnson angol politikus, született 1786-ban.*

Lehet választani közöttük! A *táncok* közül egyedül a *valcer*t találjuk meg a következőképpen:

Valcer, a vidám, bohó karakter német tánc.

De menjünk csak tovább, hiszen itt még a legmodernebb műfajt — a *revüt* is megtaláljuk!

— *Revü.* Évente egyszer

a földbirtokos szemlét tart gazdasága és állatállománya fölött,

matonai nyelven *revünek* nevezik a átközel után megtörténő csapatösszevonásokat.

Bücsúzól rábukkanunk — a *bárra*. — *Bár — más néven Antivári — város Montenegróban.*

Vajjon jobb világ volt-e vagy rosszabb, amikor még az ismeretlenség homályában szunnyadt a *charleston*, a *revügörl*, a *gépírókisasszony*, a *Zeppe*lin, a *rádió* és a *mozi*, amelyeknek egyike sem található fenn ebben a régi lexikonban,

Kröger dr. egyetemi tanár a világ legtitkosabb embere. Halálosan féltékeny szép feleségére, Gretlre és titokban figyeli azt a gyengéd barátságát, mely az asszony és egy Sabel nevű színész között szövődik. De nem csak Grete, hanem Edít, Kröger első házasságából született leánya is sokat szenved abban a nyomaszó légkörben, melyet apja teremtett. Egyetlen vigasza, ha vőlegényével, dr. Waldennel találkozik. Egy napon Kröger laboratóriumába hívja Sabel színészt, akivel a szerelemről kezd beszélni. Beszélgetés közben Kröger merénylelet követ el Sabel ellen, mely annak majdnem életébe kerül. Felgyógyulása után Krögerné, Edít, Walden dr. és Sabel kirándulnak, amelyről rossz sejtésektől őrve térnek haza. Sejtelmük nem csal. Kröger dr. eltűnt. Néhány hónap után kültönös és rejtélyes betegség lép fel Európában, mely a nőket támadja meg. Az emberek megdöbbenve olvassák a hatósági fatragaszokat. Fejlesztett rémület lesz urrá, mikor nyilvánosságra jut, hogy a nőket pusztító betegség Berlinben is megjelent. Egy napon Edít, Walden dr. menyasszonya is észreveszi magán a szörnyű betegség nyomait. Hősiesen igyekezik kétségbeesését legyőzni, de minden igyekezete hiábavaló. A botdortalan nő egy része egy magányos völgybe menekül. Közöttük van Edít és Grete is, aki egyik éjszaka borzalmas vízióra ébred. Eltűnt férje, Kröger dr. lért vissza váratlanul, akit a tömeg halátra keres, mert benne sejtik a betegség felidőzőjét. Kröger szenvedélyes szavakkal támad feleségére, aki eszméletlenül roskad össze. Kröger elfojgák és börtönbe csukják. A tárgyaláson Kröger nem árulja el titkát és a miniszterelnök arra kéri Gretlét, hogy térjen vissza férjéhez.

Grete csak a reggelinél találkozott Waldennel és Edítel. Mind a hárman sápadtak voltak a virrasztástól, de Grete olyan meggyötörtnek, kimerültnek látszott, hogy még ebben a fájdalmasan szomorú környezetben is megdöbentette a fiatal házaspárt.

— Mi történt veled? — kérdezte ijedten Edít.

Grete elmondta a miniszterelnökkel való titkos beszélgetését, a kérlelhetetlen parancsot, hogy vissza kell térnie Krögerhez.

Szavait elfojtotta a felindulás, kétségbeesetten zokogott.

— Oh, ha vétkeztem, ezerszer megbűnhődtem már! Az éjszaka, mikor haza jöttem a kihallgatásról, találkoztam Sabellel. Írtózatoss! Idegei teljesen felőrldtek, vége van... Elhurcolták, a sanatóriumba vitték, ahol az alkohol örültjeit őrzik...

— Talán, ha majd minden jóra fordul... Őt is sikerül még megmen-tenünk! — mondotta Walden.

Grete keserűen mosolygott.

— Hogyan? Te még remélsz? Csak a dákban hiszel?

— A tudásban bízom, melynek ereje nagyobb kell, hogy legyen minden emberi gonoszagnál! Még csak rövid kitarítás Grete! Nyomon vagyok!

— Adja Isten Erick! De én? Mit tegyek?

— Kövess el mindent, hogy némi időt nyerj! Keresd fel Krögeret, ezt meg kell tenned. Nem szabad kitenni magad a tömeg haragjának. Egy megdöbentetlenül kiejtett szó és a csöcselék dühe ellened támad. És ha feltámad a nép, akkor nincs erő, amely gátat vehetne vérszomjának. A vérbosszú éppen úgy él az emberi lélek

mélyén, akár évszázadokkal ezelőtt. Valaki kiadja a jelszót, hogy Kröger egész családját ki kell irtani. Le fogják rombolni a házat, kő kövön nem marad. Őszintén szólva csodálom, hogy eddig is megúsztuk a dolgokat. De nem szabad áztatnunk magunkat. Mi meredek szélén járunk és nem tudhatjuk, hogy melyik pillanatban zuhanunk a mélységbe!

A két nő rémülten meredt a beszélőre.

— De hát akkor miért nem menekülünk? — kérdezte Edit.

Walden vállat vont.

— Hová? Európa minden zugában gyűlölettel fogadnák az elátkozott ember családját. A legrosszabb taktika lenne, ha azt mutatnánk, hogy félünk. És azonkívül... nem hagyhatom abba a munkámat. Mi csak akkor vezekelhettek le Kurt bűnét, ha nékem sikerül a betegség ellenszerét megtalálnom!

Nyomasztó, kínos csend támadt. Grete végigsimította homlokát, fáradtan nézett Waldenre.

— Igazad van! A sok szerep közül, melyet rám osztottak, el kell játszanom ezt a legnehezebbet is. Jó, felkeresem Kurtot!

Edit Gretéhez sietett és megölelte.

— Légy jó hozzá — mondotta megindultan, — gondoldj arra, hogy ő is nagyon szenved!

Grete megrendülve nézett Editre.

— Hogyan — kiáltotta fájdalmasan, — te is azt akarod, hogy visszatérjek hozzá?

Edit hevesen intett tagadást.

— Nem... ne érts félre. Csak irgalmat kérek, néhány jó szót... éreztesd vele, hogy minden borzalom ellenére is, amely nevéhez tapad, még emberileg érzünk iránta. Talán ez meghatja!

Grete csüggedten intett.

— Akkor nem ismered! Kurtnak nincs szíve!

Az inas lépett be.

— A nagyságos asszonyt lenn várja az autó!

— Miféle autó? — csodálkozott Grete.

Megírom

minden barátnőmnek, hogy az aszszonyok legjobb tanácsadója a Párisi Divat, melynek október elsején megjelenő számában is sok szebbnél szebb modell lesz és nagyszerűen öltözködhetik mindenki, aki ennek szabásmintái után varratja ruháit. A Párisi Divat a külföld legelőkelőbb modellrajzolóival tart fenn összeköttetést és több száz csodaszép párisi modellt és szebbnél szebb kézimunkarajzot közül minden számában s szabásmintái igen olcsó áron megszerezhetők.

Féláron küldjük Önnek a Párisi Divatot 10 nappal a friss szám megjelenése után (tisztá, visszamaradt lapokat), hogy megismerje ezt a rendkívül érdekes lapot, még pedig $\frac{1}{4}$ évre 3 pengő 50 fillér helyett 1 pengő 80 fillérért.

Kérjen egy mutatványszámot, melyet 48 fillér bélyeg beküldése ellenében bérmentve küldünk. Kiadóhivatal: Budapest, VII. ker., Dohány u. cca 12.

— Nem tudom. A sofőr becsengetett, azt mondta, hogy a nagyságos asszony iverendelte.

Grete, Erick és Edít összenéztek. Egyszerre villant át mind hármukban a gondolat; az autót a kormány küldte.

Grete egy árnyalattal még sápadtabb lett. De ebben az indulatban nemcsak félelem, hanem mélységes felháborodás is volt. Lelke mélyéig megalázta a gondolat, hogy véle úgy bánnak, mint aki teljesen elveszítette a maga fölött való rendelkezés jogát.

Walden észrevette Grete habozását. Hozzálépett és szelíden megfogta kezét.

— Menj, kedves, katona vagy, akinek milliók érdekében kell feláldoznia magát!

Edít Grete nyakába borult. Szólni akart, de csak értelmetlenül dadogott. A könnyei patakokban folytak.

Walden vetett véget a jelenetnek.

— Légy erős, Grete. Csak egy kis kitartás!! Bizzál az igazság sikerében. Igyekezz időt yerni és mienk lesz a végső győzelem!

Néhány perccel utóbb Grete fekete ruhában az autón ült. Egy szóval sem mondta a sofőrnek, hogy hová vigye. Tudta az már magától is.

A fogház közelében különös és megdöbbentő látvány tárult eléje.

Ezer meg ezer asszony és lány ült az épület előtti térségen. Európa minden tájáról idezarándokoltak a szerencsétlen teremtések, svédek, spanyolok, olaszok, magyarok, gazdagok és szegények és úgy vették körül a fogház épületét, mint a zsidók a jeruzsálemi sirató falat. Valami kétségbeesett reménység hozta ide őket, egybeverődtek, mint a riadt nyáj és buzgó imák közepette esdekeltek, hogy az Úr tegyen csodát, lágyítsa meg Kröger szívét és tegye jóvá retentő hűnét! A hatóságok tehetetlenek voltak e különös zarándoklással szemben. Nem volt tanácsos az amúgy is végletekig zaklatott kedélyeket még jobban ingerelni. Grete megborzadt, mikor a szerencsétleneket megpillantotta. Sok rémületes dolgot látott már az utóbbi évek során, de ezek a jajveszé-

A virágokat a halott fejéhez tette

kelő, éneklő és imádkozó nők, akik megszagatták ruhájukat, a földre vetették magukat és sírva, ideggöresökben fetrengve könyörögték a csodát, minden eddig látottnál döbbenetesebb képet nyújtottak.

A fogház körül álló kettős katonai kordon minden igazoltatás nélkül megnyílt az állami autó láttára.

— Kröger professzor úr már várja önt, asszonyom! — mondotta az igazgató.

Grete ajka idegesen rándult meg. Tehát előkészítették Krögeret. Megígérték, hogy elviszik hozzá a nőt, aki után annyit vágyakozik. Úgy kecsegtették vele, mint egy jó cigarettával vagy egy jó pohár borral.

Kröger a fogház egyik tágas szobájában várta, melynek berendezése valóban semmiképpen nem emlékeztetett a komor és szomorú épületre, melyben jártak. Grete önkénytelenül gúnyos mosollyal gondolt erre a színpadias ötletre. No lám, igyekeznek a találkozásnak lírai keretet adni. Szükséges ez ahhoz, amikor férfi és nő megbékítéséről van szó. A cella rideg, hideg környezete nem alkalmas az érzelmes hangulatok felébresztésére. Itt azonban még virágok is voltak a vázákban, kényelmes karosszékek kínálták puha ülüket, a falakon remek aktok, hangulatos, napsütötte strand-idillek adtak még melegebb színt a szobának. Kröger szeméi különös fényben csillogtak. Arcán izgatott öröm tükröződött.

— Mondták, hogy eljössz. Hallom, hogy mindenütt eljártál érdekemben. Köszönöm, Grete, hogy mégis jó vagy hozzám.

Grete nem merte megcáfolni ezt a diplomatikus hazugságot, melyet ilyen ügyesen adtak be Krögernek. Elhatározta, hogy óvatos lesz.

— Kedves barátom — mondotta remegő hangon, — láthatod, hogy még mindig veled érzek és semmi gyűlölet, semmi harag nem él bennem. Hallgass rám, Kurt. Sokat szenvedtünk mind a ketten és az emberek millióit rántottuk magunkkal a szerencsétlenségbe. Olyan szörnyűségek ezek, melyeket ember

nem vehet lelkére. Szállj magadba... tégy jóvá mindent!

Kröger arca megkeményedett. Csalódottan és haragosan nézett Grete-re.

— Ezért jöttél? Ezt akartad mondani? Ezeket a régi, ostoba érzélgősségeket?

Grete felugrott és kitérte az ablakot, amely a térre nézett. A négy emeletnyi mélységből szívtéppően hangzott fel a könyörgő asszonyok jajduló imája.

— Érzélgősség? — kiáltotta. — Ennyi emberi szenvedés nem indít meg? Hát mi vagy te? Ember vagy démon? Olyan szörnyeteg, amilyent anya még sohasem szült?

— Szerelmes vagyok és csak téged akarlak! Ha visszalérsz hozzám, akkor olyan nászünnepeket csapok, melyen egy világrész ujjong velünk!

— Kurd, te nagy vagy és olyan hatalmas van a kezvedben, melyhez hasonló felett ember még nem rendelkezett. Az asszonyok százezrei borulnak szerelmesen és megalázkodva az ilyen erős és félelmetes férfi lábai elé. Jól tudom, hiszen minden újság megírta, hogy naponta ezrével kapod a leveleket, melyekben asszonyok esőkjüket és szerelmüket ajánlják fel neked arra az esetre, ha meggyógyítod őket. A legszébb, legkülönb nők lehetnek a tied! Bocsáss hát engem szabadon! Idehallgass! Engem kényszeríteni akarnak, hogy hozzád visszatérjek. A kormányelnök személyesen lépett közbe. Ide kellett jönnöm. Megint kényszerrel hajtottak eléd. Légy büszke és önérzetes. Te, aki milliókat győztél le és tettél rabszolgáddá, ne fogadj el ilyen alamizsnát!

Kröger felkacagott.

— Ilyen gyerekes szavakkal akarsz lefegyverezni? Engem, aki hidegen és szánsalom nélkül tapostam végig emberholttesteken, csakhogy célomhoz érjek? Nem vagyok jó ember, nem vagyok irgalmas. Szerelmes vagyok. Téged szeretlek. És egy világot döntök le, hogy ismét elérjek. Megölhettelek volna. Nem tettem, mert a esőkjaidat akarom. Harcolunk. Gyűlölisz engem. A gyűlöleted erősebb, mint az egész világ, mellyel szembe szálltam. Érzel-

messzre hivatkozol? De hát téged miért nem hatnak meg a könnyek és szenvedések, melyekre hivatkozol? Hiszen a kezdetben a lehetősége annak, hogy megszüntesd a síralmakat. Hozzám könyörögnek? Csak tőled függ, hogy meghallgassam-e kérésüket. Rossz vagyok? És mennyiben vagy te jobb és könyörületeesebb? Minden vádat visszahárítom rád. Éppen úgy vagy mindenért felelős, mint én. Nem szeretsz? Nem bánom. Én szeretlek. Martír vagy? Én is az vagyok. Az én gyötrelmeim éppen olyan fájdalmasak, mint a tied. Meg akarod váltani nőtársaidat? Térj vissza hozzám!

— Most már mindent tudsz. A mi harcunk túlnőtt a kettőnk személyén, ez már az emberiség ügye lett. Ha meghalunk, mielőtt feloldom az átkot, mellyel miattad sújtottam minden nőt, úgy azt többé senki jóvá nem teszi. A te emlékedet éppen úgy fogják átkozni, mint az enyémet. Téged átkozva fog meghalni minden ember. El tudod ezt a gondolatot viselni? Engem nem rendít meg. Én nem félek a haláltól és számoltam az örök kárhoyzattal is. Nem lehet szörnyűbb, mint az olthatatlan vágy, melyet te keltettél bennem. Te ellenben sem élni nem fogsz tudni, sem a halálhoz nem lesz bátorságod. Rémek fognak üldözni, minden jajgató szó tüzes vasként fogja lelkedet égetni. Minden könnyesepp maró méregként sebzí majd lelkedet. Nem lesz éjjeled és nem lesz nappalod. Soha átkozottabb és nyomorultabb lény nem járt a földön. És csak én válhatlak meg, csak én! Nincs menekülés, Grete, elmehetsz...

Grete kitámolygott a szobából.

Az uccán süvítő tűzoltóautók robotak. A szirénái kísértetiesen búgtak. Nyomukban a mentők kocsija, azután egy sereg kerékpáros ember, rohanó, izgatott főmeg! Rikkancsok már árulták is a rendkívüli kiadást, amelyen öles betűkkel volt olvasható a cím: Robbanás a Walden-laboratóriumban. Titokzatos merénylők elpusztították a tudós eddigi munkáját. Walden megsebesült! És alatta a szöveg:

„Ma délelőtt tíz órakor titokzatos robbanás történt dr. Walden Erick

professzor laboratóriumban, amely ezelőtt tudvalevően dr. Kröger Kurt tulajdonát képezte. Mint köztudomású, a jeles orvostanár a finnbetegség gyógyszerének feltalálásán fáradozik már két év óta és kísérletei állítólag a legrsőbb reményekkel kecsegtettek. A robbanásról, amely az egész laboratóriumot elpusztította, a nyomban meg-ejtett hatósági vizsgálat kiderítette, hogy egy pokolgép okozta, melynek szilánkjait a helyszínén sikerült megtalálni. A merénylő kétségtelenül dr. Waldent is meg akarta ölni, a tudós azonban, aki egész éjszaka dolgozott, a robbanás pillanatában éppen szobájában pihent. A robbanás ereje olyan heves volt, hogy a palota ablakai betörttek és egy ilyen eltört ablak szilánkjai Walden doktort balkarján eléggé súlyosan megsebezte.“

— Teremtő Istenem, még ez a szerencsétlenség is! — kiáltott fel Grete.

Egészen elfásult, már legjobban szeretett volna meghalni. Minden ellenük esküdött, balvégzetük ellen úgy látszott, hasztalan minden küzdelem. Azért mégis, mikor autója a palota előtt megállt és megpillantotta a bezúzott ablakokat, a köröskörül bámészkodó tömeget, a rendőrség ünnepélyes arcú embereit, sírógörcsöket kapott. Egészen földülva rohant fel a lépcsőkön, egyenesen Walden szobájának tartott és ideges mozdulattal nyitott a szobába. Azután megállt, mintha földbegyökerezett volna lába és azt hitte, valami érzéki csalódás játszik vele. Egy karosszékből ott ült Walden, a balkarja fel volt kötve, a jobbában egy iratesomót tartott. Mellette a karosszék támlájára térdelve állt Edít és teljes szívükből, boldogan, vidáman kacagtak. Mikor Gretét megpillantották, hangos üdvölgésbe törtek ki.

— Hurráh, Grete! Óriási ujság! Meg vagyunk mentve...!

És látva Grete csodálkozó tekintetét, Walden jókedvűen magyarázta:

— Képzeld, a robbanás szétvetette a laboratórium falát és egy titkos faliszekrényben ezek az iratok voltak benne. Pontos leírása a nőket pusztító baktériumok kitenyészési módjának,

vízben és ételben való terjeszthetési lehetőségük és az ellenmérgek termelésének. Pontosan úgy van, amint sejtettem, mindössze tartós pangást idézett elő, a genitáliák időleges degenerálódását, melyet azonban megfelelő vírusok alkalmazásával újra életképessé lehet támasztani. Egy hónapon belül az összes nő egészségesek lesznek...!

Grete úgy állt, mint akit villámütés ért. Nem értette a szavakat, nem tudott felocsudni a meglepetéstől.

— Igazán... nem tréfálsz? — dagogta.

— Ugyan... annyira nem, hogy még ma megkezdjük a gyógykezelést. És tudod ki lesz az első páciensem?

Edit elpirulva ütött Walden szájára:

— Csítt, te haszontalan!

Grete izgatottan lépett Waldenhez:

— Szükséged van még ezekre a papirokra?

— Nem... hiszen most már ügyis tudom a tartalmukat!

— Akkor kérlek, add nekem őket! Szükségem van rájuk... visszahozom őket, talán már egy óra múlva...!

— Mire kellenek?

— Ne kérdezz! Kérlek, add ide őket... Rám nézve ez életkérdés!

— Tessék...! Bár a tudomány szempontjából értékes eredeti kútfők...! Különbösen, ha visszahozod, akkor nincsen baj.

Valami vad, mohó mozdulattal ragadta Grete magához az iratokat. Azután valósággal kirohant a szobából. Walden és Edit csodálkozva néztek utána.

Grete, mikor az autóba ugrott, azt kiáltotta a sofőrnek:

— A fogházba!

A fogház igazgatója kissé meglepődött, mikor reggeli elegáns látogatóját újra viszontlátta. De utasítása volt, hogy Krögernét, bármikor jönne is, azonnal férjéhez kell bocsátani. Az aszszony egész testében remegett. Valami kirobbanni készülő türelmetlen vágy fűtötte, látszott rajta, hogy egész lelkével csüng azokon a szavakon, melyeket el akar mondani. Úgy állt meg a cella ajtajában, mint egy lángpallosú cherub, feketeszárnyú és vészthozó.

— Visszajöttem, hogy megmondjam... eldőlt már a párbaj! És tudod-e, ki győzött? Én...! Hallod-e? Én győztem! Legyőztelek téged, Kröger Kurt, aki egy világgal szálltál szembe és gúnyosan kacagtál a szemébe millió áldozatodnak! Nem kell már a kegyelmed... az emberi irgalmad. Ide nézz! Ismered ezeket az írásokat?

Vadul, szilaj mozdulattal lobogtatta meg Grete a papírlapokat. Kröger rámeredt a papírra, egy pillanatig levegő után kapott, szeméi megüvegesedtek, halántékán kidagadtak az erek és egy állati, iszonyú üvöltéssel felugrott, hogy Gretére vesse magát de elvágódott és élettelenül terült el a kőpadlón. Halántékából csendesen kezdett szivárogni a vér. A szobában dermedt csend támadt.

Grete földbegyökerezett lábbal, kekrekre nyílt szemmel állt. Olyan félelmetes és iszonyú volt a látvány, hogy az ájulás környékezte és csak a legnagyobb erőfeszítéssel tudott urrá lenni idegein.

A félelmetes óriás meghalt.

Grete megrendülve nézte haláltusáját. És e misztikus percekben, mikor a lélek titokzatos útjára indult, gyűlölete egyszerre részvétté és csodálattá enyhült. Az asztalhoz lépett, kivette a virágvázákból a virágokat és a halott fejéhez tette.

Azután lehajtotta fejét és imádkozott.

A nyitott ablakon keresztül, mint egyre közelgő hullámverés, dühörögve és ujjongva hangzott fel a tömeg mámoros kiáltása, mellyel az élet visszatérését köszöntötték. A távirógépek szakadatlanul kopogtak, repülőgépek és elektromos hullámok vitték mindenfelé a hírt és ahová elért, ott a dermedt élet új vérhullámba szökött és az emberek millió kacagtak és tárták névtelen, boldog ölelésre karjukat, mintha a napfényt, virágokat, az eget, az élet minden fenségességét akarnák magukhoz ölelni.

Csak Kröger nem mozdult többé. Arcára furcsa, fájdalmas fintor dermedt és úgy nézett ki, mintha csufolódna.

Vége

1.

A tanítónő

— Barbara Colton.
— Nem vagyok itthon.
— Bocsnát uram, de ez nem olyan leány...

— Nem?... — Hobart Miller egyszerre olyan lett, mint egy kérdőjel és — ami a legnagyobb esodálkozás jele nála — még a szivarját is kivette a szájából. — Ki lehet akkor?...

Tünődése biztosan hosszú ideig tartott volna, ha a szertartásos inas gyorsan fel nem világosítja őt:

— Olyan kopottas... hm!... eléggé kopottas és azt állítja, hogy ön várja őt...

— Barbara Colton?... Ki is lehet ez a nő?... Hohó! persze... A tanítónő! Mondd neki, hogy várjon egy kicsit.

John, az inas eltűnt és Hobart Miller feláll. Lassú léptekkel az ablakhoz ment és dobolni kezdett az üvegen. Kinn hatalmas nyári zápor verte a pálmákat és narancsfákat. Hirtelen sötétedni kezdett.

— Érdekes — tünődött magában a férfi, — nem hallottam autóbűgást... Hogyan juthatott ide ez a nő?... De gyereünk, nézzük meg, miképpen fest az a csodabogár, aki Millyt akarja tanítani...

Amikor kislánya nevét kiejtette, szemei hirtelen megélnkültek és a más-különböben örökké kemény arcvonásai megenyhültek. Miller nem mai gyermek, lúl volt már a negyvenen, sok kemény vihart látot, minden embert pénzzel mért, de ha leányáról volt szó, akkor ezt a kis vöröshajú terem-tést minden ember fölé helyezte.

— Milly... Minden tőle függ, ha ő neki tetszeni fog a tanítónő, akkor rendben lesz... néhány hétig... Remélem, ezt a tanítónőt is hamarosan meg fogja únni...

Nevetni kezdett, mert eszébe jutottak az összes eddigi tanítónők, akik mindnyájan nagy bizakodással fogtak neki munkájuknak és néhány nap vagy hét múlva mindnyájan elmenekültek, mert Milly, a szelíd arcú Milly néha olyan tudott lenni, mint egy oroszlánkölyök...

— Anyja vére — dörmögte Hobart Miller, amikor lefelé haladt a lépcsőn. — A szép vöröshajú Ruth Virginia vére, akit megevezt a kokain...

A fogadóteremben félhomály volt. Hobart csendes léptekkel ment lefelé a vastag szőnyeggel borított lépcsőn. Megállt a terem közepén és szeméivel lustán kereste a nőt. Végre egy sarokban megpillantotta. Egy kép előtt állt, háttal feléje.

A férfi lassú léptekkel a villanykapcsolóhoz ment és felgyújtotta a csillárt.

Gábor Viktória Kozmetika Modern szépségápolás, tisztátalan arcok rendbehozatala. Hajszálak, szemölcsök végleges eltávolítása. Szé-pítőszeret. Olcsó bőrtrendszet. (Podmaniczky u. 2. ll. em. 4. Vilmos császár ut sarkán)

— Köszönöm — hallott egy gyenge női hangot és amikor a látogató felé pillantott, nagy esodálkozással látta, hogy a nő nem fordult meg, hanem nyugodtan tovább vizsgálja a képet...

A férfi feléje ment és amikor közelebe ért, hirtelen megszólalt:

— Egy kevésbé ismert Rubens...

— Ah — mondta a nő és hirtelen megfordult. — Bocsánatot kérek, uram, de azt hittem, hogy csak az inas lépett a terembe, hogy meggyűjtsa a villanyt...

— Oh, semmit sem tesz — válaszolt Hobart Miller nevetve és fürkésző tekintettel végignézett a nőn. A látvány nem volt elragadónak nevezhető. A nő olyan volt, mintha éppen most mászott volna ki egy pocsolyából. Rubája vizes, csapzott, kis kalapja ferdén állt a fején és cipőnél, a parketten, már elég szép lócsák keletkeztek.

Arca sápadt, majdnem sárga, szemén hatalmas, csontkeretű szemüveg... Vonásai pedig nem voltak szépeknek mondhatók.

— Nem nyernéd meg a szépségversenyt — gondolta magában Hobart Miller, amikor vizsgálódását befejezte.

A látogató zavart volt és amikor észrevette, hogy a férfi a pocsolyát nézi, zavartan mentegetőzött:

— Bocsásson meg, de ez a zápor!

— Nincs semmi baj — nyugtatta meg Miller, — biztosan nyitott kocsin jött...

— Gyalog.

— Gyalog? — kérdezte hitetlenül Miller. — Ebben az időben? ... Tréfál!

— Oh, nem... Különbösen is szeretek gyalogolni... Déliben még olyan szép volt az idő és kellemes séta ígérkezett, de aztán egy órán keresztül a zuhogó esőben menetelni nagyon kellemetlen volt... Brr...

KIADÓ

központban háromszobás komfortos uccai lakás központi fűtéssel 2400 pengő évi lakbérért, továbbá egy háromszobás uccai lakás 1400 pengő évi bérért. Bővebbet portásnál, VII, Dohány uca 12 sz.

— Azt elképzelem... Ön tehát Barbara Colton? És azért jött, hogy kisleányom gondját viselje és tanítsa? Bizonyítványai kitűnőek... Ön igazán sokat járt iskolába és egyetemre, csak az a kérdés, hogy a kis Milly hogyan fogadja majd új tanítónőjét... Mik a feltételei?... Természetesen itt fog lakni a házban...

A leány, mint aki már az úton jól megfontolta a dolgot, gyorsan válaszolt. — Heti negyven dollár... azt hiszem nem lesz sok...

— Százat adok, ha meg tud barátkozni a leánnyal...

— Azt hiszem, hogy sikerülni fog... de száz dollárról álmodni sem merem volna.

— Te is hamarosan itt fogsz hagyni bennünket — gondolta Miller és már előre nevetett azon a pillanaton, amikor a tanítónő fel fog mondani és kijelenti, hogy még heti ezer dollárért sem hajlandó a kisleány mellett kitarítani...

— Bocsánatot kérek, uram, még valamit szeretnék mondani... Az előbb erről a képről volt szó...

— Igen, erről a Rubensről... Tetszik önnek? ... Mit gondol, mit ér?

— Ezer dollárt! — válaszolt a nő gyorsan és határozottan.

— Ezer dollárt! — ismételte Hobart Miller és hangosan, gúnyosan nevetni kezdett. — Nem rossz, két hónappal ezelőtt százharmincezer dollárt fizettem érte... Ön, úgy látszik, nincs tisztában a képek értékével...

— Egy kicsit igen — felelte a nő szerényen. — Ön azonban tévedésben van, én arra a kérdésre válaszoltam az előbb, hogy mit ér ez a kép és nem arra, hogy ön mennyit fizetett érte...

— Ezt nem értem...

— Megmagyarázom, ha nem terhelem vele. A képet alaposan túlfizette és ugyancsak tévedett, amikor megvette...

— Ezzel talán csak nem azt akarja mondani, hogy hamisítvány?...

— De igen. Még pedig kitűnő hamisítvány. Ezért is mondtam, hogy ezer dollárt ér, mert különben egy dollár is sok lenne érte...

(Folytatjuk)

Interjú * az

OROSZLÁN KETRECBEN

A cirkusz idomítóketrece előtt vagyunk.

Bent egy férfi ül karosszékében, nyugodtan olvassa az újságját és nem törődik túlságosan sokal az előtte fel-alú szaladgáló hatalmas oroszlánnal.

A férfi, Hans Brick, a híres német afrikai kutató és oroszlánvadász.

Brick leteszi az újságot és rászól az oroszlánra:

— Habibi! Zu mir!

Az oroszlán odamegy hozzá.

— Platzten sie!

Az oroszlán leül, mégpedig egész szokatlanul, háttal az idomítónak.

És megkezdődik a lecke.

— Habibi, hol a farkad?

Habibi nem reagál.

— Habibi, hol a farkad?

Habibi végre kötélnék áll. Lassan felemeli a farkát és mint valami zászlót meglobogtatja.

— Bravó, Habibi!

Jön a második mutatvány.

Habibi, mint a többi rokonai, nagy kedvelője a húsnak, érthető tehát, hogy milyen nehéz a következő produkció. Brick egy darab nyers húst vesz elő és odanyújtja az oroszlánnak.

Habibinek egy pillanatra felcsillan a szeme, de erőt vesz a torkosságán és lassan elfordítja a fejét.

— No, Habibi, vedd el.

Habibi nem mozdul.

— Jól van barátom — mondja Brick — most már megeheted.

Habibi jóízűen elfogyasztja a húst és egy nagyot ordít.

— Na, mi baj?

Habibi kiölti a nyelvét és a sarok felé pislog. Aztán még egyet ordít.

— Ja úgy, szomjas vagy, mért nem szólsz? Parancsolj.

És vizet hoz neki a sarokban álló

vödörből, amit az oroszlán minden nap megiszik.

Most jön a legveszélyesebb és legnehezebb mutatvány. Brick inaszkedésével a végletekig felháscsi az oroszlán és mikor az ádul már-már ráugrik, az idomító székesétől együtt hanyatt esik.

— Maradj Habibi, ott maradj, úgy van, bravó.

Ott fekszik tehetetlenül és az oroszlán minden pillanatban neki rohanhat. Ehez képest csendesen odamegy hozzá és felsegíti.

— Köszönöm Herr Löw. Új le szedjen.

És Brick lassan kihátrál a ketrecből.

— Nos — fordul felénk, — mi a véleményünk?

— Nagyszerű és ami a legsodálatosabb, ez az oroszlán úgy viselkedik, mint egy kutya.

Büszkén nevet.

— Ez az. Ez lesz a mutatványon: tényleg, hogy ezt észrevegyék. Én állatpszichológus vagyok.

Harminc esztendő

dőt töltöttem különböző dzsungelekben és mondhatom, tökéletesen ismerem az állatok pszichéjét. Az volt a tervem, hogy ebből az óriási macskából a kutya természetéhez illő produkciókat válasszak ki. Nem ment valami könnyen, már csak annál kevésbé sem, mert amint látták, alig vagyok szemben az állattal. Hátulról irányítom.

— Habibi him?

— Természetesen. Férfi csak him, nő csak nőtény oroszlánt idomíthat.

Kifelé tartunk. Brick még egyszer odamegy a ketrecehez.

— Szervusz, Habibi — s kezét nyújt neki.

Az oroszlán barátságos pacsit ad a mancsával.

Mi nem utánozzuk Bricket.

Nagy Károly.

Habibi és Hans Brick a ketrecben (Paul Feys)

FALU ÉS VÁROS

Tréfa. Irla: **Vaszary János**

Ezen darab előadási joga bármely nyelven kizárólag dr. Marton Sándor színpadi kiadóé, Budapest, IV. Bécsi uca 1. szerezhető meg. Copyright 1930. by pr. Alexander Marton, Budapest

Személyek: Pepi és Boris

Szin: A várostiget. Nyári vasárnap délután. Boris egy padon ül és félig magának énekel, valami egyszerű falusi dall. Pepi belép, észreveszi a lányt, húz egyet a nadrágján. Leül melléje a padra.

Pepi: Nem zavarom nagysádot?

Boris (elhallgat, félénken odébb húzódik).

Pepi: Nagysádnak kellemesen képzelt hangja van.

Boris (odébb húzódik).

Pepi: Pardon, még be se mutatkoztam. Kormos vagyok. (Kézét nyújt.)

Boris: Hun?

Pepi: Mi az, hogy hun?

Boris: Hun kormos?

Pepi: Ja, úgy. Ez a nevem.

Boris (nagyon halkán): Boris.

Pepi: Maga csak úgy lóg itt?

Boris: Mi lóg?

Pepi: Maga.

Boris: Én? Én ülök.

Pepi: Ja, úgy... Kegyed ma jött vidékről?

Boris: Nem. Tegnap.

Pepi: Az se rossz... Aztán honnan jött?

Boris: Zalaegerszegről.

Pepi: Mázlija van.

Boris: Hun?

Pepi: Más megy Zalaegerszegre. Maga meg jön onnan. Mázlija van.

Boris: Az nekem nincs. Azt se tudom micsoda.

Pepi: Disznaja van.

Boris: Apámnak volt. De csak malac. Süldő.

Pepi: Mi sült?

Boris: Süldő.

Pepi: Ajvó, de buta ez.

Boris: Meg egy pár lábasszágunk volt.

Pepi: Ja úgy. Fazekak.

Boris: Nem. Egy pár tik.

Pepi: Tik? És tak nem volt?

Boris: Hun?

Pepi: Hun? Attila. Az volt hun. Hun király.

Boris: Hun?

Pepi: Nem ismeri Attilát?

Boris: Az ködmön.

Pepi: Mi van a ködben?

Boris: Ködmön.

Pepi: Becsületszavamra nem értem. Ilyen téisztát még nem ettem.

Boris: Nem tészta az, hanem gunya.

Pepi: Nem gúnyból mondom. Csak úgy.

Boris: Gunya.

Pepi: Ajvó, de buta ez! — Hun?

Boris: Cifra gunya.

Pepi: Nézze, velem ne halandzsázzon.

Boris: Mi az?

Pepi: Micsoda?

Boris: Amit mondott.

Pepi: Halandzsa. — Nem tudja, mi az a halandzsa?

Boris: Nem ösmerek én ilyen halat.

Pepi: Na, ezt kifogtam.

Boris: Aztán nagy volt?

Pepi: Micsoda?

Boris: Hát amit kifogott. A bandzsa hal.

Pepi: Mondja, maga dilis?

Boris: Nem. Boris.

Pepi: Hű az anyád. Micsoda bikli ez?

Boris: Apám vette a vásáron.

Pepi: Mit?

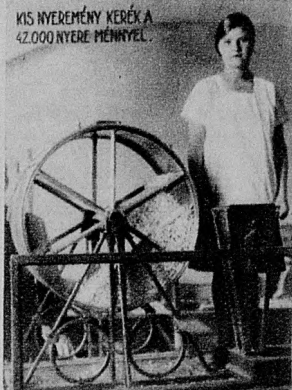
Boris: Ezt a réklit.

A BUDAPESTI HIRLAP
 vasárnapi képes meléklete
 a magyar ujságírás szenzációja

Szintén nyerni szeretne?

Szerencsekerék

KIS NYEREMÉNY KERÉK A
42.000 NYEREMÉNNYEL

a 42.000 nyereménnyel

Legyen hát **szerencsénk Önhöz is,**
mert így **szerencséje lesz Önnek is**
a nálunk vett osztálysorsjeggyel

Rendelések:

Személyesen pénztárunknál. Levélben, levelezőlapon. Telefon útján: Automata 189—99

A rendeléseket azonnal elintézzük a hivatalos árakon:

$\frac{1}{2}$, 24, $\frac{1}{4}$, 12, $\frac{1}{8}$, 6, $\frac{1}{16}$, 3 pengő
Betétfizetés a **húzásig bármikor**

Külföldi megrendeléseket pontosan és diszkréten intézzük el

Első húzás október 17

Hivatalos terv ingyen és bérmentve

Glória Ker. Rt. Osztálysorsjegy Főárusítása
Budapest, Andrásy út 14 sz.

Pepi: Mondja, föl akar húzni?

Boris: Délben húztam fel.

Pepi: Délben? Engem?

Boris: Nem. A réklit.

Pepi: De engem akar felhúzni velem?

Boris: Hova?

Pepi: Beesületszavamra, egy szavát nem értem.

Boris (szünet után): Maga idevalósi?

Pepi: Ide. Idevalósi vagyok. (Köp egyet.)

Boris: Minek pök?

Pepi: Még ezt is fordítva mondja. — Aztán ma jött Zalaegerszegről?

Boris: Nem, tegnap.

Pepi: Na, erre palí vagyok.

Boris: Szép név. — Aztán mondja, Palí, hun halászik maga?

Pepi: Beesületszavamra, nem tudom, hogy honnan veszi ezeket. Ki az a Palí?

Boris: Hát nem Palinak hívják?

Pepi: Engem?

Boris: Igen. Maga mondta.

Pepi: Nézze, maga akar engem huszonnyolcra venni?

Boris: Mi az?

Pepi: Be akar dönteni.

Boris: Hova? Nincs itt árok.

Pepi: Mit dumál itt össze-vissza.

Boris: Mondja, maga kenceficél velem?

Pepi: Mit csinálók?

Boris: Móricál.

Pepi: Mi van a Móriccál?

Boris: Teszi a szépet.

Pepi: Hova? — Beesületszavamra, egy bűdös szót sem értek.

Boris: Mit csinál itt maga ilyenkor?

Pepi: Ajvé... Kijöttem a luftra...

(*Ijedten feláll és körülnéz.*)

Boris: Mi az?

Pepi: Azt hittem, hogy sztrül van.

Boris: Hun?

Pepi: Hagyjon már békét avval a hunnal. — Az előbb itt nagy balhé volt.

Boris: Oszti csipte magát?

Pepi: Miesoda?

Boris: A balha.

Pepi: Balhé... nem tudja mi az a balhé?

Boris: Hogyan tudnám, a rosszabb

egye meg. Ugrik oszt csíp. Balha az, a fene egye meg. Nekem is van.
Pepi: Akkor legyen szíves, rikkoljon odébb.
Boris: Mit csináljak?
Pepi: Ne zrikáljon, mert muris leszek.
Boris: Igen. Csak tudnám mit beszél.
Pepi: Az előbb egy pasinak megrajzolták a dohányát.
Boris: Maga pipázik?
Pepi (legyint): Nagy grimbus volt.
Boris: Mondja, a grimbus az olyan, mint az autóbusz?
Pepi: Olyan, csak molettebb.
Boris: Molyette? Hun?
Pepi: Nézze, hagyjon kibeszélni. Szóval nagy zri volt és jött a zсарu és megpucoltam.
Boris: Megpucolta a zsalut?
Pepi: Zсарu.
Boris: Tudom. Zsalu, Zsalugáter.
Pepi: Mi az? Miről beszél? Becsületszavainra, egy bűdös szavát nem értem.
Boris: Nálunk is van.
Pepi: Micsoda?
Boris: Zsalu.

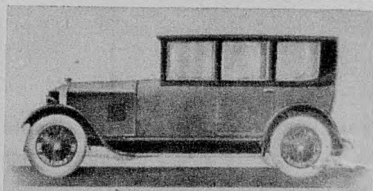

Ilyen életbiztosítási kötvényt hszp a
 Pesti Napló minden előfizelője

Pepi: Zсарu. Ez nem tudja kimondani az r-et.
Boris: Olyan kicsi zöld.
Pepi: Kicsi zöld zсарu? Olyat még nem láttam.
Boris: Pedig minden ablakon van.
Pepi: Zсарu? Minden ablakon? Mondja, maga nem a Frimből jön?
Boris: Nem. Szegről.
Pepi: Milyen szegről?
Boris: Egerszegről. Zalaegerszegről.
Pepi: Ne is emlékeztessen rá. Aztán miért jött?
Boris: Helybe állni.
Pepi: Miért? Otthon nem tud helyben állni?
Boris: Nincs érkezésem rá.
Pepi: Mi? Az érkezés nincsen rája. Ez mégis a frimből jön. (Odébb húzódik.) Aztán mit keres itt?
Boris: A nagyságámnak megromlott az aranyórája. Mondta, hogy vigyem el az óriáshoz.
Pepi: Talán az óráshoz?
Boris: Így mondta valahogy.
Pepi: Mutassa azt a krumplít.
Boris: Melyiket?
Pepi: Az aranyórát.
Boris: De tréfás ember maga. Ehol-e! (Átadja.)
Pepi (nézegeti): Kóser.
Boris: Kóserbül van?
Pepi: Magának szerencséje van. Én éppen órás vagyok.
Boris: Úgy-e?
Pepi: De úgy ám!
Boris: Mondta a nagyságám, hogy multkor is megromlott.
Pepi: A nagysága?
Boris: Nem, az óra. Oszt evitte az óriáshoz, az meg csak belefutt és nyomban járt. Azt mondta, hogy hátha most is csak fűjni kell.
Pepi: Legyen nyugodt, majd én megfűjom.
Boris: Megtenné?
Pepi: Nem szívesen, csak magának.
Boris: Oszt mikor lesz kész?
Pepi: Már kész van. (Eheszi.) Csak a stancniból kicsuszott a federvejsza. Azt kell megígazítani.
Boris: Mikor gyűjtek érte?
Pepi: Mindennap jöhet, ha akar.
Boris: Aztán hun a bótja?

- Pepi:* Tudja, hogy hol van az üllői tér?
Boris: Azt nem igen.
Pepi: Pont szemben a sóhivatallal.
Boris: Villanyoson lehet oda menni?
Pepi: Hogyne. Minden második villamos jó. De sohase üljön fel az elsőre. Mindig csak az utána következőre.
Boris: Jó. Aztán ott a bót?
Pepi: Ott. Srég vizavé a Smolen Tóni szobrával. Hochem ucca 659.
Boris: Hóhegy ucca 659. De nehéz lesz ezt megjegyezni.
Pepi: Mit?
Boris: Ezt a hosszú számot.
Pepi: Mondhatok egy rövidebbet is. 12. Ezt könnyebb megjegyezni!
Boris: Ezt igen.
Pepi: Stimt. Akkor ennél maradunk. Nem vagyok én olyan rossz ember. Lehet velem beszélni.
Boris: Hiszen látom. Kedves ember, azt meg kell adni. Oszt mibe kostál?
Pepi: Mibe kostolok. Én?
Boris: Nem, az óra.
Pepi: Kostol az óra?
Boris: Kostál?
Pepi: Ahogy akarja. Egyiket sem értem.
Boris: Hány pengő lesz?
Pepi: Ja úgy. Mennyi pénz van magánál?
Boris: Három pengő.
Pepi: Na, adja ide. Annyiért megszámitom magának. Nem akarok én ezen keresni, higgye el.
Boris: Tessék. (Átadja.) Aztán csak akkurátosan csinálja meg!
Pepi: Mekkurátusan.
Boris: Akkurátusan.
Pepi: Ja? Nézze, ha ez nem egy jó munka lesz, visszafizetem a pénzt.
Boris: Hát akkor jó. Maga derék egy ember. Csak ne volna olyan messzi a boltja.
Pepi: Parancsolja, hogy közelebb költözzen. Csak egy szavába kerül.
Boris: Nem. Miottam ne zavardálja magát.
- Pepi:* Nem. Azt nem fogom tenni. Úgysem tudom, hogy miesoda.
Boris: Mondja, Pali. Vasárnap nem vóna ideje.
Pepi: Attól függ mire, Órát csinálni igen. Elhozhatja az úr óráját is.
Boris: Ha majd rosszul fog járni.
Pepi: Biztos, hogy rosszul fog járni, ha elhozza.
Boris: Vasárnap nem tanákozánk?
Pepi: Randevú?
Boris: Randa az öregapja. Mit izél velem?
Pepi: Hát tanálkozzunk.
Boris: Hun?
Pepi: Megörjít evvel a hunnal. Hát mondjuk tanálkozzunk a Lipótmező ucca s az Angyalföld ucca sarkán.
Boris: Hun van az?
Pepi: Hát nekimegy az Erzsébet-hídnak. Mikor a közepére ér jobbra fordul. Még tíz lépés és ott van.
Boris: Maga már ott lesz?
Pepi: Nem hiszem, de várjon meg.
Boris: Háromfertály ötkor.
Pepi: Jó. Egy fertálllyal több vagy kevesebb az nem számít. Akkor hát ajánlom magam. Kezilesókolom.
Boris: Isten vele, Pali, Pali, Palfikám, vasárnap a Lipótmező és az Angyalföld ucca sarkán, háromfertály ötkor. Istenem.

(Függöny)

Forgách garage és autókereskedelmi vállalat

Budapest, VI, Forgách ucca 22-24 szám. Telefonszám: 930-36. Szigoruan magánjellegű, elegáns, modern autókön fuvarozás helyben és vidéken, éjjel-nappal, már 30 fillértől. Oléso garage. Autójavítóműhely. Benzín- és olajtöltőállomás. Használt autók vétele és eladása

Kérjen díjlatlan árajánlatot!

Hajszálakat arcról,

karról utónyomok nélkül kiirtja, összes szépség-hibák kezelését biztos sikerrel végzi **Pollák Sarolta**, Andrássy út 38. I. (Párisi Áruházzal szemben). **Miracle** hajeltávolítószer szétküldése utasítással. **Miracle** szépítőszer — Kérjen prospektust!

FOGORVOSNÁL

Burleszk. Irtta: **László Miklós**

Ezen darab előadási joga bármely nyelven kizárólag dr. Marton Sándor színpadi kiadótól Budapest, IV., Bécsi uca 1 szerezhető meg. Copyright 1930. by Dr. Alexander Marton, Budapest

Személyek:

Fogorvos
Permeté
Oroszlán
Kerekes
Egy pátiens

(Történik egy fogorvosi várószobában rendelési idő alatt. Középen és jobboldalt ajtó, bal- és jobbközépen egy-egy asztalka, székek. Újságok, képestapok, folyóiratok. — Mikor a függöny felgördül, egyetlen beteg ül a jobboldali asztalnál, újságot olvas. Szünet. — A jobboldali ajtó nyílik és a rendelőből kijön Oroszlán, mögötte a fogorvos.)

Orvos (fehér köpenyben): Na üljön le, barátom, vegyen egy lapot és olvassa...

Oroszlán (borzasztó hülye figura. Valami van a szájában és az puffasztja kerekre a képit. Némán bólogat).

Orvos: Ne mozgassa a fejét! Maradjon nyugodtan! Ha megint elrontja, én nem csinálom meg még egyszer magának!...

Oroszlán (hülyén mosolyog).

Orvos: Ne röhögjön! Ne röhögjön az Istenért és ne húzza szét a száját! Maradjon nyugodtan! Üljön le és olvasson!

Oroszlán (a baloldali asztalhoz ül, újságot vesz).

Orvos (a másik beteghez): Tessék! (Oroszlánhoz.) Vigyázzon, nehogy véletlenül elszólja magát! Én nem csinálom meg magának hatodszor! Üljön nyugodtan és ne mozduljon... (Vissamegy a rendelőbe a másik beteggel együtt.)

Oroszlán (egyedül marad. Lapoz az újságban, aztán nagyon óvatosan, nehogy a feje is mozduljon, visszateszi az újságot az asztalra. Mozdulatlanul, ölbe tett kezekkel ül és bámul maga elé. Szünet).

Permeté (kopogtatás után, középen bedugja fejét az ajtón. Körülnéz, bejön. Fél pofája irgalmatlanul fel van dagadva, körülsetálja a szobát, izgatott, ideges, a képeket nézi, ahogy az a fogorvosi várószobákban szokásos. A baloldali asztalhoz ül, újságot vesz, lapozza, ideges, nem tud olvasni, a jobboldali szobából ordítás hallatszik, összeressen, feláll és kijelét indul, aztán meggöngyolja magát és visszaül): Ha már egyszer itt vagyok... (Szünet, ordítás.) Kuss!... Phü, de meleg van itt... (Szünet.) Érdekes, már nem is fáj!... (Szünet. Oroszlánhoz.) Nem tetszik tudni, kérem, régen vannak benn?

Oroszlán (nem felet, mozdulatlanul ül).

Leleszy Béla

a magyar Wells regényeiben egészen egyénies szenvedélyektől túlfutott és élettél teljes levegőt ad. Olvasóit el tudja ragadni az ő idegenszerű, izgalommal teljes furcsa világába, melyek mint ismeretlen sugarak világítanak be a modern élet mélyseges titkaiba. A 288 oldalas, eredeti rézkarcszerű képekkel tarkított

FEKETE VESZEDelem

című fantasztikus regényben a francia idegentelgő afrikai életet, s a színes és fehér faj harcát tárgyalja a csereember személyében okkultista alapon. Ára 12 filléres kötésben 2 pengő 10 fillér bérmentve. Utánvéttel 50 fillérről drágább. Beszerezhető a

Delibáb

kiadóhivatalában, Budapest, VII. kerület, Dohány uca 12

Permete: Kegyed is régóta vár? *(Szünet.)* Önnél is húzás lesz? *(Semmi válasz.)* Igen. *(Szünet.)* Nekem gyökérhúzásom lesz? *(Szünet.)* Igen! *(Szünet.)* Kellő! *(Szünet.)* Tessék? *(Szünet, Félre.)* Mi baja van ennek? Pardon... még be sem mutatkoztam: Permete.

Oroszlán (nem felel, nem mozdul).

Permete (félre): Ez hülye! Vagy süket-néma... *(Olvasni próbál, aztán megint Oroszlánt nézi.)* Nem tetszik tudni, hány óra? *(Nincs válasz.)* Ez belém akar kötni... de főlem megkaphatja!... Unheimlich egy ember!... *(Hangosan.)* Tessék?! Úgy hallottam, mintha mondani tetszett volna valamit! Nem? *(Ordít.)* Nem? *(Szünet, Oroszlánt nézi.)* Kezd idegesíteni ez az ember!... *(Megint olvas, aztán félre dobja a lapot.)* Vidékről tetszett jönni? *(Nincs válasz, Oroszlán mozdulatlanul mered maga elé.)* Megszállott területről?! Jugoszlávia?! Vagy Romániából?! *(Szünet, Egyre idegesebben.)* Talán Kalocsáról? Ott vannak rokonaim... *(Feláll, átmegy a másikhoz, odáül.)* Biztosan tetszik ismerni a Brindholzékat!... A főtéren van az üzletük... Tetszik tudni, nekem úgy rokonaim, hogy a Brindholz Pali sógora a nagyapám első házasságából való egyik lányát, a Lina nénit... *(Hirtelen abbahagyja és dühödten nézi Oroszlánt.)* Hallja! Engem ne ugrasson! Velem ne kezdjen ki, mert főlem megkaphatja! *(Magánkiül.)* Hogy jön maga ahhoz, velem ezt a pimasz hangot használni? Mi?! Hát ki vagyok én magának! Ne fele-

A Friedler-féle szabadalmazott

„GAMMA” hajnövesztő

egyszersmind a hajhullás, korpásodás, hajmolyosodás legelőkeltebb gyógyszere.

„GAMMA” haiszappan teljesen feleslegessé teszi minden más haimosó használatát, mert általa a haj és a fejbőr teljesen megszabadul a felrakódott idegen anyagoktól. Orvosiilag kipróbálva és ajánlva, kapható mindenütt

FRIEDLER-LABORATORIUM

Budapest, VII. kerület, Murányi uca 46 sz.
Telefon: József 464-71

ARISZTOKRATA ÉS
POLGÁRI IZLÉS A

GFB

NŐI HARISNYA

seljen! Fogja be a száját! Kuss! Értette?! Na! *(Szünet.)* Disznó!
Oroszlán (mozdulatlanul, meredt szemekkel nézi).
Permete: Mégis csak disznóság!... Minden ok nélkül inzultál egy vadidegen embert!... *(Ordít.)* Az én becsületeembe maga ne gázoljon! Be fogom perelni, szemtelen fráter! De még egy pofont is kaphat!
Oroszlán (rettenetesen nézi, feláll és átül a másik asztalhoz).
Permete (magánkiül utána megy): Hohó! Még nincs elintézve! Maga nekem felelni fog!
Kerekes (ijedten bedugja fejét a közepső ájtón): Mi van itt? ... Nézd csak, a Permete!...
Permete (vörösén): Jó, hogy jössz! Jó, hogy jössz kérlek!...
Kerekes: Mi! keresel te itt? ...
Permete: Micsoda hülye kérdés ez! Hát mit keres az ember egy fogorvosnál?! Hózentrágert akarok venni!
Kerekes: Na jó... jó... azért ne izgasd magad...

Permete: Nekem nem fájhat a fogam?
Te megtiltod?!

Kerekes: Dehogy tiltom!... Sőt!...
Csak megvoltam lepve, hogy itt ta-
lállak!... Miért vagy olyan izgatott?

Permete (magánkiül): Hogy miért?
Azt kérded, hogy miért?! Kerekes!
Te ismered engem! Kerekes! Te tu-
dod, hogy én egy szerény, csöndes,

Ön sok mindent
nélkülözhet, de a

RÁDIÓÉLETET

nem nélkülözheti!

Önnek is van rá-
diója! És még nem
volt a kezében a

RÁDIÓÉLET?

Kérjen még ma
mutatványszámot
készségesen küld a

RÁDIÓÉLET

kiadóhivatala

Budapest,

VII. kerület,
Rákóczi út 20 sz.

jó modorú ember vagyok! (*Vörö-
sen.*) Kerekes! Te tudod, hogy en-
gem nem lehet kihozni a sodrom-
ból! Kerekes! Te tudod, hogy ne-
kem direkt őz természetem van!
Tudod vagy nem tudod?!

Kerekes (csöndesíti): Tudom... tu-
dom... de mi bajod van?

Permete (magánkiül, Oroszlánra): Ki
ez az ember?!

Kerekes (nézi, halkan): Fogalmam
sincs... biztosan először van itt...
Mit akarsz tőle?

Permete: Kerekes! Ez az ember engem
vérig sértett!

Kerekes: És azért vagy úgy oda?! Per-
mete! Nem ismerlek rád...

Permete: Nem akar beszélni!

Kerekes: Kicsoda?

Permete: Ó! Ó!

Kerekes: Hogy-hogy nem akar be-
szélni?

Permete (sirva): Egy félóra óta nem
válaszol!... A tudómetel kiördítom
és nem válaszol! Amióta itt vagyok,
még egy hang nem jött ki belőle!

Kerekes: Ugyan ne beszélj! (*Nézi Orosz-
lánt.*) Talán nem ért magyarul és
nem tudja, mit akarsz tőle...

Permete (reménykedve): Az lehet! Ke-
rekeském! Az lehet! Hogy ez nekem
nem jutott eszembe!... (*Oroszlán-
hoz.*) Sprechen Sie Deutsch?! Was?!
Was sagen Sie?! Ja! Ja! Sie! Ver-
stehen Sie nicht?! (*Ordít.*) Sie! Sind
Sie ein Deutscher?! Oder englisch?!
Hajdujudu?! Du! Du Ox, du elende
Wagabund!

*Oroszlán (vérben forgó szemekkel nézi,
de nem mozdul).*

Permete: Italiáner?! Sind Sie Italiáner!
(*Ordít.*) Olász? Olász? Makaróni?!
Pisa?! Mit dem sre Turm?! A
ferdetoronnyal?! Abbazia! Aber
nicht das Kaffehaus! Dás Bád! A
fürdő!... (*Kimerülten.*) Nem olasz.
Sind Sie Ruszisch?! Siberia?! Bolse-
viki?! Csája?! Oder Francözisch!
Rü dö la Pé?! Luvr?! Oder Spa-
nyol?! Espanyol?! Kásztányetta?!
Só! Só! (*Mutatja, csettint az ujjá-
val és doboq.*) Oder Egyiptisch?!
Hiksosz?! Tutankhámen?! Indiá-

ner?! De nem a fánk! A fakír! Der Fakír! Indiáner fakír! Oder siketnéma?! (Mutatja, ahogy a siketné-mók gesztikulálnak és dadognak.) Írja le a választ, írja le! Vagy bölintson! Bölintson a fejével! Csak bölintson!... (Kimerülten, sírva.) Nem bölint!

Kerekes (kétségbeesve) Rémes!... Talán héber!... Kérdezd meg!...

Permete: Pálesztiná! Der neue jidische Land?! Vöröstenger?! Egyenlőség?! (Kimerülten.) Nem zsidó!... Most már csak dán lehet, de dánul nem tudok!...

Kerekes: Permete!... Talán ez nem is ember!...

Permete (líhegve): De igen! Nézd! Mozog a szeme! Mozog a szeme! (Odamegy Oroszlánhoz.) Nézze! Adok magának tíz pengőt, ha megszólal!... Idenézzen... (Mutatja.) Kevés? 15-öt! Nem hallja?! Husz! Harmíncal! Nem hallja?! Én pofon verem magát!... (Vicsorogva.) Nem

Ragályos betegségek

Az emberek — nagy általánosságban — a legkevésbé törődnek legdrágább kincsükkel: az egészséggel. Édeskeveset tesznek megelőzésére és sok tekintetben szinte ijesztő meg gondolatlan-sággal és nemtörődömséggel maguk lesznek okozóivá a szervezetüket, egészségüket lerontó bajoknak.

Igy például a járványos, ragályos betegségek elhárítására, az ez ellen való védekezésre nagyon keveset adnak a legtöbben. Például ki gondol arra, hogy a kórokozó bacillusok egész tömeget viszik be a házba azok az emberek, akik könyveket, újságokat kölcsönöznek egymásnak. Pedig ez az ártatlannak látszó dolog ezer és ezer családot sújtott már gyásszal.

A kölcsönvett könyv, vagy újság lapjaira már lerakodtak az előbbi olvasó, vagy olvasók ujjairól a bacillusok. Nem is szükséges, hogy az olvasó a lapozás műveletéhez benyúlja ujját, anélkül is ujjához tapadnak a könyv, vagy újság lapjairól a nagyon is ragaszkodó természetű és láthatatlan apró lények, melyek a legsúlyosabb betegségek eleven terjesztői. A bacillussal inficált újság vagy könyv egész családokra kiterjeszt-heti veszedelmes hatását.

Tudományos megfigyelések és kimutatások tanuskodnak róla, hogy influenza, kanyaró, vörheny, diftéria és sok más veszedelmes ragályos betegség milyen könnyen talál utat magának a családok körébe a könyvek és lapok kölcsönzése révén.

Gondos család fő fehé nem enged be kölcsön-ujtságot a házába és ezzel is megakadályozza, hogy a „láthatatlan ellenség”, a kórokozó bacil-lusok sok veszedelmes fajtája talajra találjon féltett otthonában.

VÍZPUMPA

hydraulikus préshez vagy önálló használatra, tiszta, új állapotban rendkívül olcsón, helyszűke miatt eladó. Ugyanott egy

FESTÉKŐRLÓGÉP

is kapható. Bővebbet Dokány uccá 12. Portásnál

beszél, ha belekékülök, akkor sem! (Lemondóan.) Akaszd fel magad!... (Kimerülten leül a batoldai asztal-hoz, vizet iszik, a homlokát törli.) És a fogam... Megint belefájdult!...

Kerekes: Mióta fáj?

Permete: Tegnap este óta!... Egész éjjel nem aludtam!...

Kerekes: Alsó, felső?

Permete: Nem! Király! Micsoda hülye-ségeket kérdezel!...

Kerekes: Nna jó, jó... csak azért kér-dem, mert ha alsó, akkor nagyon veszedelmes a húzás, egyszer egy sógoromat a guta ütötte hülyes köz-ben!...

Permete: Az enyém felső!

Kerekes: Az nem veszedelmes! Ha nem kapsz vérmérgézést, egy-kettőre be-gyógyul.

Permete (idegesen): Mondd, hangulatot akarsz nekem csinálni a húzáshoz?

Kerekes: Dehogy, csak megnyugtatlak, hogy nem kell félni!... Ráharap-tál?

Permete: Nem! Kiütötték!

Kerekes (álmélkodva): Mikor?...

Permete: Tegnap este!

Kerekes: Hol?

Permete: Hol?! A számban! Micsoda hülyeségeket kérdezel!...

Kerekes: De hogy, hogy kiütötték?!

Permete: A moziba mentem!... Lekés-tem az előadást, bevezettek az egyik

páholyba! Ott ült már egy hölgy, én a sötétben azt hittem, hogy egyedül vagyok vele, aztán figyelmeztettek, hogy nem vagyunk egyedül!...

Kerekes: Hogy figyelmeztettek? ...

Permete: Valaki pofonvágott!

Kerekes: És te hagyta?!

Permete: Én nem, de ő mégis pofonvágott!... Erre én visszavágtam!

Kerekes: És nem hívtad ki?

Permete: Hova?

Kerekes: Párbajra!

Permete: Akartam, de aztán inkább elmentem, mielőtt világos lett!...

Kerekes: És most nem is tudod, hogy ki vágott pofon?

Permete: Nem! De gondolod, hogy ez engem aggaszt?

Oroszlán (hirtelen feláll, Permetéhe: lép és szó nélkül hatalmas pofont ad neki).

Permete (megdöbbenve): Mi volt ez?

Oroszlán (magánkívül): Egy pofon, maga disznó, gazember! Hát maga inzultálta a feleségemet?!

Permete (ijedten, dadogva): Ma... maga volt?... Hát miért nem beszélt eddig?...

Oroszlán: Mert a fogorvos gipszintálat tett a számba! (Kétségbeesve.) Jaj!... Most megint elrontottam!...

Függöny

Jömerlek! Segítsek?...

A grafológus üzenetei

Választ csak olyan levelekre adunk, amelyhez mellékelve van a „grafológia-szelvény”. Minden íráshoz egy szelvény, Aki írásban akar választ kapni (soron kívül), az mellékeljen megcimzett, felbélyegzett borítékot és írásonként 2—2 pengőt. A levelekre a beérkezés sorrendjében válaszolunk. A borítékon jelezni kell a „grafológus” szót.

Borzas kislány. Még nem elég érett ahhoz, hogy komoly érzéseket lehessen várnia önmagától. Kissé szeszélyes és türelmetlen. Temperamentumos és fejlődésképes, de nagyon fontos, hogy jó társaságba kerüljön, mert hajlamos a léhaságra. Nagyon érzékeny és sokat szenved ez alatt. Meg kellene komolyodnia.

Margarét, 18. Úgyes, sok könnyedség van benne és minden bánatot, kellemetlenséget könnyűszerrel leráz magáról. Életrevaló, szerencsés modora van. Cselekedeteit ösztönei határozzák meg. Türelmetlen, részletkérdésekkel nem szert foglalkozni. Sok benne az iniciatíva s ez ügyességével párosulva sikert biztosít számára.

Bokréta. Nem elég tudatos s ha érzi is, hogy egyik-másik cselekedetével árt magának, merő passzivitásból mégis megteszi. Szüksége van arra, hogy mindig legyen valaki mellette, aki vigyáz rá és jó tanácsokkal ellátja. Félénk, kevés az önbizalma és ezért sokkal szerényebb, mint a mai világban kívánatos.

Faj az élet, 37. Intelligens, magas szín-

vonalú szellemi életet él. Sokat szenvedett életében, mert nem tud megalkudni, mert mindig nagyon magasra tűzött célok lebegnek szeme előtt. Az átlagemberek közép-szerűsége, a tökéletlensége mindennek, amit ember alkot, megintatták benne a hitet is a jó princípiumának győzelmében. Sokat foglalkozik önmagával, mindig jobban és jobban magába vonul. Kifinomodott, értékes egyéniség, de kívánatos volna, hogy egy nagy lendülettel felülemelkedjek mostani meglátásain. Tekintettel nagyvonalúságára és tág látókörére, ez meg is fog történni.

Titi. Finom ízlése van s iparkodik környezetét is lehetőleg csinósítani. Nem nagyon energikus, de jól megállja a helyét az életben, rendezett körülményeket teremt magának. Cselekedeteiben megmondott, praktikussága nemcsak neki, de mindenkinek hasznára van, akinek élete az övével kapcsolódik.

Kivánesi, 25. Fejlett szociális érzéke van Átfogóeszu, nagy hivatás betöltésére teremtetett egyéniség. Sokat gondolkozott, egészen új utakat lát követendőknak. Sok kezdeményezési kedv van benne, pedig jól ismeri a nehézségeket. Sokat lehet tőle várni és reábizni. Nagyon érdekelt, hogy hol fogja kifejteni azt az áldásos tevékenységet, melyre kiszemeltetett.

Izus. Még fejlődőben lévő egyéniség. Csak akkor fog természetesen egészen kialakulni és végleges formákat felvenni, ha úgy

fogja érezni, hogy az életkörülményei is véglegesek és tudni fogja, hogy azok milyen tulajdonságok kifejtését követelik tőle. Energikus, életrevaló, igen rokonszenves.

„Ó”. Nem szereti a változatosságot, meg lehetően egykedvű ember, aki ha szeret is dolgozni és keres is magának mindig valami elfoglaltságot, végeredményben semmibe se visz lendületet, semmi sem hatja át egészen. Gyengéd és figyelmes, de kevés benne az invenció arra nézve is, hogy szeretetével hogyan tudna örömet szerezni. Takarékos, hivatásában nagy, gyakorlattal bír.

Kiesoda maga? Ügyes, mozgékony ember. Van benne kezdeményező kedv s nincsenek nagy igényei. Ha kellő iskolázatásban és nevelésben lett volna része, sokkal magasabb fejlődési fokot ért volna el. Így is sokféle iránt van érteke, érdeklődése is elég nagy skálájú, de hiányzanak az alapismertek.

Akárki. Energikus, férfias egyéniség. Eszes és jól fel is használja az eszét, mert nem elégszik meg az ügyes elgondolásokkal, hanem a gyakorlatba is átviszi a dolgokat. Érzéseiben nem nagyon állhatatos, már csak azért sem, mert ezt nem is tartja kívánatos erénynek. Kissé gyökértelen, mindenhol egyformán jól érzi magát, ha kellemesen töltheti idejét. Sokat olvasott.

Talán. Szerény és csendes alaptermészetű. Nincsenek nagy igényei, egészen természetesen veszi, hogy mindig házagpótló szerepet kell betöltenie s igaz van, amikor azt mondja magának, hogy ez nem is olyan könnyű feladat. Izléses, rendszerető, de önmagára nem elég hiú. Nehezeére esik érélyesnek lenni.

Havasi gyopár. Különös keveréke a komorságnak és következetlenségnek. Néha olyan súlyosan veszi a dolgokat, mintha semmi könnyedség és ruganyosság sem volna képes, máskor meg látszólagosan ok nélkül odacsapja, abbahagyja, ami érdeklődését és figyelmét hosszú időn keresztül lekötötte. Szenvedélyes.

Sors bona nihil allud. Sokat ad külsőségekre s nem is igen mélyde bele a dolgokba. Ezért sokszor értetlen, kicsiségekben igazságtalan. Szeret fölényeskedni, pedig neki is jobban esik, ha úgy érzi, hogy biztos szellemi vezetés alatt áll és csak alkalmazkodnia kell. Izléses, ügyes.

Feketeszemű. Szereti a társaságot, jó fellépését, ügyes öltözködését, rutinját az emberekkel való bánásmódban, ezeket tartja legfőbb erényeinek s ezeken alapszik önbizomlása. Zárkózott, nincs szüksége az emberek támogatására, arra állította és nevelte önmagát, hogy ne várjon senkitől semmit.

Magyar kívánság. Nagyon köszönöm levelét. Már régen nem volt ekkora örömöm.

Graciosa. Tehetséges, sokra tudná vinni, de nagyon kell még fejlesztenie kitaratását s önbizalmát. Könnyen csügged, szinte ok nélkül. Intelligens, finomlelkű, fogékony, jó lenne, ha érélyesebbre nevelhetné magát.

Economic. Még kiforratlan egyéniség.

Nagyon kell vigyázni rá, mert ma még nem baj, hogy csacska tervekkel, ábrándokkal és hiúságtól itatott reményekkel kandikál a világba, de nagy baj lehet belőle később, ha nem sikerül idejekorán megismertetni vele az élet igaz értékeit, hogy jókedélyét megtartva, komolyabb célokat lásson maga előtt. Szerény, alkalmazkodó és könnyen kezelhető.

Orgona, 17. Nagyon tartózkodó. Kevés benne a bátorság, az életet ellenséges valaminek látja, ami ellen állandóan védekeznie kell. Sok kellemetlen csalódás érte. Kevés az önbizalma. Takarékos és óvatos. Próbáljon kicsit szabadabb lenni, leszokni a sok fölösleges meggondolást, ami bénítja.

Kiesi falusi ház, 80. Rendkívül kifinomodott izlése van. Szeretne rideg és minden cselekedetében a józanságra hallgató lenni, de ez nem mindig sikerül, mert nagyon meleg szívű és mélyérzésű. Tapintatos, kedves, megnyerő modora van. Rendszerető. Értékes, komoly, jó sorsra érdemes fiatal hölgy.

De profundis, 1930. Nagy erőfeszítésekre volt szüksége, amíg elérte azt, ahol ma áll. Ez a küzdelmes élet kissé megviselte s ma gyakran kell nagymérvű fáradtsággal és egykedvűséggel küzdenie. Határozott, megszokta, hogy senkire se számíton, csak önmagára. Szereti a művészeteket és sok örömet talál ebben.

Napsugár. Hangulatai erősen uralkodnak rajta. Nincsen benne elég önállóság és határozottság, pedig ugyancsak szükség volna ezekre, ha azt akarja, hogy vágyaiból valóság legyen. Nem sok kellene hozzá, csak egy kis tudatosság és céltudatos önevelés. Finomlelkű és jóindulatú, túlzottan érélyes egyéniség.

Csipke rózsza. Nagyon sokat foglalkozik a múlttal, emlékei több helyet foglalnak el gondolatai között, mint a jövőé. Hálás szívű, ragaszkodó természet. Kevés öröme van az életben, de annál inkább megbecsül, ha valami kellemes és jó éri.

Szeret? Eger. Rendkívül finomlelkű, differenciálódott egyéniség. Túlfinomultságának nagyok sok hátrányát érezte s ezért ösztönszerűen iparkodik kissé megkeményedni, érélytelenebbé válni. Kissé fáradt, nincsen benne iniciatíva. Izlése választékos. Szereti a csendet.

Fáj az élet. Fejlődésképes egyéniség, legnagyobb hibája, hogy kevés az önbizalma, kevesebbet vár magától, mint ami a teljesítőképessége. Ez a túlzott szerénység az emberekkel is elhitheti, hogy nincsen joga magasabb igényekre. Iparkodjék frissebb, közvetlenebb lenni.

Szegedi deák. Takarékosága minden apróságra kiterjed és ezért sokkal többet tud megvalósítani szándékaiból, mint mások. Az eszének mindenkor döntő szava volt az életben. Nincsenek szenvedélyei, de szenvedélyesen tud egy cél mellett kitaratani. Munkaereje nagy erőfeszítésekre képes.

S. Sz. V.

Szerkesztői üzenetek

Olvásóink napról-napra tömegesen fordulnak hozzánk kérdésekkel. Levélben csak abban az esetben adunk választ, ha a levélíró egy megcímzett és felbélyegzett válaszborítékot küld. A nekünk szülő levelet így tessék megcímezni: „Délibáb” kiadóhivatalának, Budapest, VII., Dohány uca 12. Felvilágosítást kérlek. Kéziratokat nem örlünk meg

Szép a művészet. I. A dal szerzője dr. Sándor Jenő. ÉL. II. B. G.-nek csak a színházhoz lehet írni. T. A. címe: Práter uca 20. Felvilágosításokkal szívesen szolgálunk. — **Rózsa Lizi.** 1. Rákóczi út 63. Színházi titkár és énekes, 28 éves. 2. Álmos uca 17. színész, 32 éves. 3. Visegrádi uca 32. Énekesnő, 33 éves. 4. 30 éves, tudtunkkal nőtlen, címe nem áll rendelkezésünkre. 5. A hírt nem erősítették meg. 6. Ezt még nem tudhatjuk. Nőtlen. Legutóbb Londonban filmezett, jelenleg úton van, címe bizonytalan. 7. 34 éves színész, címét nem tudjuk. 8. Várjon türelemmel, okvetlenül kap választ. — **Kassa 1930.** Küldjék be darabjukat a Magyar Színpadi Szerzők Egyesületének, Miksa uca 4., ahol most éppen pályázatot hirdettek háromfelvonásos darabra. Ott biztosan elolvassák. — **Seivolema.** Jelégjét olvashatatlanul írta, megfelel? Fred Nibló címe: Metro—Goldwyn—Mayer-Studios, Culver City, California. Michael Curtizé: Warner Bros. Studios 5842. Sunset Boulevard, Hollywood, California. — **Türelmetlen leány.** Pontos évszámmal nem szolgálhatunk. Szedő Miklós doktor. — **Aki mer, az nyer.** Címe: Nemzeti Színház. Nőtlen. — **Szöke Pall.** Még hiányzik a technikája, a stílusja is gyakorlatlan és rossz. Sokat kell tanulnia. — **Fiatal-ember.** Csak bátor tréninggel lehet elmulasztani. Ha valakivel beszél, nézzen bátran a szemébe és akárhogy szeretné, ne fordítsa le vagy félre a tekintetét. Ha ezt két hónapig csinálja, akkor biztosabb lesz a fellépése és érezni fogja, hogy ön is van olyan ember, mint más. — **Öreg fogadozók.** Bármennyire is sajnáljuk, de fogadását részben elvesztette, mert Anna May Wong kínai származású. Hajadon. Legközelebbi alkalommal előbb kérdezzon meg bennünket és csak azután fogadjon. — **Margó.** Semmi értelme sincs annak, hogy amikor életének ilyen döntő lépéséről van szó, akkor

tekintettel legyen „irigyeinek megszólására”. Különösen nincs értelme ennek, ha egyelőre csak eljegyzésről van szó. Nyugodtan tartsák meg az eljegyzést és ne törődjenek semmivel. — **Arva Piri.** Mind a ketten olyan fiatalok és az a nyolc év olyan hosszú, hogy addig még maga is, meg a fiú is mást gondolhat. A barátság fenntartásának nincsen semmi akadályja, de minden kötelező erő nélkül. Lehetnek jóbarátok, de ne legyenek jegyesek. — **Kiváncsi.** Filmiskolák címeivel elvből nem szolgálunk. Ha feljön szerkesztőségünkbe, tetszés szerint választhat magának egyet a rendelkezésünkre álló címek közül. — **Óramutató.** Ramon Rovarro 1900. született Mexikóban és még ma is nőtlen. Több ízben szándékában volt megnősülni, de aztán az utolsó pillanatban mindig „visszament a parti.” Greta Garbo hajadon. Egy időben sokat beszéltek John Gilberttel való kapcsolatáról, de amikor a filmszínész megnősült, nem Gretát vette el. — **R. Károlyné, Ujpest.** Keressen fel személyesen a művésznőt. Ezt az ügyet levél útján nem tudja elintézni. Ha megtudja, hogy miért keresi, egészen biztosan fogadja. A művésznő férje néhány hónap óta külföldön tartózkodik, de — értesülésünk szerint — rövidesen hazajön. — **Kis bolondos.** Nem is csodáljuk, hogy a filmszínész nem válaszolt. Először is valószínű, hogy magyarul írott levelet el sem tudta olvasni, de ha meg is értette volna, hogy mit akart, legfeljebb nevetett volna kíváncsiságán. Hát hogyan gondolja „kis bolondos”, a filmszínésznek csak úgy egy levélre útiköltséget szoktak küldeni... Tudjuk, melegség: 16 éves! — **Molett 16—17.** Sokban igaza van. Kertész Dezső 1900-ban született. Iskoláinak elvégzése után vidékre került. Évekig vándorolt egyik városból a másikba, majd Pestre került. A Belvárosban játszott. Rövid kirándulás a Vigbe, onnan pedig a Királyba került. Azóta ott játszik. — **Vidám órák.** Versei nagyon triviálisak, tartalmuk miatt lapunkban nem közölhetők. Már megjelent. — **Fedák-rajongó.** A művésznő szerepelt fog az új szezonban is. Leghíresebb szerepe a „János vitéz” Kukorica Jánosa volt. Bob herceg, Cigányprímás, Antónia legnagyobb alakításai. — **Kislány.** A művésznő már évek óta férjnél van. Gyermeke nincsen, nem is volt soha.

Kis fejtörő – nagyoknak

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	10/a	12	13	14	15
16				17										
18			19			20				21			22	
23		24			25				26				27	
	28			29					30	31				
32		33				34					35			
	36				37			38	39					
40	41		42	43			44	45						46
	47				48				49					50
51		52		53									54	
55			56		57				58				59	
60				61	62		63		64				65	
66			67					68					69	70

Vízszintes sorok: A nyíl irányában haladva, egy közmondást kapunk 16. Nem amaz 17. A súlyos gyümölcsfaágat tartó karó igéje 18. Folyadék 19. Nyelvtani fogalom 20. Három szláv nyelven 21. Fém 22. A muzikban naponta három van 24. Mutató szó 25. Háziállat 26. Ellentétes kötőszó 27. Főzélék 28. Nem fent 30. Ékezettel villamos drótban szalad 32. Tiszti rang 34. Zsidó eledel 35. Német személyes név-

más 36. Munkánál, sportnál fontos 37. Orosz folyó 38. Osztrák város 40. Katonai egység 42. Őszel elmaradhatatlan 46. Középre mutató szócska 47. Személyes névmas 48. Király francia nyelven 49. Virág és hangszer 51. Felvesz 53. Nem mellette 54. Német személyes névmas 55. Asátások eredménye 57. Nem én rá 58. Közönséges kutyafaj 60. A kúria... csak a kormányzó kegyelmével változtatható meg 63. = 40 víz-

szintes 65. Az eszünkbe nem jutó szó helyett mondjuk 66. Dolog latinul 67. Vigszínház férfiszótárának keresztneve 68. Földet tőrja 69. Fordítva vadász igéje.

Függőleges sorok: 1. A gyermekekre ügyel fel 2. Férfi keresztnev 3. Rél 4. Azonos mássalhangzók 5. Betegséggel kapcsolatos szó 6. Alakra is mondják 7. Liba hangja 8. Tiszti díszruha 9. Szám 10. Nem a tiétek 10a. Rag 12. Régi római pénz 13. Van ilyen pesti tér 14. Zita mássalhangzói 15. Lásd vízszintes 1-et 19. Rossz fogba teszi az orvos 21. Költői termék 23. Határozott ember igéje 28. A lakó lakója 29. Régi gyújtóeszköz 31. Rafael egyik keresztneve 33. Falusi nagytakarítás egyik kelleke (n=m) 37. Megvéd 39. Hanz Heins Evers egyik művének címe 41. Jámbor, visszavonult életet élt 43. =68. vízszintes 44. Erőegység 45. Vízben nő 50. Tessék helyett mondja a kevésbé művelt ember 51. Iráshibat követ el 52. Talál rövidebben 56. Reggel is isszuk 59. Módosított zenei hang 61. Személyes névmás 62. Rag 61. Tagadó szócska.

38. számban közölt keresztrejtvény helyes megjelölése. Vízszintes sorok: 1. Liszt Ferenc 10. Seb 13. Ária 14. Erény 15. Fűrő 16. Ti 17 Ik 18. Idegen 20. Fog 21. Kinevelik 24. Gy 25. Remeg 27. Havas 29. Gróf 31. Itat 32. Ad 33 Té 34. Te 35. Ge 36. Dorog 38. Óber 40 Gát 41. Ipa 43. Lé 45. Baktat 47. Kínzás 50. Ut 51. Kolonc 52. Hóra.

Függőleges sorok: 1. Látogatott 2. Irigység 3. Si 4. Za (az) 5. Fein 6. Erkel Ferenc 7. Ré (ér) 8. En 9. Nyit 10. Ság 11. Eredet 12. Bón 15. Fekete 19. Dirigál 22. Ior (roi) 23. El 26. Ma 27. Had 28. Adogat 30. O. T. E. 37. Rák 38. Op 39. Bakó 41. Itó 42. Láb 44. Éva 45. Ak (ka) 48. In 49. Só.

Amiről mindenki beszél

1. Melyik évben, milyen béke alapján mondott le Ausztria Velencéről?
2. Melyik évben mulatták be a budapesti operában a „Parasztbecsület”-et?
3. Melyik évben léptek életbe hazánkban az osztrák póstatörvény határozatai?
4. Hol, mikor, milyen városok között nyitották meg a monarchiában az első elektromos telegráfot?
5. Melyik évben történt Csongrádon, az i. r. nögytel bálján a bombamerénylet?
6. Melyik évben volt az austertitzi esata? Kik voltak az uralkodók és mi volt az ütközet következménye?
7. Hol, melyik évben volt hazánkban Liszt Ferenc első hangverseny-bemutatója?
8. Melyik évben iktatta törvénybe Ausztria a kiegyezést?
9. Melyik évben szűnt meg a szerb vajdaság és a temesi bánság és mikor

kerültek vissza ezek a részek Magyarországhoz?

10. Ki a vesztltség elleni oltás felalálója, milyen nemzetiségű volt és milyen összefüggésben van vele az 1882. évszám?

11. Melyik évben vette fel I. Ferenc József a „szerb vajda”-i címet? Ki volt az utolsó szerb vajda? Hogy fejezte be életét?

BETŰREJTVÉNYEK

Tolnai Világ Lexikon p = r hordóba verik no no

Budapest í tiszti aranyérem 100 K-s arany

tép & i × péa D & pizs

v D_e g baba

Si Si rrrrr

A 38. számban közölt rejtvények helyes megjelölése

Amiről mindenki beszél. 1. Münchenben, 1837-ben. 2. 1660-ban. 3. 1524-ben Kocsinban (Kelet-India), portugál felfedező. 4. 1880-ban. 5. 1925-ben. 6. Nemzeti Színház 1911-ben. 7. Feszty Árpád, szül. Gyvállán, 1856-ban. 8. 1909-ben. 9. Drezda, 1745-ben. 10. Genfi béke 1814-ben.

Betűrejtvények: Hattyú ötvenedszer. — Két ünnepi előadás. — Toscanin. — Ünnepi játékok. — Végighallgat. — Hangversenyterem.

Számbetűrejtvény: Filharmónikusok zenekara.

Előfizetési ár:
¼ évre 3 pengő 50 filler, ½ évre 7 pengő.
Ausztriában példányonként 60 Gruschen.
Budapest, VII, Dohány uca 12.

Szerkeszti: POGÁNY JÓZSEF
Kiadótulajdonos: TOLNAI NYOMDAI MŰ.
INTÉZET ÉS KIADÓVÁLLALAT RT
Kiadásért és szerkesztésért felel: PALIZS GÉZA

Nyomatott Tolnai Nyomdai Műintézet és Kiadóvállalat Rt. mélynyomó-körforgópeleu, Budapest, VII, Dohány uca 12 szám
Szerkesztőség és kiadóhivatal telefonszámai:
József 422 -39 és József 422 -50

Dr. MIKES LAJOS

Angol nyelvtana,

az anyanyelvnek az angol nyelvvel való összehasonlítás alapú vétele mellett biztosan és öntudatosan tanítja meg mester nélkül az angol nyelvre. — Ára bérmentve 70 fillér

DR. MIKES LAJOS

Német nyelvtana,

székely irasdsággal, saját erejéből, szórakoztatva tanítja meg a német beszédre. Ára bérmentve 1 pengő 20 fillér

ÖNUGYVÉD

tanácsadó a mindennapi élet ügyes-bajos dolgaiban. 80 oldal, díszes kötésben. Ára bérmentve 1 pengő 10 fillér

MADACH IMRE
örökké népszerű, halhatatlan színműve:

Az ember tragédiája

melyet jelenleg filmre is feldolgoznak, újra kapható. Ára füzve bérmentve 60 t.

Minden ember annyit ér,
ahány nyelvet tud

Tolnai francia nyelvtana

abszolút modern, fonetikus alapokon épült és ezzel a módszerrel alkalmas ad azoknak a francia nyelv tudásának a megszerzésére, akik nincsenek megáldva különleges nyelvtanuló tehetséggel. Ára bérmentve küldéssel 70 fillér

A bűvészet könyve

Különféle bűvészműtárgyakat tartalmazó könyv 400 ábrával. Ára füzve 4 pengő 50 fillér, portó 20 fillér

MADEIRA ES
RICHELIEUX

Kézimunkakönyv

Ez a kézimunkakönyv Madeira- és Richelieu-mintákat tartalmaz, még pedig hetszáz szebbnél szebb rajzban. Ára bérmentve 2 pengő 30 fillér

BELYEG- ALBUM

előrajzolt ábraiba elsőrangú segítsége a kezdő gyűjtőknek. Ára 1 pengő portó 20 fillér

Szegedi szakácskönyv

több mint 300 recepttel, díszesen kötve, ára 3 pengő 40 fillér bérmentve

Az itt felsorolt művek kaphatók a Délibáb kiadványában, Budapest, VII. ker. Dohány uca 12 alatt és minden könyvkereskedésben. Utánvételes küldésnél minden mű 50 fillérrel drágább!

A DÉLIBÁB

KEDVEZMÉNYEI:

FÉLBŐRKÖTÉSŰ REGÉNYSOROZAT

**A MAGYAR KÖNYVTERMÉS
SZENZÁCIÓJA!**

●
A VILÁGIRODALOM LEGJELESEBB MŰVEI JE-
LENTÉK MEG MÁR EDDIG IS EBBEN A SORO-
ZATBAN. EZEK A MŰVEK KIÁLLÍTÁSUKNÁL
ÉS TARTALMUKNÁL FOGVA A LEGÉRTÉKE-
SEBB KÖNYVTÁRNAK IS DISZÉRE VÁLNAK

DICKENS: KÉT VÁROS TÖRTÉNETE
LAKATOS LÁSZLÓ: EGY ÉJSZAKA TÖRTÉNETE
KARIN MICHAELIS: AZ ÜGYVÉD UR CSALÁDJA
DALE COLLINS: ISTENITÉLET
LIGETI ERNŐ: A KÉK BARLANG
MARTHE BIBESCO HERCEGNŐ: PÁRIS ÖLÉBEN

EGY-EGY ILYEN FÉLBŐRKÖTÉSŰ, 320 OLDALAS REGÉNY
ÁRA 10 PENGŐ BOLTI ÁR HELYETT BÉRMENTVE 2 PENGŐ
90 FILLÉR, UTÁNVÉTTTEL 50 FILLÉRREL DRÁGÁBB

●
**BÁRMELYIK KÖTET
KÜLÖNISKAPHATÓ!**

●
BESZEREZHETŐ A „DÉLIBÁB” KIADÓHIVATALA
UTJÁN, BUDAPEST, VII KER., DOHÁNY UCCA 12 SZ.
